Viața studențească

REVISTA A ASOCIAȚIILOR STUDENȚILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA Nr. 42 ● Miercuri 4 decembrie 1968 ● 16 pagini ● 0,50 lei

ALBA IULIA 50

Alba Iulia 1968... Orașul cu aură de legendă, pe care istoria și l-a predestinat încă din vechi timpuri să-i aparțină, și-a întîmpinat, într-un calm final de toamnă tîrzie, oaspeții cu porțile larg deschise, ca în zilele marilor serbări populare. Din cele patru zări ale ținutului cu foșnet de păduri în nume, din îndepărtate colțuri ale țării au venit, pe drumuri de șes și de munte, pe firul apelor și al doinelor, soli cu dragostea în priviri, cu sufletul arzînd de dorința de a fi prezenți aici, în orașul-cetate pe vatra căruia s-a plămădit, acum o jumătate de veac, memorabilul act al Unirii. Aduceau cu ei de pretutindeni freamătul adînc și încă viu al trecutului îndepărtat, stemele și însemnele străbunilor noștri daci și romani, steagurile de luptă ale lui Doja, Horia, Cloșca și Crișan, pecețile bravului Mihai care în clipa lui de glorie din 1600 se intitula solemn „domn al Țării Românești și Transilvaniei și Moldovei", strigătul Iancului arcuit peste crestele Apusenilor, tumultul acelui neuitat 1 decembrie 1918 de pe Cîmpul lui Horia, pe care s-a consfințit, impunătoare și irevocabilă, voința seculară de unire a întregii noastre națiuni ; aduceau, plină de sensuri și lumini, memoria trează a acestui pămînt românesc de atîtea ori legendar, timpul condensat în epoci, în vîrste și generații, încununat maiestuos de faptele furtunosului August 1944 — piatră de temelie a destinului nou al României socialiste de azi...

Alba Iulia, port la marele curs al istoriei noastre milenare, cu urmele vremilor săpate adînc în pietrele sale, și-a primit oaspeții într-o atmosferă sărbătorească de ghirlande multicolore, de drapele roșii și tricolore.

Un rîu imens de oameni, bărbați și femei, tineri și vîrstnici, sosiți în zori cu trenurile și mașinile, pe jos ori cu căruțele, afluia pe artera principală a orașului, îndreptîndu-se spre locul festivităților. Înălțau deasupra capetelor placarde, steaguri și stegulețe, buchete de flori, ramuri de brad — prinos al gîndurilor și sentimentelor lor pentru marea sărbătoare. Am pășit alături de grupurile acelor oameni purtîndu-și cu mîndrie îmbrăcămintea lor tradițională, am trecut împreună porțile cetății străjuite de oșteni în armuri de epocă dace și romane, de

Ion SEGĂRCEANU

(Continuare în pagina a 2-a)

Desen de Radu VINCENZ

„Cel ce gîndește singur"

Există o vîrstă de mijloc ce se petrece în arcul amfiteatrelor, în înclinarea nobilă deasupra cărții, cînd principiul cartezian „Cogito ergo sum" se desface în înțelesuri profunde, se completează cu necesarul faptei, al acțiunii de convertire a ideilor în puls de viață.

Și cînd avem în față o tradiție și o istorie aureolată cu simboluri de dăruire și patriotism, cînd un om care s-a numit în cărți Bălcescu și în sufletele noastre a întruchipat un Ideal de Revoluție, acela care a devenit port-drapelul generației sale îndreptîndu-și gîndul spre fericirea neamului său de la gurile Dunării, cînd atîția studenți au murit în lupta vremurilor ce au urmat continuînd spre adevăr, menirea și deviza „Frăției", cînd Țara trecută într-o zodie nouă a cunoscut unirea tuturor într-un uimitor efort spre lumină, cuvîntul STUDENT a însemnat mai mult ca oricînd nădejde, garanție a dezvoltării, a saltului.

La deschiderea anului universitar tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus printre altele : „Studențimea noastră, care reunește în rîndurile sale fii de muncitori, țărani, intelectuali, a făcut și face dovada unei înalte răspunderi față de cauza socialismului, față de poporul căruia îi aparține, muncind cu ardoare pentru a-și însuși știința și tehnica modernă, pentru a

pledoarii

se putea achita cu succes de sarcinile ce-i vor reveni mîine în toate domeniile economiei, tehnicii, științei, culturii — acolo unde se făuresc valorile materiale și spirituale ale patriei noastre, unde se asigură înflorirea societății socialiste !".

Acest elogiu e îndreptățit de entuziasmul a mii de studenți, de în-

Nicolae Dan FRUNTELATĂ

(Continuare în pagina a 2-a)

O manifestare a atitudinii și gîndirii politice studențești

Rîurile mici fac fluviile mari, așa au raționat cîțiva din cei mai entuziaști studenți ai facultăților de Filozofie și Drept de pe malurile Dîmboviței, Someșului Mic și Bahluiului. Și, zicîndu-și, au pornit la treabă. Inițiativa lor a însemnat seminarul național studențesc *„Socialismul și democrația"*, a cărui organizare a revenit facultăților de Filozofie și Drept ale Universității bucureștene, sub egida Comitetului U.T.C. al Universității din București. S-au întîlnit la dezbateri aproximativ 100 de studenți ai respectivelor facultăți din București, Cluj și Iași. Au fost prezenți, ca invitați, cadre didactice din cele trei centre universitare și reprezentanți ai studenților de la alte facultăți umaniste din țară.

În cadrul acestei largi tematici au fost prezentate un număr de 11 referate, fiecare încercînd să străbată în lung și în lat vastitatea terenului abordat, axîndu-se în același timp pe punctele nodale ale problematicii. Temele acestor referate au fost : *„Democrația socialistă și libertatea umană"* (Marin Vladimir — Filozofie, București), *„Sensul umanist al democrației socialiste și dezvoltarea personalității umane"* (Ioan Bîtlan și Ioan Petru — Filozofie, Iași), *„Aspecte ale relației dintre democrația socialistă și creația de valori"* (Liviu Petru Zăpîrțan — Filozofie, Cluj), *„Democrația socialistă și cultura spirituală"* (Afinică Oanci și Mihai Amironesei — Filozofie, Iași), *„Constituția Republicii Socialiste România — cadru principal al democrației în România"* (Szantai Ion — Drept, Cluj), *„Democrația socialistă reflectată în principiile de bază ale*

Iosif BODA
Grigore ZANC

(Continuare în pagina a 6-a)

ALBA IULIA 50

(*Urmare din pagina 1*)

trîmbițași și tulnicărese în frumoase costume naționale, am poposit cu moții veniți din comunele Horia, Albac, Cărpiniș, Avram Iancu, Vidra și Abrud la Obeliscul lui Horia, Cloșca și Crișan, într-o reculegere de profund omagiu închinat peste timp celor trei martiri din 1784 ai poporului român. Sus, pe platoul străvechii cetăți, am întîlnit, în primele rînduri, grupul celor 60 de delegați din comuna Lupșa, în frunte cu veteranul Alexe Roșca, în vîrstă de 82 de ani, purtător, la fel ca și în 1918, al steagului tricolor cu care lupșenii de acum 50 de ani au salutat marele eveniment de pe Cîmpul lui Horia. Alături de „taica Roșca" — prietenii săi de odinioară, Vasile Vasiu, Savin Căbulea, Pamfil Nicoară, septuagenari și octogenari. Au adus cu ei și tulnicul înnegrit de vreme cu care au dat atunci, de pe dealul Lupșei, semnalul de adunare a oamenilor pentru pornirea spre Alba Iulia, unde bătea puternic, în acel început friguros de iarnă, inima caldă a întregii țări...

Adunați acolo pe platou, în fața clădirii în care „s-a proclamat pentru totdeauna și în mod irevocabil, prin votul solemn și unanim al poporului, unirea Transilvaniei cu întreaga Daco-Românie" — după cum glăsuiește un document al vremii —, miile de oameni salută, ca o singură suflare, cu urale și ovații îndelungi, sosirea conducătorilor de partid și de stat, întîmpinați cu entuziasm încă din gară și însoțiți de aclamații pe întregul traseu. În prezența înalților oaspeți, mulțimea asistă la solemnitatea tăierii panglicii inaugurale a noului complex muzeistic și a dezvelirii statuii ecvestre a lui Mihai Viteazul, voievodul care, la vremea lui, a întruchipat în chip minunat năzuințele seculare de unitate statală a celor trei țări române surori. Adevărate „buchete de chiote și bucurie" izbucnesc în momentul apariției la tribunele din vecinătatea istoricei Săli a Unirii a iubiților conducători ai partidului și statului, în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Și acolo, în fața marii adunări populare, reeditînd în însorita dimineață de toamnă marea însuflețire de pe Cîmpul lui Horia din acel 1 decembrie 1918, a răsunat, încărcată de semnificațiile majore ale prezentului nostru plenar, cuvîntarea omagială a secretarului general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român. Fețele s-au aprins de emoție la auzul cuvintelor de înaltă prețuire și venerație a luptei poporului, de recunoștință față de atîtea generații de militanți pentru cauza generală a unirii, față de cutezătorii ei înfăptuitori : **„1918, 1 decembrie, se înscrie în istoria poporului român ca un moment crucial din multele momente pe care le-a trăit în lupta sa pentru păstrarea ființei naționale, pentru libertate socială și națională. Știm cu toții că de-a lungul veacurilor poporul nostru a trebuit să facă față multor greutăți ; dar, fiind ferm hotărît să se apere cu arma în mînă, să-și dea chiar viața pentru a-și asigura viitorul, niciodată nu a îngenuncheat".** Sînt cuvinte de adîncă rezonanță în inimile maselor de oameni ai muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități, care au făcut, prin aplauzele, uralele și ovațiile lor, o caldă manifestare la adresa conducătorilor noștri de partid și de stat, semn al deplinei lor unități în jurul partidului, al dragostei nestrămutate față de patria socialistă de azi, în care au triumfat idealurile de libertate socială și națională, visurile de bunăstare și progres ale poporului român...

Entuziasmul miilor de oameni din acea zi festivă, „sincer, spontan, irezistibil, organic, masiv" — așa cum l-a înregistrat și în urmă cu o jumătate de veac marele nostru poet-filozof Lucian Blaga —, urca parcă prin timp din străvechiul Apulon al Daciei libere, din Apullumul roman, din Bălgradul de odinioară, trecut de atîtea ori prin foc și sabie, din adîncurile cetății păstrînd în zidurile ei amintirile sfinte ale unei istorii milenare. El se înălța, într-o revărsare fierbinte, peste turlele Albei Iulii contemporane, orașul-simbol cu frumoasele sale monumente arhitectonice vechi și noi, peste șesurile și munții întregii țări, prezentă aici, prin miile de soli și reprezentanți, la propria-i mare sărbătoare...

Inimile maselor de oameni ai muncii de pe întreg cuprinsul patriei au bătut puternic, într-o deplină unitate, alături de deputații marelui sfat al țării întruniți ziua următoare în ședința jubiliară din Palatul Republicii Socialiste România, consacrată sărbătoririi semicentenarului Unirii Transilvaniei cu România. Ei au primit cu deosebită satisfacție expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, în care și-au văzut exprimate propriile lor gînduri și simțăminte, sentimentul de legitimă mîndrie pentru marile succese dobîndite în anii luminoși ai construcției socialiste. Căci, așa după cum se sublinia în expunere : **„La semicentenarul existenței sale ca stat unitar, România se înfățișează ca o țară înfloritoare, liberă și independentă, ca o națiune socialistă dinamică, în plină afirmare a potențelor sale creatoare. În frunte cu călăuza sa încercată, Partidul Comunist Român, poporul își înzecește forțele pentru realizarea programului măreț al desăvîrșirii construcției socialismului, pentru viitorul luminos la care au visat și pentru care au luptat și s-au jertfit atîtea generații, cei mai înaintați fii ai poporului nostru".**

Solidari cu lupta dreaptă a Vietnamului

În cadrul Săptămînii internaționale de solidaritate cu lupta poporului și studenților vietnamezi, vineri seara a avut loc la Casa de cultură a studenților din Capitală un miting de solidaritate, la care au participat studenți români și străini care învață în Centrul universitar București, elevi. Au fost de față membri ai Ambasadei R. D. Vietnam și ai reprezentanței permanente a Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud.

Adresînd, în numele studenților români, un salut frățesc poporului și tineretului din Vietnam, Nicolae Irimie, secretar al U.A.S.R., a arătat că, alături de celelalte forțe iubitoare de pace din lume, poporul, studențimea din țara noastră și-au afirmat în permanență, neabătut, solidaritatea și sprijinul multilateral față de cauza dreaptă a Vietnamului. Încetarea necondiționată a bombardamentelor asupra R. D. Vietnam, a subliniat vorbitorul, confirmă valoarea și importanța acestei solidarități internaționale. Condamnînd amestecul agresiv al Statelor Unite în treburile Vietnamului, studențimea română susține cu fermitate dreptul inalienabil al poporului vietnamez de a-și decide drumul în mod suveran, conform voinței și aspirațiilor sale.

Vrem să asigurăm pe colegii noștri vietnamezi, a spus în cuvîntul său Florian Popa, student în anul V la I.M.F., că au în tinerii din România prieteni de nădejde, hotărîți să le acorde un neprecupețit sprijin material și moral. Mulțumind în numele studenților și doctoranzilor vietnamezi, aflați la studii în țara noastră, pentru sprijinul acordat luptei drepte a poporului vietnamez, tînărul doctorand Nguyen Cang a subliniat că solidaritatea manifestată de forțele progresiste, de forțele păcii din întreaga lume, constituie un ajutor de preț în afirmarea idealurilor de suveranitate, în lupta pe care o duce poporul vietnamez împotriva agresorilor.

În încheierea mitingului a fost adoptată o moțiune de solidaritate, adresată organizațiilor studențești din R. D. Vietnam și din Vietnamul de sud în care se arată : **„Studenții români, împreună cu întregul popor, cer cu fermitate încetarea agresiunii S.U.A. în Vietnam, retragerea tuturor forțelor militare americane și satelite din Vietnamul de sud, înlăturarea tuturor obstacolelor din calea reglementării politice a problemei vietnameze, în conformitate cu aspirațiile legitime ale poporului vietnamez".**

„Cel ce gîndește singur"

(*Urmare din pagina 1*)

drăzneala proiectelor arcuite spre cer, de numele tinere care au intrat în circuitul valorilor sociale și culturale. În cele mai de seamă probleme vibrează și cuvîntul studențesc, însemn al participării totale la pulsul acestor timpuri.

Întotdeauna gîndul sincer, dorința de acțiune, înfrîngerea inerțiilor au drapat calitatea numelui nostru, l-au înfrățit în cîntecul viitorului, în fiecare loc în care trăim din încrederea în lumină.

Întotdeauna „mirabila sămînță" pe care o purtăm în gînd, gustul „pentru tot ce devine în patrie" au transmis ceea ce cu titlu de glorie numim „militantismul studențesc" și curajul de a transforma, de a nu accepta imuabilul legilor științei, de a crede în mai departe e atributul tinereții eterne.

Sînt cei care primesc fără să dea nimic cu un egoism laș, cei care fură gînduri și-și asumă faptele altora, cei care nu trec niciodată de cuvîntul cărților, balastul generației noastre, „bătrînii dintre noi". Și nu-i numesc studenți cînd și-au făcut o rațiune de a fi din acceptarea reptiliformă, cînd nu-și pot dărui gîndul și inima, nu pot vibra pentru sublimul unei idei, pentru eroismul unei reușite.

Poetul l-a numit pe om „CEL CE GÎNDEȘTE SINGUR".

Așa sînt cei mulți, lîngă ei vrei să fii, să te uimești de cel mai mare miracol al materiei.

Asociația „veșnic student" nu e o vorbă deșartă.

Să te simți întotdeauna necesar, indispensabil vieții țării tale, niciodată împăcat cu ce știi — e sinonimul perfect al cuvîntului OM.

Studenția e o marcă sacrală pe care trebuie s-o porți pînă dincolo de ființă.

RECOMANDAT EXPRES

Cariile cabinetului dentar studențesc

Numeroși studenți au sesizat redacția cu privire la deficiențele din activitatea cabinetului stomatologic al studenților bucureșteni.

Principala carență constă în sistemul defectuos, birocratic, de programare a pacienților și de efectuare a tratamentelor. Cei care au avut ghinionul să contracteze o afecțiune dentară sînt siliți să se prezinte mai întîi pentru înscrierea pe o listă, să aștepte apoi o oră, pînă le sînt eliberate bonurile de ordine și abia acum să aștepte rîndul la tratament. Vă dați seama cu ce plăcere aștepți cînd te chinuie o durere de măsele ! După toate acestea riști ca, venindu-ți rîndul, să fii amînat cu două-trei ore, sau chiar pentru ziua următoare. Motivele sînt multiple, cel mai însemnat fiind numărul insuficient de medici (7) și stagiari (26) care efectuează lucrările, în două schimburi, în raport cu populația studențească a Bucureștiului (circa 40.000 de studenți).

Iată cîteva „carii" organizatorice ale cabinetului dentar studențesc din Capitală, care ar trebui să-i doară mai ales pe tovarășii din Secția sanitară a municipiului.

De la... Ana la Caiafa

După cum se știe, hotărîrile de partid și guvernamentale privind îmbunătățirea condițiilor de viață și de studiu ale tineretului universitar s-au concretizat, în ultima vreme, și în asigurarea de camere la cămin pentru studenții familiști. La Iași, dat fiind că nu s-a reușit deocamdată să se pregătească asemenea camere în număr suficient, au prioritate familiile în care soții sînt de la aceeași facultate, sau au copii mici, sub un an.

Tînăra familie a studentului Liviu Borș a depus cererea pentru cameră la 2 octombrie a.c., știindu-se, la ora aceea, că Institutul politehnic, în căminele căruia urmau a se instala studenții familiști din întregul centru universitar, repartizase Institutului agronomic un număr de 9 camere. Imediat după aceea, sigur că va avea și familia lui un acoperiș, studentul Borș a plecat la muncile agricole. La întoarcere, a aflat că Institutul politehnic a redus numărul de locuri pentru agronomi de la 9 la 4. Și în acest caz familia Borș avea dreptul să primească repartizarea într-una din camere. Prorectorul Timaru, al Institutului agronomic, a și făcut adresele respective către rectoratul Institutului politehnic. Au urmat zile întregi de curse între cele două rectorate, exact ca în legenda biblică cu peregrinările de la Ana la Caiafa. Între timp, deși studenții agronomi aveau repartizările pentru cămin, prorectorul Marchiș al Institutului politehnic repartiza în locul lor studenți familiști de la Politehnică, fără a respecta întru totul instrucțiunile forurilor superioare, despre care am mai amintit.

Nici la comitetul de partid pe centrul universitar familia Borș n-a reușit, încă, să capete vreun ajutor. „Dacă nu sînteți mulțumiți, reclamați mai departe", i s-a spus acolo. Secretara Stanciu de la Politehnică a fost de-a dreptul „pesimistă" : „Nu cred că se mai rezolvă ceva...". Așa să fie ? — ne întrebăm noi, cei cărora familia Bors a găsit de cuviință să se adreseze din nou, înainte de a merge și „mai departe", conform unor sfaturi nu tocmai moldovenești. Oare forurile în drept vor tărăgăna această poveste pînă cînd piciul de 7 luni al familiei Borș va termina și el facultatea ?

PULS

Baladinii la premieră

La Universitatea bucureșteană sînt în toi repetițiile unei noi formații artistice. Este vorba de formația teatrală Baladinii, formație care își desfășoară întreaga activitate în limba franceză. Pentru început tinerii interpreți, studenți și studente ai Facultății de limbi romanice și clasice, pregătesc un spectacol de balade clasice franceze, care va fi susținut mai întîi în fața colegilor iar apoi la Casa Ziariștilor și în alte săli de spectacol din București.

„Agraria", debut editorial

Agraria, *„microrevista studenților Institutului agronomic Timișoara" — cum este ea subintitulată — și-a făcut debutul editorial prin numărul pe [illegible]iembrie 1968, în posesia căruia sîntem. Un număr care înmănunchează în cele opt pagini ale sale semnăturile unor cadre didactice și studenți, autori a diverse articole și însemnări ca : „Rang și răspundere", „Din munca patriotică", „Răsfoind jurnalul vacanței", „Gaudeamus igitur" etc.*

Parcurgînd acest număr, am putut lua cunoștință de speranțele pe care membrii colectivului redacțional și le pun de la bun început în „microrevista" lor, care-și asumă ca deviză călăuzitoare latinul „Nihil de nobis sine nobis".

Intenții generoase, lăudabile într-adevăr... Ne gîndim totuși că, la formatul și la numărul actual de pagini, revista colegilor noștri timișoreni nu-și poate atinge întru totul scopurile propuse. Un efort de extindere, de îmbunătățire a sumarului, un plus de fantezie grafică ar putea aduce o mai mare diversitate tematică, o conturare a „personalității" acestei noi reviste studențești...

Noi cercuri științifice la Brașov

Corespondentul nostru Iosif Sandu ne anunță că — în pragul sărbătoririi a două decenii de la înființarea Institutului politehnic din localitate — studenții brașoveni și-au intensificat activitatea de cercetare științifică. Au fost înființate trei noi cercuri științifice studențești a căror tematică vizează rezolvarea unor probleme practice de producție. Nu putem decît să urăm succes deplin tinerilor cercetători studenți din Brașov a căror pasiune și ambiție creatoare se înscriu pe linia frumoaselor tradiții aureolate de apropiatul jubileu.

Un curs deschis

Ne-a vizitat la redacție studentul Ion Tutunea, de la Facultatea de drept din București, care ne-a vorbit cu entuziasm despre un curs deschis de Economie politică, organizat la această facultate de conf. univ. I. Totu. Inițiativa, care ni se pare foarte interesantă pe linia căutării unor metode cît mai eficace de predare a științelor sociale, va fi extinsă și la alte facultăți. Menționăm că acest mod de a preda științele sociale este bazat pe participarea activă a studenților la curs, atît prin referate întocmite anterior cît și prin discuții libere, spontane.

CONVORBIRI

Coborîrea din scenă

Transbordarea din scenă în culisele unei activități are întotdeauna un aer ușor senzațional care constă tocmai din izbitoarea REALITATE a noilor detalii. Lucrul pe care-l știusem a fi real doar îmbrăcat în beteala aparențelor devine nefiresc prin simplul fapt că l-am scos din rîndul obișnuințelor, cînd, în fond, identitatea lui este tocmai aceasta. Cabina de proiecție a unui cinematograf sau dispeceratul unui aeroport ne dau — o dată văzute — sentimentul de participanți prin favoare, pentru că de ani de zile văzusem și auzisem numai efectele lor mirifice — umbrele acaparatoare de pe un ecran sau anunțurile romantice ale unor plecări iminente.

Tot așa, întîlnirea cu un actor venerat, pe care de ani îl cunoscusem doar pe scene, gătit în costume de epocă, ne lasă întîi gustul șocant al unei protecții, ca abia mai tîrziu realitatea umană a interlocutorului să ne asigure că îl găsim doar acum în planul cel mai frecvent al vieții sale.

Maestrul-cîntăreț PETRE ȘTEFĂNESCU-GOANGĂ nu este omul care să te lase prea mult timp pradă acestei situații duplice. Exuberant din prima clipă, nemascînd o anume vanitate profesională (dimpotrivă, accentuînd-o cu o obstinație mucalită), profesorul bariton te invită generos la o cunoștință fulgerătoare, neetalînd nici un moment precauțiile vedetei clasice. Vocabularul e uneori picant, alteori strict intelectual, neascunzînd nimic. Autoironia funcționează continuu, subliniind legende personale și îngroșînd chiar — pînă la anulare — liniile prea îngroșate de fantezia admiratorilor. Dialogul urmează amestecat, fără grija detaliilor, dar abia această neorînduială creează un portret arhitectonic și deci substanțial.

Cînd e vorba de Cluj, a cărui Operă a fost în atîtea rînduri onorată de artistul bucureștean, punctul de incandescență a fost atins :

— M-am simțit legat întotdeauna de Cluj, ca de un oraș al simțirii mele. Publicul, oamenii, tradiția lui atît de nobil sedimentată mă fac să reflectez întotdeauna cu nostalgie spre această inimă a Ardealului. Aș cînta oricînd cu plăcere acolo și, dacă mă gîndesc bine, aș fi gata să fiu chiar profesor. De altfel, în afara deselor turnee la care v-ați referit, am cîntat chiar ca solist permanent, timp de două stagiuni, între 1932—34. Să nu omitem, însă, vîrsta la care făceam aceasta : ce-i drept, vîrsta aceea îți lasă amintirile cele mai nostalgice...

— Sînteți un exemplu de longevitate artistică, iar tinerii dv. colegi nu încetează să se întrebe care este secretul acestui fenomen. Nu mai departe de acum cîteva zile, apariția dv. inopinată într-un SCARPIA, pe care l-ați reînviat memorabil fără să fi făcut cea mai mică pregătire, a stîrnit senzație... Cînd mă gîndesc la unii soliști consacrați care iau încă lecții de canto la vîrste respectabile, faptul mi se pare paradoxal...

— Într-adevăr, nu pot să mă plîng prea tare împotriva vîrstei mele aproape septuagenare. Iar, dacă doriți acel „secret", el nu există de fapt. Sau dacă vreți să-i spun totuși cumva, îi voi spune pe românește „lipsă de fasoane". M-am deprins dintotdeauna să nu-mi dau atenție, să nu port fulare masive în jurul gîtului, să nu evit apa rece etc. etc. Singura alarmă pe care am dat-o a fost cea împotriva alcoolului și țigării. Încolo, sînt un om, din cîte îmi închipui eu, normal. Totul e să ai simțul măsurii și să te știi căli. Cît privește „spectacolele inopinate" și „lipsa de exerciții", nu pot să neg : așa este. Numai că antrenamentele mele constau din nu știu cîte ore de canto săptămînal, pe care le predau studenților mei, la Conservator. Indirect, repet împreună cu ei.

— Ați atins o problemă la ordinea zilei ; recomandați solistului să fie și profesor ? (Din cîte îmi dau seama unii soliști evită contactul cu studenții, considerînd incomodă sau contraindicată această supra-activitate).

— Dacă recomand... ? Bineînțeles. **(Zîmbet mucalit).** Dar nu și invers. Adică nu recomand profesorului să fie cîntăreț, sau nu recomand necîntărețului să fie profesor. Teoreticianul Tarneaude spunea : **„nu poți fi un bun profesor fără a fi fost un bun cîntăreț"...** și nu numai acesta, dar și foarte mulți alții au repetat adevărul pînă la a-l face truistic. Demonstrația e simplă : nu e firesc să nu ai dreptul de a impune altcuiva o metodă înainte de a fi aplicat-o asupra ta însuți ? Iată de ce aș fi fericit să văd cît mai mulți cîntăreți tineri venind la Conservator, pentru a asigura următoarea generație, pînă acum nu prea evidentă, de profesori. Pentru că, dacă avem cîntăreți buni pe o generație sau două înainte, nu același lucru îl putem afirma despre dascăli...

— Din ce socotiți că ar consta metoda optimă de predare în canto ?

— Din îmbinarea a cît mai multe metode și care să strice cît mai puțin emisiei naturale. Din cultivarea intuiției sine-qua-non a fiecărui viitor solist. Vreau să subliniez această condiție : intuiția e totul, ea rezolvă cele mai neprevăzute situații, ferește pe protagonist de carierele false. Sînt cîntăreți (precum, dintre tineri,Krilovici sau Spiess) cărora nu mai trebuie să le impui nimic, pentru că intuiția îi ajută de minune.

— O altă chestiune controversată : cîntărețul trebuie să fie un cerebral sau, pur și simplu, un emițător de sunete ? (am expus două păreri absolut contrare, simplificînd, poate, inadmisibil)...

— Adevărul este, realmente, undeva între aceste extreme, dar mult mai aproape de prima. Adică : în nici un caz, cîntărețul nu mai e admis să fie un automat, cum se credea cîndva, ci va trebui să aspire spre gîndire. Cînd există, azi, un Fischer Diskau sau un Gérard Sousay, sîntem puși în imposibilitate de a mai concepe un solist fără un fir al său conducător. Vocea și rațiunea s-au dovedit perfect compatibile, și o dovedesc chiar la noi, și chiar dintre tineri, exemple ca acelea ale lui Dan Iordăchescu și Ionel Pantea, Lucia Stănescu, Ileana Cotrubaș și Marina Krilovici...

— Cultura artistului ?

— Ei, aici n-a fost niciodată vreo controversă, decît poate tacită, constînd din lenea cîtorva. De bună seamă că a te sui pe scenă fără a ști două-trei limbi muzicale — sau fără a-ți fi creat bunul simț lingvistic necesar pentru a le reproduce — este o impietate. De bună seamă că a face rol istoric (știți cam ce fel de roluri sînt în operă !) fără a ști istoria, geografia și filozofia lui — e iarăși o impietate. Dar nu pledez, cum bine înțelegeți, pentru cultivarea habotnică a fiecărui rol, ci pentru cultura generală care se va răsfrînge asupra tuturor.

— Numărați, din cîte cunoaștem, peste 50 de roluri interpretate — enorm pentru un artist de operă...

— Mai exact 52, în care se includ ce-i drept, și „perechi" de roluri (în **Parsifal** și **Paiațe**).

— Rolurile preferate ?

— **Rigoletto, Scarpia, Hans Sachs** și toate celelalte roluri wagneriene.

— Cîntărețul preferat ?

— De departe, Șaliapin, pe care de fapt îl și scot din rîndul cîntăreților obișnuiți, datorită genialității sale. Cu toată vanitatea de care, se știe, mai suferim artiștii, interpretarea dată de el **Baladei puricelui,** pe care am avut imprudența s-o interpretez și eu odată și s-o înregistrez, mă face să sufăr, mă desființează. La Șaliapin, intuiția tronează supraomenește. Dacă (rămînînd la exemplul acestei balade) el pronunță cuvîntul purice de 17 ori, o va face de fiecare dată altfel. La el vocea nu mai respectă nimic din banala transcripție pe partitură, ci o ia înainte ca un mulaj în stare gemă destipărit de pe relieful real al stărilor sufletești.

— S-a vorbit mereu de ariile geografice ale unor VOCI : bașii au fost ai rușilor, tenorii ai italienilor. Credeți că noi, românii, ne înscriem în familia popoarelor de baritoni ? (mă gîndesc la eflorescența nemaiîntîlnită a acestei voci, în toate timpurile, între hotarele noastre).

— Nu : noi, ca și bulgarii, am dat mereu voci de tot felul (cu deosebirea că noi ni le-am cultivat, de obicei, singuri, avînd o veche școală de canto). Sînt gata, de altfel, să vă spun dintr-o suflare nenumărați mari tenori români, începînd cu Giovanni Dumitrescu și Gabrielescu (înaintea primului război mondial), continuînd cu Traian Grozăvescu și Nicu Apostolescu (în perioada interbelică) și încheind cu Ionel Tudoran și cu mult mai tînărul Ludovic Spiess. După cum vedeți, criteriul geografic-temperamental nu este universal valabil. La unele popoare. vocile s-au născut, dimpotrivă, din comandamentul unei tradiții culturale. Germanii, de pildă (care au azi cei mai mari dintre puținii tenori dramatici), datoresc acest fapt canonului ridicat de Wagner prin opera sa, care introducea „vocile intermediare", de genul „tenorului eroic" (un fel de tenor-bariton, mult mai complicat).

— V-am fi recunoscători dacă ne-ați evoca începuturile carierei dv. vocale.

— O datorez, poate, unor întîmplări. Tata mă voia inginer, iar cînd Aurescu, profesorul meu de muzică de la Liceul Internat din Iași (în corul căruia cîntam, cum se spunea pe atunci, „la **gros"**) m-a îndemnat să perseverez în muzică, am avut mari dificultăți, de genul : „n-am nevoie de lăutari în familie"... Abia cînd George Enescu, marele prieten al familiei noastre (venea adesea la Brăila, unde cînta acompaniat la pian de mama) m-a auzit într-o vacanță îngînînd „Zeul ban" din **Faust,** și abia cînd i-a spus tatălui meu : „știi că băiatul d-tale are glas", acesta a consimțit să mă trimită la Paris, să studiez concomitent **Dreptul** și **Canto-ul.** Acolo am fost recomandat, tot de Enescu, unor mari profesoare, precum Maria Freund și Felia Litvin. Țin minte că am avut, într-o bună zi, imprudența să merg la un **Boris Godunov** cu Șaliapin (în treacăt fie spus, spectacolul m-a costat 3 150 franci, din această sumă, 150 franci fiind costul biletului, iar restul — al fracului !). A doua zi, cînd am mers să-i mărturisesc descurajarea mortală ce m-a cuprins, tot Enescu m-a consolat și mi-a dat încă un brînci înainte : „Dragă domnule Goangă, mi-a spus, poți să faci o carieră de artist și fără să atingi culmile absolute. Pentru că, să nu uităm, la acest Șaliapin nașterea unui gest este o operă de geniu"

— Am vorbit de cultură, de cerebralitate, de măsură. Dar, cum știm cu toții (dar o spunem foarte rar), cel puțin jumătate din operele clasice se bazează pe un suport melodramatic. Cum ați reușit să treceți, de-a lungul unei cariere întregi, peste acest impediment, care nu consuna cu cultura, de alt tip, a dv ?

— Eu plec, și am plecat întodeauna, de la ideea că opera e un teatru care se bazează pe legi muzicale, deci convenționale. Deci, atît ca interpret, cît și ca public, trebuie să suporți ceea ce ți se pare nefiresc, printr-o detașare dinainte acceptată, dacă vreți printr-o bravadă respectuoasă. Cu atît mai mult, acest respect, de astă dată nu neapărat distanțat, se poate manifesta în cazul operelor wagneriene, unde elementul de pe scenă nu mai e un behăitor, ci un instrument. Dar, întorcîndu-ne mult în timp, descoperim prospețimea operelor lui Mozart, și atunci sufletul nostru poate fi deplin mulțumit cu privire la continuitatea acestui gen. Adesea îmi place să spun cîte cuiva : „Știi că a apărut un compozitor nou ?" — Cum îl cheamă ? —„Mozart" !

— Perfect de acord dar, revenind la secolul 20, vreau să vă pun o întrebare nemiloasă. În urmă cu cîțiva ani cineva definea opera (și expresia mi-a rămas, ca unui vechi meloman, înfiptă în creier) ca „un gen îmbătrînit în imperfecțiuni", și îi profețea dispariția iminentă. Iar acum nu știu cum să formulez întrebarea...

— Da, cred că e un gen care va dispărea, ca spectacol de masă, încetul cu încetul, concurat de televiziune, radio, cinematograf. Ea va rămîne însă a pasionaților și va căpăta, poate, noblețea sporită a unui vestigiu.

— Vedeți posibilități de perfecționare, de modernizare. ?

— De la caz la caz. Recenta modernizare a lui Don Pasquale, de către studenții noștri, nu m-a supărat, dar mă întreb cît de aplicabil e acest procedeu altor și altor opere. În orice caz, viitorul rămîne, în această direcție, deschis.

Romulus RUSAN

DIN NOU DESPRE SESIUNE

(Observaţii, propuneri şi întrebări utile)

În articolul publicat în numărul trecut al revistei am schiţat cîteva din efectele negative generate de aplicarea defectuoasă a noii Legi a învăţămîntului, „ad-litteram" şi nu **în spiritul** său. Mă voi ocupa în continuare de unele din problemele ridicate de sesiunea de examene care bate la uşă.

Activitatea depusă pentru pregătirea examenelor are trei aspecte importante, pasibile de eventuale ameliorări calitative. E vorba de : **metoda de lucru, adaptarea la efort, desfăşurarea examenului în sine.** Le voi discuta în această ordine deşi, evident, ele sînt interdependente.

Se ştie că de curînd au luat fiinţă aşa-numitele **„grupe de lucru"** formate din circa 10 studenţi şi conduse de un cadru didactic. Acestea au ca scop tocmai ridicarea nivelului calitativ al pregătirii profesionale a studenţilor. **Cred că se impune dinamizarea activităţii lor, care încă păstrează ritmul lent al începuturilor.** Aceste grupe ar putea realiza organizarea ştiinţifică a pregătirii examenelor ; adică studenţii (în special din anii mici) ar învăţa să... înveţe, lucru care din păcate e considerat de mulţi ca subînţeles.

În ceea ce priveşte facilitarea însuşirii materiei, cred că **o măsură binevenită ar fi multiplicarea** (la cererea unor grupuri de studenţi) **notiţelor luate la cursul respectiv de către studenţii din seria precedentă care au obţinut cele mai bune rezultate.** În felul acesta cei care au cursuri lipsă şi le-ar putea completa (mai ales în cazul în care nu există — sau sînt epuizate — cursuri tipărite). Aceasta, bineînţeles, este o pseudosoluţie care nu ne poate satisface decît momentan. **N-ar fi rău ca forurile în drept să ia în fine o poziţie intransigentă pentru curmarea deficienţelor care se manifestă în procesul de tipărire a manualelor universitare. Ar trebui să se pună capăt cît mai repede nesfîrşitelor tergiversări creîndu-se, spre exemplu, obligativitatea ca fiecare titular de disciplină să-şi litografieze lecţiile ce urmează a fi predate în anul universitar respectiv, în tiraj mic (eventual egal cu numărul studenţilor cărora le va preda fiecare profesor).**

De asemenea, cred că **ar trebui mărită ponderea consultaţiilor acordate de cadrele didactice în perioada imediat anterioară examenului.** Este normal ca anumite dificultăţi în înţelegerea materialului expus la curs să nu apară la prima citire a materiei, dar să se manifeste acut în cadrul procesului de aprofundare — fixare — a materiei. De aceea n-ar fi rău ca profesorii să susţină, în cadrul orelor de consultaţii, colocvii pe secţiuni restrînse de materie cu grupuri de studenţi. Dacă în aceste discuţii s-ar pune accentul asupra chestiunilor la care profesorul ştie că studenţii din seria anterioară au greşit mai des, asupra chestiunilor mai dificile sau care nu s-au înţeles suficient din notiţe, atunci procesul de însuşire a materiei ar fi considerabil consolidat. Dacă consultaţiile îşi vor dovedi eficacitatea, studenţii nu vor întîrzia să participe, astfel încît acestea îşi vor pierde caracterul formal, de obligaţie, pe care-l au în momentul de faţă.

O clarificare importantă şi mai ales necesară s-ar realiza în ceea ce priveşte **metoda de studiu** dacă ar exista mai multă înţelegere în acest sens din partea cadrelor didactice, care ar trebui să-şi formuleze în aşa fel cerinţele încît studenţii să-şi îndrepte în primul rînd atenţia spre formarea **deprinderii de a gîndi independent, creator.** Ar trebui urmărită deci, în principal, dezvoltarea spiritului de analiză şi sinteză a fenomenelor. Aceasta deoarece inginerul trebuie să fie capabil ca, pe baza unor elemente ştiinţifice fundamentale asimilate în facultate, să soluţioneze eficient (deci prompt şi complet) problemele ridicate de producţie sau cercetare. În momentul de faţă centrul de greutate al activităţii studenţilor este situat pe memorizarea mecanică, ceea ce diminuează şi plăcerea (caracteristică tinerilor) de a învăţa, care va fi mai tîrziu atît de necesară inginerului pentru a se menţine în pas cu progresele înregistrate în specialitatea sa. Trebuie, aşadar, ca tovarăşii profesori să aprecieze cu nota maximă pe acei studenţi care **raţionează mai corect, în spirit ingineresc,** nu pe acei ce sînt doar posesorii unei memorii foarte bune (nealterată de vîrstă). Acest deziderat cred că a fost suficient comentat pentru ca, în fine, să fie transformat în realitate şi nu atunci cînd o va cere în scris Ministerul Învăţămîntului, ci acum, chiar în această sesiune, şi nu cu jumătăţi de măsură, ci consecvent, învingînd o tradiţie perimată şi unele manifestări de orgoliu intempestive.

Una din lacunele grave ale studenţilor este neadaptarea corectă la efort. Ştim cu toţii că începutul noului an (calendaristic) marchează — pentru studenţi — deschiderea unei perioade de efort mărit, adesea peste un prag admisibil. Dar, pentru ca organismul să funcţioneze optim este necesar ca efortul depus să aibă o variaţie quasiliniară.

Vrem nu vrem, ştiinţific sau nu, majoritatea studenţilor au învăţat şi continuă să înveţe în asalt. Adică, practic, curba efortului începe să urce abrupt imediat după 1 ianuarie. Ce-i de făcut ? În primul rînd să se înveţe ritmic — spun unii (foarte mulţi). Aceştia nu ţin seamă de faptul că vîrsta tînără are anumite particularităţi, o mare varietate temperamentală. Trebuie recunoscut deschis că nu toţi sînt capabili să se încadreze într-un program de muncă riguros. De aceea ar fi foarte bine să se folosească metoda recuperării orelor aferente perioadei 1—15 ianuarie. **Aceasta s-ar putea realiza prin reprogramarea eşalonat a orelor respective în luna decembrie şi în primele săptămîni ale semestrului II** (aci mă refer la obiectele a căror predare în ambele semestre face posibilă această măsură). **Realizarea acestei propuneri ar pune la dispoziţia studenţilor un timp de lucru foarte preţios, dată fiind iminenţa examenelor în acea perioadă.**

Trebuie arătat că efectele negative produse de perfecţionările generatoare de imperfecţiuni ar putea fi parţial anihilate dacă la materiile la care în loc de două examene se dă acum unul singur s-ar programa verificări din capitolele mari şi oarecum independente. Bineînţeles, credem necesar ca prezentarea la aceste verificări să fie facultativă, însă, concomitent, cei ce le-au susţinut să fie scutiţi de pregătirea capitolelor respective pentru examen. Pentru a realiza constanţa efortului, aceste verificări ar trebui programate în săptămînile 4—5 ale semestrului II. Astfel nu s-ar suprasolicita sesiunea din iarnă şi studenţii s-ar putea pregăti corespunzător, fiind anunţaţi din timp.

Mi se par, de asemenea, importante **obţinerea şi popularizarea printre studenţi a recomandărilor unor specialişti în fiziologie în legătură cu prevenirea şi combaterea oboselii de orice tip.**

Iată acum ce îmbunătăţiri s-ar putea aduce modului de desfăşurare a examenului în sine.

Primo : programarea examenelor nu ar trebui lăsată ca pînă acum în sarcina responsabililor de grupe sau ani de studiu, deoarece aceştia nu găsesc totdeauna schema cea mai potrivită (să nu uităm că ei susţin tot pentru prima oară examenele respective), **ci ar trebui încredinţată unor cadre didactice mai vechi în facultate, care ar putea realiza programarea aşa fel ca dispunerea examenelor dificile şi a celor mai uşoare să nu afecteze curba de efort, iar zilele sesiunii să fie cît mai judicios folosite.** Fireşte că, în acest caz, cel ce întocmeşte programarea va trebui să ţină seama **numai** de necesităţile studenţilor.

Secundo : să nu se mai admită programarea a două grupe la examen în aceeaşi zi, cu acelaşi profesor, deoarece în mod necesar una din grupe va fi net dezavantajată. Se ştie că, odată cu lucrarea scrisă studentul intră într-o tensiune nervoasă specifică (şi firească, chiar pentru cel bine pregătit), care se menţine pînă la sfîrşitul examenului oral. Or, studenţii din grupa care este programată pentru după-amiază se vor prezenta la examenul oral evident mai obosiţi şi deci cu o capacitate de concentrare scăzută (mulţi dintre studenţi nici nu se mai duc acasă între teze şi oral, ci stau pe coridoarele învecinate şi răsfoiesc din nou notiţele, urmărind concomitent evoluţia capricioasei curbe a notelor celor deja examinaţi ; amîndouă atitudinile au efecte negative). **Unii profesori impun susţinerea lucrării scrise seara, iar a oralului a doua zi dimineaţa. Această metodă are avantajul că, pe de o parte, studentul este odihnit la ambele probe, iar pe de alta, asistentul are timp suficient pentru aprecierea judicioasă a lucrărilor scrise.**

Terţio : există cîteva întrebări legitime — credem — în ceea ce priveşte sistemul de notare la examene. Spre exemplu : se menţine şi anul acesta scutirea de oral a celor care au obţinut la lucrarea scrisă note mai mari de 7 ? (măsura fusese anunţată ca tranzitorie). Sau : la materiile la care s-au comasat două discipline (? !) cu profil apropiat (exemplu : la anul II Mecanică teoretică + Rezistenţa materialelor) se face media aritmetică a notelor ? Şi dacă un student nu promovează una din cele două discipline, va repeta examenul ? Iar în acest caz nota (eventual de trecere) de la cealaltă disciplină se mai ia în consideraţie ? etc., etc. Aceste chestiuni ar trebui clarificate, credem, din timp.

Este în general admis ca examenele să constituie (în primă instanţă) finalizarea activităţii didactice depuse într-o perioadă de timp finită de fiecare dintre cei doi factori principali ai procesului de învăţămînt — studenţii şi corpul didactic. Pentru ca acest final să nu fie un happy-end este necesară **colaborarea în spirit constructiv a ambilor factori amintiţi mai sus.**

Am expus mai sus cîteva sugestii pentru îmbunătăţirea activităţii legate de examene. Fără îndoială că s-ar mai putea aduce şi altele. În legătură cu acestea voi reveni într-un articol viitor, avînd convingerea că cei vizaţi direct sau indirect în acest articol vor dovedi înţelegerea pe care o aşteptăm şi că vor acţiona cu mai multă operativitate ca în alte cazuri. Trebuie să facem totul pentru ca examenele să se transforme dintr-o sursă de astenii de toate gradele într-o sărbătoare bienală **(doar atît)** a celor mai tineri şi mai entuziaşti intelectuali.

Radu COJOCARU
student, Institutul politehnic Bucureşti

În ajunul alegerii proiectului de diplomă

În ultimul timp, anul nostru este serios preocupat de o problemă a cărei rezolvare din partea facultăţii noastre a dat naştere la discuţii foarte aprinse printre colegi. Motivul acestor discuţii este modul în care înţelege conducerea facultăţii şi a catedrelor de specialitate să repartizeze temele proiectelor de diplomă. De cîţiva ani se practică criteriul împărţirii temelor în ordinea mediilor obţinute la sfîrşitul anului IV. Se creează astfel situaţia că foarte mulţi studenţi nu-şi pot alege tema pe care o doresc, fiind obligaţi să se mulţumească cu ceea ce prisoseşte preferinţelor celor dinaintea lor. Credem că proiectul de stat trebuie să difere de un proiect de an, în sensul că el urmează să sintetizeze cunoştinţele acumulate în cinci ani de zile, presupunînd în plus, într-o anume măsură, şi o contribuţie originală. În virtutea unor astfel de cerinţe şi exigenţe, proiectul de diplomă solicită un volum mult mai mare de muncă decît un proiect de an şi totodată studiul unei bibliografii mult mai ample, adesea netradusă la noi. Pentru ca acest efort să fie încheiat cu succes, cred că trebuie să existe şi o anumită afecţiune spirituală pentru ceea ce lucrezi. Dar cum poţi lucra cu plăcere la o temă care nu te preocupă, nu te atrage ? Pentru ca această anomalie să dispară, aş propune ca fiecare student să-şi exprime mai întîi opţiunea pentru o temă şi în funcţie de aceasta catedrele să stabilească temele, conducătorii de proiect şi locurile de practică. Procedîndu-se în acest fel, cred că ar dispărea încă un inconvenient mult discutat la noi şi anume stabilirea unor teme care nu au nici audienţă printre studenţi, nici justificare din punctul de vedere al pregătirii noastre efective într-o specialitate şi al perspectivelor de activitate în viitor. *Un exemplu în acest sens sînt temele privind centralele nucleare. Acestea vor fi desigur potrivite şi interesante pentru cei care urmează secţia înfiinţată acum doi ani — „Centrale nucleare"—şi vor absolvi peste un an.*

Propunerea de mai sus privind stabilirea temelor de diplomă poate fi vulnerabilă dintr-un singur motiv, fără a fi însă un motiv serios : foarte mulţi vor dori să-şi aleagă ca teme de proiecte o termoficare sau o centrală clasică, dar acest lucru este normal, întrucît aproape toţi vom lucra fie într-o centrală clasică, fie într-o uzină ce necesită consumuri mari de abur tehnologic, adică în domeniul termoficării, a cărei eficienţă a fost dovedită şi a cărei dezvoltare este continuă. Deci, singura dificultate va consta în diversificarea temelor de termoficare şi găsirea inginerilor care să conducă aceste teme, dificultate care cred că poate fi învinsă. *De asemenea, ne preocupă următoarea problemă :* LA EXAMENUL DE STAT VOM FI EXAMINAŢI NUMAI DIN DOMENIUL TEMEI DE DIPLOMĂ SAU ŞI DIN ALTE DISCIPLINE, DUPĂ CUM S-A ÎNTÎMPLAT ANUL TRECUT ?

Ne exprimăm speranţa că dorinţele noastre vor fi studiate şi rezolvate de cei în drept înainte de a fi prea tîrziu.

Nini POPESCU
anul V, Energetică,
Institutul politehnic Bucureşti

NOTA REDACŢIEI

Probleme de genul celor de mai sus se ridică, după cum sîntem informaţi, şi în alte facultăţi ; ignorarea ca şi nerezolvarea lor nu pot decît să prejudicieze buna pregătire a studenţilor, aplicarea consecventă şi unitară a prevederilor Directivelor C.C. al P.C.R. şi Legii învăţămîntului cu privire la îmbunătăţirea procesului instructiv-educativ din facultăţi.

Tocmai de aceea rugăm pe toţi studenţii să ne facă cunoscute deficienţele şi anacronismele care mai persistă în procesul de învăţămînt. Cunoaşterea lor cît mai exactă ne va permite să sugerăm forurilor competente soluţii judicioase pentru rezolvare

3 INTERVIURI cu 3 REDACTORI-ŞEFI de la 3 REVISTE STUDENŢEŞTI

Dacă un cunoscător, oricît de bine informat, ar fi întrebat cîte reviste de cultură în limba română există în Cluj, el ar răspunde : TRIBUNA şi STEAUA. Şi totuşi, în Cluj — o ştie orice student — există 5 reviste de cultură. E adevărat că trei dintre ele nu au ajuns încă la cititorii care le aşteaptă, dar ele sînt undeva mai aproape sau mai departe de capătul acelui drum care leagă o revistă de cititorii ei, ele au colective de redacţie, machete, manuscrise şi chiar redactori-şefi. Sînt fireşti deci curiozitatea reporterului şi dorinţa sa de a obţine cît mai precise informaţii legate de iminentele apariţii revuistice de la chiar conducătorii lor. Discuţiile s-au dus la Casa de cultură, pe stradă, într-una din nenumăratele şi fermecătoarele cofetării ale Clujului. De fiecare dată, notată a fost numai schema convorbirilor, în plus rămînînd să plutească în aer tot acel entuziasm care aureolează începuturile, toată acea febră colectivă, toată pasiunea legată de scoaterea oricărei reviste, şi cu atît mai mult a unei reviste studenţeşti. Căci — pentru a deconspira totul — e vorba de apariţia a trei reviste studenţeşti : a Institutului medico-farmaceutic, a Universităţii şi a Politehnicii.

Cu ION MARCEA

student anul VI, I.M.F.

despre dialogurile necesare

— Ceea ce mă inhibă — îmi mărturiseşte dintr-un început interlocutorul meu — este nu atît faptul că revista noastră va fi prima din istoria institutului, ci faptul că ea va trebui să creeze o tradiţie — o tradiţie care să aibă cît mai puţine puncte slabe. Va fi o revistă de cultură, rotindu-se totuşi în jurul ştiinţei medicale şi al preocupărilor noastre curente şi va trebui să fie o ilustrare cît mai convingătoare a celebrei fraze, aparţinînd lui Iuliu Haţieganu, pe care o poartă drept motto : „Medicina este ştiinţă şi conştiinţă".

— **Dată fiind apariţia iminentă a primului număr, pot fi desigur dezvăluite datele ei tehnice, titlul...**

— Formatul va fi oarecum neobişnuit, ca un caiet prelung, mult mai lung decît lat, avînd 25—30 de pagini şi apărînd lunar. Se va numi **Dialog.**

— **Un nume fără tentă medicală...**

— Totuşi propriu revistei în felul în care o vedem noi.

— **Aţi putea să ne vorbiţi mai detaliat despre acest FEL, mai precis despre profilul concret al revistei ?**

— De la început ea va fi structurată pe rubrici, respectate apoi în măsura în care materiale deosebit de interesante, depăşindu-le cadrul, nu le vor face să lipsească. Prima dintre aceste rubrici va fi o **tribună liberă** unde ne propunem să spunem lucrurilor pe nume, să discutăm calitatea cursurilor, problemele complicate ale externatului, toate deficienţele legate de învăţămîntul medical. Această rubrică va trebui să fie un dialog între profesori şi studenţi, între medicină şi alte ramuri ştiinţifice, o tribună la care vor primi pe rînd cuvîntul toţi cei ce au ceva de spus. Tot un dialog va reprezenta rubrica de profiluri ale marilor noştri profesori. Primul dintre ele va fi închinat prof. dr. Ion Goia. De asemenea, începînd cu primul număr vom publica un serial semnat de prof. Valeriu L. Bologa, despre istoria medicinii clujene, materie scoasă din programă, dar privită cu interes de studenţi şi care în felul acesta va ajunge totuşi la ei. Profilul ştiinţific medical al revistei va fi completat de încă două rubrici — aceea de prezentare a lucrărilor, metodelor, descoperirilor noi, de ultimă oră, şi o suită de medalioane despre premiile Nobel în medicină.

— **În ceea ce priveşte profilul cultural al revistei...**

— El va fi dat de o rubrică de debuturi literare (intitulată **Căutări**), al cărei criteriu va fi nu profesionalismul, ci sinceritatea creaţiei. Vor mai exista rubrici de sport, umor, cronici de spectacole, recenzii, o rubrică externă susţinută de colegii noştri străini (în primul număr SUDANUL — obiceiuri, realităţi, istorie), o rubrică de filozofie, una dedicată vieţii organizaţiei.

— **Nu mi-aţi vorbit despre redactorii şi autorii revistei DIALOG.**

— Ei vor fi studenţii I.M.F.-ului (şi, dacă vor vrea să colaboreze, şi cei ai altor facultăţi). Ei vor fi şi autorii, şi redactorii, şi graficienii, şi tehnicienii revistei. Cu toţii, însă, am primit în permanenţă sfatul şi ajutorul dezinteresat al conf. dr. Crişan Mircioiu.

Cu EUGEN URICARU

student anul III, Filologie

despre literatură şi iniţiative

Discuţia cu redactorul şef al viitoarei reviste **Echinox** (nu mai trebuie să mă interesez de numele ei, el circulă în cercurile literare studenţeşti ale Clujului de mai bine de un an), departe de a fi un dialog, este o prelungită şuetă cu membrii cunoscutului cenaclu al Filologiei, purtînd acelaşi nume ca şi revista ce va să fie în sfîrşit. Discuţia noastră întinzîndu-se pe multe ore, ceea ce voi transcrie va fi doar un succint schimb de replici cu referire directă la condiţiile concrete ale viitorului periodic studenţesc de cultură.

— **Titlul îl cunosc. Formatul ?**

— Din păcate, banal — asemănător cu cel al revistei **Cronica.** Am propus unul mai fantezist, în genul caietelor de poezie, dar ne-a fost respins pentru că ar cheltui prea multă hîrtie.

— **Profilul ?**

— Revista va fi nu a Filologiei, ci a Universităţii întregi, deci profilul ei, determinat de această apartenenţă, va fi acela al unei reviste de cultură şi nu al uneia literare. Ea va avea o axă formată din cîteva **rubrici fixe**, la care se poate însă oricînd renunţa, în favoarea unor materiale mai interesante, dar neintrînd în cadrul prestabilit. Cîteva dintre aceste rubrici : **Humanitas**, despre mari personalităţi universitare : în numărul 1 este prezentat cu texte şi comentarii Heidegger ; figuri de profesori ai Clujului — nr. 1 : Lucian Blaga ; 2 pagini dedicate mişcării studenţeşti internaţionale, tineretului lumii. Am şi intrat în relaţii cu studenţi şi cercuri studenţeşti din străinătate.

— **Alte rubrici ?**

— 2 pagini de ştiinţă sub forma unor eseuri scrise din unghi umanist, puţin senzaţional ; o rubrică de viaţă studenţească, anchete sociologice, probleme studenţeşti curente ; o pagină de magazin ; o pagină de istorie contemporană ; o cronică universitară (scrisă de universitari) ; cronici de spectacole.

— **Dar literatura ?**

— Am lăsat-o intenţionat la sfîrşit. Ea va trebui să reprezinte ponderea revistei. Paginile de poezie (în numărul 1 : Ion Mircea şi Dinu Flămînd), proză, traduceri (în numărul 1 : Saroyan, Trakl), o rubrică de **lecturi întîrziate**, cronicile literare, eseurile, studiile de istorie literară vor fi desigur punctul de rezistenţă al revistei „Echinox", deşi, din cele 24 de pagini ale sale, literatura nu va avea dreptul să ocupe mai mult de 7—8.

— **Colectivul de redacţie va fi format exclusiv din filologi ?**

— Nu, în el intră şi studenţi de la Istorie, Filozofie, Matematici, iar colectivul de coordonare este format din cadre didactice, mai ales de la Filozofie. O precizare : macheta o datorăm lui Mircea Baciu şi Florin Creangă, studenţi la Arte plastice.

— **O ultimă întrebare : la ce adresă vom putea solicita primul număr al revistei ?**

— Nu avem încă un sediu, cum nu avem încă nici hîrtie, deşi am obţinut în cele din urmă nenumăratele aprobări necesare pentru repartizarea ei.

Cu GRANCEA VALENTIN

student anul III, Tehnologia construcţiilor de maşini

despre traiectoriile politehniştilor

Discuţia, mai puţin degajată decît cele anterioare, poartă pecetea rigorii proprii tehnicienilor, redactorul responsabil avînd pregătită o listă a viitoarei redacţii, cu funcţiile strict repartizate, şi un proiect — dactilografiat ordonat — al sumarului primului număr. Le transcriu :

Nr. 1
(proiect)

	Nr. pag.
1. Cuvînt introductiv	
2. Cuvînt de salut	
a. Min. Înv. Ştefan Bălan	
b. Rectorul inst. Popa Bazil	
c. Preşedintele U.A.S. pe centru	
d. Cenaclul Echinox (Universitate)	
e. Cîţiva studenţi	
3. 20 de ani de existenţă a învăţămîntului tehnic-superior clujean	1,5
4. Sesiunea ştiinţifică a I.P.C. — eveniment ştiinţific de însemnătate republicană	4
5. De la studiul detaşat la pasiunea cunoaşterii	
— Anchetă realizată de Biblioteca I.P.C.	3
— Eseu	
6. Un nou an universitar	
— anii I şi V faţă în faţă	4,5
— Opinii despre noile măsuri în cadrul învăţămîntului superior	
— Din practica de producţie	
— Scrisoare către balici	
7. Ateneu studenţesc	2
8. Să ne cunoaştem profesorii (Scurte biografii ştiinţifico-literare ale savanţilor din antichitate pînă în zilele noastre)	1
I. Cine eşti dumneata domnule... Arhimede ?	
9. Pagina literară, umor, rebus	3—4
10. Caleidoscop	1
11. Din curiozităţile popoarelor	0,5
12. Noutăţi tehnice	0,5
13. Recomandări bibliografice	0,5
14. Însemnări sportive	0,5
15. Arta fotografică — Opinii. Introducere	2—3
	30 + 2
Total	= 32

Întrebările se axează obligatoriu pe acest proiect explicit.

— **Cum vedeţi colectivul de reporteri ai revistei ?**

— I-am prevăzut un număr de 15 membri pentru a putea acoperi aria tuturor facultăţilor institutului nostru. Ei vor fi verigile informaţionale între studenţi şi redacţie.

— **O prezenţă specifică revistei dumneavoastră este rubrica dedicată artei fotografice. Aţi putea să ne explicaţi sensul şi importanţa ei ?**

— Foarte mulţi dintre politehnişti sînt pasionaţi de arta fotografică, poate şi pentru că aceasta este un domeniu de graniţă dintre tehnică şi artă. Printre ei sînt şi cîştigători reputaţi ai unor concursuri de fotografii. Dacă condiţiile ne-ar permite (vorbesc mai ales de calitatea hîrtiei) această rubrică s-ar putea transforma într-un adevărat punct de atracţie al revistei.

— **Nu ne-aţi vorbit nimic despre coordonatele tehnice ale revistei. În primul rînd, cum se va numi ?**

— Îi vom spune **Traiectorii.** Va avea formatul unei coli ministeriale. Va costa 1 leu şi va număra 32 de pagini, plus, uneori, un supliment. Din păcate ea nu va fi tipărită ca revistele I.M.F.-ului şi Universităţii, va fi şapirografiată doar. Este marea noastră tristeţe, marele nostru complex de inferioritate şi obiectul strădaniei noastre, care va continua. Încă de acum, din faza de pregătire a lor, revistele studenţeşti clujene au intrat într-o competiţie pe care ne place şi nouă, ca şi colegilor noştri, să credem că o vom cîştiga.

Concurenţa în care cele trei reviste vor intra o dată cu apariţia lor este nedeterminată, că orice aparţine viitorului. Oricare dintre ele ar învinge, însă, cîştigător va fi Clujul universitar, victorioase vor fi atmosfera şi aura sa intelectuală.

Ana BLANDIANA

O MANIFESTARE A ATITUDINII ŞI GÎNDIRII POLITICE STUDENŢEŞTI

(Urmare din pag. 1)

dreptului de vot şi ale sistemului electoral" (Liviu Pop — Drept, Cluj), *„Justiţia, mod de apărare a democraţiei socialiste"* (Maria Bodnar şi Gheorghe Nistoreanu — Drept, Bucureşti), *„Democraţia socialistă, factor de influenţare a relaţiilor internaţionale"* (Ion Hăineala — Drept, Iaşi), *„Democraţia socialistă şi viaţa universitară"* (Florian Ciotea şi Dorel Abraham — Filozofie, Bucureşti).

Materialele prezentate au constituit o bună bază de discuţii, ducînd la reuşita remarcabilă a acestei manifestări.

Socialismul şi umanismul – realităţi inseparabile

Impunîndu-se ca o tribună a celor mai înaintate idei studenţeşti despre construcţia desfăşurată a socialismului, despre procesul de adîncire a democratizării vieţii sociale şi politice din ţara noastră, seminarul a reliefat, prin abordarea şi dezbaterea analitică a tematicii, posibilităţile obiective pe care le oferă socialismul dezvoltării multilaterale a unei personalităţi umane libere. Dar în acelaşi timp s-a impus ca o concluzie necesară rolul imens al factorului politic, deci, în primul rînd, rolul conducător al partidului comunist. Această acţiune, acest rol fiind condiţia sine qua non a realizării efective şi transpunerii în realitate a posibilităţilor pe care le aduce cu sine orînduirea socialistă.

Superioritatea democraţiei şi democratizării socialiste nu se poate demonstra numai *prin referiri la modul în care clasicii au conceput socialismul, numai prin citate din Marx, Engels, Lenin. Această demonstraţie trebuie să se bazeze pe o analiză minuţioasă a realităţii, prinzînd această realitate în concepte, teoretizînd-o deci, şi abia acolo unde citatul vine să sublinieze argumentarea reală, el îşi are locul. E punctul spre care au convers discuţiile unor referenţi şi multor vorbitori : A. Ganci, S. Cionof, I. Boda, M. Zelţer, D. Glăvan, A. Marga, conf. St. Georgescu ş.a.*

Socialismul şi umanismul sînt noţiuni şi realităţi inseparabile. Încă de pe cînd era doar utopie, socialismul a fost conceput drept cel mai favorabil cadru de realizare a deplinătăţii personalităţii umane. Şi realmente, socialismul, aşa cum există şi cum se dezvoltă azi, constituie cîmpul în care potenţele umane se mişcă spre „imperiul libertăţii". Aceasta tocmai datorită democratizării continue a structurii şi structurării acestei orînduiri. Acţiunea colectivităţii şi în cadrul acesteia a individualităţilor, de creare a noi şi noi valori, este condiţia acţională care transformă aceste posibilităţi în realităţi, care impune şi consemnează valoricul mai presus decît nonvalorile (chiar dacă într-o anumită perioadă acestea şi-au găsit loc în viaţa noastră socială). Asistăm aici la un proces de transformare a însuşi politicului în valoare axiologică şi de impregnare a valorilor cu un profund caracter politic. Pentru orice spirit realist acest lucru dovedeşte compatibilitatea şi viabilitatea marxismului creator cu creaţia şi idealul uman. Acesta este drumul spre comunism.

Unii vorbitori s-au oprit cu precădere şi cu deosebit simţ al realităţii asupra raportului politic-axiologic. Repunînd în drepturi axiologicul, echilibrul dintre el şi politic, s-a subliniat necesitatea primatului politicului asupra axiologicului în unele perioade şi accentul care trebuie să cadă pe axiologic în alte perioade. Corelate aceste aspecte şi înglobate noţiunii de democraţie în dezvoltarea şi lărgirea sa, au vizat nevoia de competenţă, de cercetare şi cunoaştere a realităţii sociale, de afirmare a tineretului în cadrul acestui proces, ca un factor activ şi matur corespunzător şi răspunzător de progresul societăţii noastre. S-au conturat din discuţii dorinţa şi necesitatea aprecierii personalităţilor creatoare nu după vîrstă şi status-uri sociale, ci după valoarea a ceea ce sînt şi a ceea ce fac, a ceea ce pot să fie şi pot să facă. (S. Cionof, M. Baciu, M. Amironesei, L. Zăpîrţan, M. Zelţer ş.a.)

Democraţia în cadrele ei juridice

Mişcîndu-se pe un plan mai puţin abstract decît cel filozofic, abordarea juridică a problemei „Socialismul şi democraţia" *a adus un plus de concret atît prin referatele prezentate cît şi prin discuţii. Pornind de la Constituţia Republicii Socialiste România şi Codul penal, s-au conturat cadrele reale între care se mişcă democraţia socialistă din România. Cu verva ce-i caracterizează pe jurişti, s-a oferit o monstrare posibilă a demonstrării reale a superiorităţii democraţiei socialiste. Analizînd competent diferenţele dintre democraţia reprezentativă burgheză şi cea reprezentativă socialistă, s-a evidenţiat modul în care în socialism se poate, se tinde cît mai mult şi se face realmente îmbinarea democraţiei reprezentative cu democraţia directă.*

Justiţia socialistă nu numai că permite şi „impune" oarecum democraţia, dar în acelaşi timp ea este şi apărătoarea fermă a ei (n-au lipsit referirile la unele greşeli sau încălcări de legi săvîrşite în anumite perioade şi datorate faptului că legea a permis oarecum acest lucru). O intervenţie deosebit de interesantă ni s-a părut, prin ineditul ei, aceea a studentului Victor Buzamet *din Bucureşti, care s-a referit şi la existenţa, după părerea sa, a unei* înstrăinări juridice chiar în cadrul socialismului, *considerînd infracţiunea săvîrşită prin omisiunea legii sau eludarea ei ca un mod de manifestare a înstrăinării. Deocamdată nu avem nici căderea profesională necesară şi nici timp de reflecţie suficient pentru a exprima o părere care să confirme sau să infirme această poziţie. Aşteptăm din partea celui care a postulat-o o comunicare în acest sens. (Sub aceste unghiuri de vedere şi-au orientat discuţiile I. Szantai, L. Pop, Gh. Şandor, prof. M. Lepădătescu, prof. I. Ceterchi ş.a.)*

Responsabilitatea studentului în viaţa universitară

Unul din aspectele viu disputate ale democraţiei socialiste a fost cel din viaţa universitară. Analizată la un înalt grad de maturitate şi înţelegere, democraţia universitară a fost supusă rigorilor judecăţilor de valoare chiar ale unei părţi din practicanţii ei. Discuţiile au reţinut şi aici procesul progresiv de lărgire a democraţiei. Actuala perioadă cunoaşte o creştere a rolului tineretului universitar în viaţa social-politică. Odată cu acest rol crescînd — exersat prin U.T.C. şi celelalte organizaţii studenţeşti — cresc în mod implicit responsabilitatea şi spiritul de iniţiativă al studenţilor. Dovada acestui fapt au făcut-o pe deplin participanţii la seminar.

Analizînd teoretic modificările de structură şi concepţie înfăptuite sau în curs de înfăptuire în organizaţiile studenţeşti, dreptul studenţilor de a-şi trimite reprezentanţi în consiliile universitare şi senate, s-au reflectat perspectivele oferite de aceste schimbări pentru democratizarea vieţii studenţeşti. Transpunînd oarecum în limbaj sociologic aceste fapte, s-a prezentat o investigaţie bazată pe cercetarea concretă (e adevărat, nu cu prea multe date faptice), s-a făcut o trecere în revistă a efectelor obţinute în urma acestor transformări — relatîndu-se în acelaşi timp unele limite şi limitări, acte de formalism şi rutină care încă mai persistă din diferite motive. Nevoia de îmbinare a laturii reprezentative cu cea nemijlocită, de desfăşurare a muncii practice studenţeşti pe baza unor concluzii trase din cercetări sociologice concrete, antrenarea la întreaga conducere şi îndrumare a vieţii universitare a studenţilor şi mai cu seamă evitarea birocratizării şi autocratizării organelor alese — au fost punctele pe care s-au axat discuţiile.

La aceste probleme a făcut referiri şi tov. Mircea Angelescu, *secretar al C.C. al U.T.C. preşedintele U.A.S.R., care în cuvîntul său a aprofundat analiza rolului şi importanţei reprezentării studenţeşti în conducerile facultăţilor şi institutelor de învăţămînt superior, experienţa dobîndită pe această linie şi a împărtăşit în acelaşi timp unele proiecte de viitor ale Comitetului Executiv al U.A.S.R. privind procesualitatea democratizării vieţii universitare. (Tema a fost abordată de Florian Ciortea, G. Zanc, Steliana Sterian ş.a.).*

Concluzie: „Am făcut lucrul cel mai important — începutul. Să-l continuăm"

Solicitînd opiniile cîtorva participanţi la seminar, am desprins concluzia : seminarul a fost o reuşită deplină, *un început fericit, demn de continuat.*

Conf. univ. dr. Călina Mare — *Cluj : „Consider seminarul drept o manifestare deosebit de interesantă şi de promiţătoare a iniţiativei studenţeşti şi, în acelaşi timp, drept o dovadă a lărgirii democratismului în mediul universitar.* Interesantă *ca intenţie, iniţiativa s-a dovedit* deosebit de interesantă *ca realizare, atît pe plan organizatoric cît şi prin conţinutul său : întîlnirea celor mai buni studenţi în filozofie şi drept din trei mari universităţi ale României — Bucureşti, Cluj şi Iaşi — pentru a discuta o problemă centrală teoretică şi practică a vieţii contemporane :* democraţia în socialism *— legată în cele din urmă de viaţa universitară. Au impresionat mai cu seamă discuţiile care au adîncit ideile viabile ale referenţilor. O astfel de iniţiativă trebuie neapărat continuată pentru a stimula creativitatea studenţească, pentru a deschide şi a-i asigura cîmp de afirmare pe măsura „meritelor sale".*

„Perioadele de căutări, de efervescenţă creatoare, de autostimulare şi consacrare se fixează în conştiinţa noastră, de obicei, ca perioade de tranziţie. E o detaşare de ceea ce altădată răspundea unei probleme existenţiale reale, şi totodată o afirmare a unei noi valori, implicit a cadrului de evidenţiere a acesteia. A dovedit plenar acest fapt". (Vlăsceanu Lazăr — Filozofie, Bucureşti).

„Consider acest simpozion ca un moment important în relevarea gîndirii politico-ideologice în mediul nostru universitar". (Alex. Banciu — Drept, Cluj)

„În ciuda anumitor motive ce ţin de început, seminarul şi-a dovedit o foarte mare utilitate, dezbătînd o temă cu largi rezonanţe social-politice. Această iniţiativă demnă de toată lauda trebuie să-şi găsească continuitatea şi în alte seminarii pe diferite teme". (St. Niculae — Drept, Iaşi).

„Constat cu bucurie că ştim să discutăm şi să tratăm o problemă cu deplină rigoare ştiinţifică, cu nuanţe. De aceea atari acţiuni de dezbatere liberă şi colectivă vor găsi întotdeauna mediul prielnic pentru dezvoltare. Regret că seminarul a fost prea scurt ca durată, în acelaşi timp însă sînt pe deplin mulţumit că dorinţa mea şi a altor colegi entuziaşti care într-o zi de august s-au gîndit la acest seminar s-a îndeplinit". (Dan Bîrliba — Filozofie, Bucureşti).

„Seminarul a însemnat mai întîi un prilej de afirmare. Am demonstrat astfel că studenţia nu-i nici impersonală, nici gratuit zgomotoasă, ci că ea gîndeşte profund şi sigur, curajos şi constructiv. Exact complementar cu aceasta am reuşit să ne afirmăm deplina adeziune la principiile şi faptele politicii partidului nostru. Am dorit să folosim încrederea ce ni s-a acordat în actualul context de largă democratizare pentru a căuta să dăm cîteva răspunsuri proprii la cîteva chestiuni fundamentale. Au rămas desigur multe lucruri nediscutate. Nici nu putea fi altfel, am făcut însă lucrul cel mai important : ÎNCEPUTUL. Să-l continuăm". (S. Cionof — Filozofie, Bucureşti).

Mulţumirile tuturor participanţilor la seminar, adresate organizatorilor lui — care au fost sub toate aspectele la înălţime — le alăturăm încheierii acestor rînduri.

7 ARTE ÎN 7 ZILE

Sintagme

Greta Garbo societară a Cinematecii bucureștene ?

În fiecare an Cinemateca ne bucură perseverent cu un program Garbo. E un ritual, probabil, ca discursul de deschidere la Academie.

● Liliana Tomescu joacă de cîțiva ani același rol în spectacole diferite. În „Echilibru fragil" pare convinsă mai puțin ca niciodată de rol, dar insistă.

● Evenimentul editorial al săptămînii : ISTORIA LITERATURILOR ROMANICE ÎN DEZVOLTAREA ȘI LEGĂTURILE LOR de Nicolae Iorga.

● Cu mult mister asupra datei se va deschide curînd, curînd la Dalles, Bienala Republicană de Arte Plastice. Să credem că suspensul e urmarea unei selecții cu revelații ?

DAN ZAMFIRESCU:

STUDII ȘI ARTICOLE DE LITERATURĂ ROMÂNĂ VECHE

Într-un moment de reintegrare masivă a întregii culturi românești în conștiința actuală a poporului nostru, volumul de studii al pasionatului cercetător în domeniul literaturii române vechi, Dan Zamfirescu, vine să umple un gol și să redeschidă un proces. E procesul culturii noastre vechi, privită în trecut mai mult din perspectiva valorii documentare, istorice sau filologice, sau din aceea a unui estetism uneori genial (G. Călinescu), dar exterior ethosului și orizonturilor specifice ale acestei etape din evoluția noastră spirituală. Dan Zamfirescu opune acestor concepții și metode o atitudine nouă, izvorîtă în același timp dintr-o cunoaștere de specialist a domeniului cercetat și din preocuparea de a depista sistematic — continuînd în acest sens pe G. Călinescu — valențele artistice ale literaturii noastre vechi. Alăturîndu-se opiniilor lui N. Iorga și Pompiliu Constantinescu, pentru care tendința conștientă spre artă nu lipsea cu totul vechilor noștri scriitori, el încearcă o teoretizare sprijinită pe exemple sugestive și concludente (Conștiința efortului artistic în literatura română veche), **înlăturînd o prejudecată tenace și justificînd însăși noțiunea de „literatură", aplicată epocii vechi de unii autori cu niște „reservatio mentalis" care echivalează, practic, cu negarea ei. Dan Zamfirescu demonstrează existența unei străduințe spre artă chiar în operele ce n-au destinație beletristică (cronici, vieți de sfinți, oratoria de amvon, traducerea psalmilor în versuri de către Dosoftei).**

Un paradox însă se produce : declarînd în articolul introductiv că „problema cheie a oricărei cercetări de literatură veche rămîne însă aceea a conștiinței artistice a vechilor noștri cărturari și a prezenței efortului artistic conștient în opera lor", autorul rămîne, deocamdată, la faza enunțării, fiindcă toate articolele din prima secțiune a volumului au caracter programatic (**exceptînd pe cel despre** Eminescu și literatura română veche) **și** teoretic, **fără a oferi analize concrete de opere în lumina acestor principii. Le-am aștepta în partea a doua, cea mai întinsă, dar aici, studiile prezente sînt concepute la rîndul lor ca lucrări de erudiție și de controversă, adevărate „turnire" cu autorități consacrate, în legătură cu probleme mult discutate dar încă nerezolvate. Probabil, Dan Zamfirescu își rezervă aplicarea concepțiilor teoretizate aici într-o lucrare viitoare, eventual într-o expunere de sinteză.**

Central, prin tematică și amploare, este studiul Învățăturile lui Neagoe Basarab. Problema autenticității. **Dan Zamfirescu se alătură celor ce susțin paternitatea voievodului sau măcar contemporaneitatea** Învățăturilor **cu Neagoe Basarab, și nu cu realități din a doua jumătate a sec. al XVI-lea, sau chiar din secolul al XVII-lea. Argumentația, prin organizarea demonstrației și eficiența ei polemică, atinge virtuozitatea. Zeci de obiecții ale lui D. Russo și P. P. Panaitescu sînt catalogate, explicate, și apoi desființate una cîte una. Mai mult decît oricare din articolele și studiile reunite în acest volum, studiul despre** Învățături **relevă logica implacabilă a autorului, susținută de o erudiție (la un tînăr) neobișnuită.**

Pe aceeași linie se remarcă studiile Matei al Mirelor și Letopisețul Cantacuzinesc și Istoria lui Mihai Viteazul din Cronica Țării Românești, **fiecare reprezentînd intervenții decisive în problema discutată.**

În egală măsură teoretician și explorator în amănunt, schițînd o perspectivă nouă și contribuind la rezolvarea unor chestiuni delimitate, Dan Zamfirescu se anunță ca un posibil înnoitor al metodelor și orizonturilor disciplinei pe care o reprezintă.

Vasile MARIAN

SALBA „PODULUI"

Din cele 46 de piese scrise de studenți pentru „Podul", în stagiunea care începe la sfîrșitul acestei luni se vor juca 5 piese, dintre care 3 vor purta semnătura lui Mihai Moldovan. Este vorba de *„Bocet la hoții de cai"* în regia lui Grigore Popa ; *„Cîntecul feciorilor din Negrești"* în regia lui Tedy Sugar și *„Cîntecul zorilor"* în regia Magdei Bordeianu.

Proaspăt absolvent al Conservatorului „Ciprian Porumbescu", M. Moldovan ne pune în fața unui teatru poetic, violent metaforic, cu valențe împrumutate din balada populară, transpuse în scenă într-o manieră personală și cu o neobișnuită fantezie și vivacitate regizorală.

Acestui trio i se asociază duetul compus din *„Vinovatul"* de Ion Băieșu și *„Vineri 35 Martie"* de A. Dohotaru.

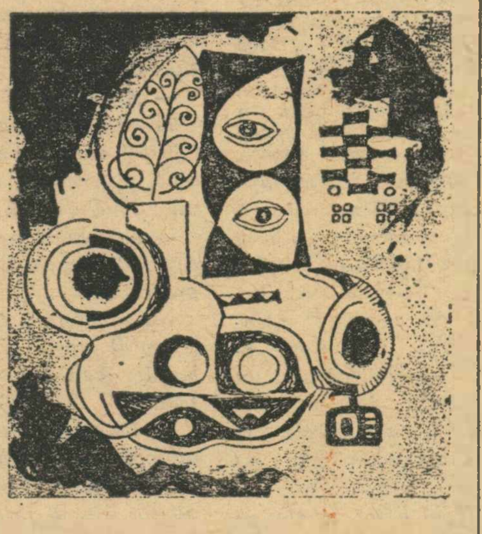
Relevăm de asemenea cele 2 piese satirice : *„Toboșarii"* de Modorcea Dumitru Grigore și *„Pe aici e cald și nici măcar nu bate vîntul, iar eu nu știu dacă mai faci clătite bune mamă"* de Constantin Lămureanu, precum și *„Ulise în cal"* de Iosif Naghiu și *„Iarba verde dimprejurul casei"* de George Țirnea, cu care se încheie avalanșa de premiere românești pe țară ale pieselor transmise de autori teatrului studențesc „Podul".

Dintre autorii străini abordați de entuziasta trupă a teatrului menționăm : *„Seară de teatru Arthur Thoppit"*, cuprinzînd *„Cîntă-mi prin fereastra deschisă"* în regia Magdei Bordeianu și *„Muzică de cameră"* în regia lui Grigore Popa. De asemenea : Thornton Wilder cu *«Vagonul de dormit „Pegassus"»* ; Cehov cu o adaptare după *„Pescărușul"* în regia lui Tedy Sugar și adaptarea după *„Wozzeck"* de Buchner, montată de Constantin Vaeni.

Salba va fi completată de *„Gustul mierii"* de Shelagh Delaney, *„Hamlet"* și *„Electra"*, precum și un spectacol de improvizații în regia actorilor trupei.

Toate aceste proiecte sînt frumoase, promițătoare, însă nu vor putea fi prezentate la timpul stabilit de consiliul artistic din cauza numeroaselor amînări ale serviciului de administrație de la Casa de cultură. Noi ne punem mari speranțe în operativitatea rezolvării situației și așteptăm răspunsul concret al conducerii Casei de cultură.

E. SMARANDACHE

FORMAȚIA „ENTUZIAȘTII"

Au debutat în august 1964 ca elevi ai Liceului „Zoia Kosmodemianskaia" din București.

După o perioadă de concerte, în care formația și-a stabilit componența : Radu Tănase — solist vocal și muzicuță, Mircea Marian — orgă, Șerban Ciurea — chitară solo, Frank Marian — chitară armonie, Dan Slăvescu — chitară plus bas și Dobrin Costin — baterie, au urmat imprimările la Casa de discuri „Electrecord".

Primul disc de chitare electrice din țară aparținînd formației a apărut în octombrie 1965 și a înregistrat un record de vînzare : 58 000 de exemplare. Al doilea disc, înregistrat la începutul acestui an, emisiunile de la Radio și Televiziune, participarea muzicală la turnarea slabului film românesc „K.O.", au evidențiat totuși încă o dată popularitatea de care se bucură formația în rîndurile tinerilor. Caracteristica dominantă a formației este interpretarea compozițiilor proprii, în sensul relevării unei personalități colective, în plină dezvăluire de resurse și definire a unui profil interpretativ. Piesele incluse în repertoriu, atît cele originale (*Azi te invit la dans, Tare mult aș vrea să știi, N-ai uitat*), cît și cele străine, melodii lansate de Tom Jones, Cliff Richard, formația The Shadows, au fost selecționate pe baza criteriului simplității liniei melodice și a textului. Generator de sugestii, fondul muzicii populare românești a constituit pentru formație un teren al inventivității orchestrale, prelucrările : *Pe cărare sub un deal, De-ar fi mîndra-n deal la cruce*, bucurîndu-se de succes.

Printre emisiunile muzicale susținute la radio se înscrie și aceea pentru posturile de radio din Anglia și S.U.A., prezentată în limba engleză de solistul vocal Radu Tănase, și cuprinzînd piese din repertoriul original și de pe discurile imprimate.

Pregătind imprimarea celui de al treilea disc, formația „Entuziaștii" colaborează, concomitent, la reușita programelor muzicale ale „Ateneului tineretului" și va apare în cursul acestei luni la Casa studenților, într-un spectacol muzical, intitulat „Farfurii zburătoare la Student-club", prezentat de Nae Lăzărescu și frații Țapu.

Sebastian SÎRCĂ

DESCHIDEREA CENACLULUI „JUNIMEA"

Duminică a avut loc în amfiteatrul Odobescu al Facultății de limbă și literatură română din București deschiderea festivă a cenaclului „Junimea". Cu acest prilej au citit din versurile lor tineri poeți publicați de revista „Amfiteatru": Adriana Bittel, Ioana Diaconescu, Petre Anghel, Șerban Codrin, Nicolae Dan Fruntelată, Florentin Popescu.

Această primă ședință a cenaclului (care se va întruni în fiecare săptămînă) s-a bucurat, pe lîngă un public numeros, și de prezența unor personalități ale vieții noastre literare ca : Miron Radu Paraschivescu, Ion Băieșu, George Ivașcu, Dumitru Micu.

Gopo fentat printr-o clasică figură de... film polițist de către Roger Moore. Penibilul montaj se vinde cu bucata la chioșcuri printre alte ilustrate de vedete celebre. Să fie o aluzie la lipsa de idei din ultimele filme ale lui Gopo sau o nevoie sufocantă și gratuită de popularitate ? Oricum: fractură de imaginație!

transmutațiuni 10

O Messă neagră *nu e numaidecît o negare a procedeelor religioase creștine sau o orgie necontrolată, pentru că astfel am putea spune că și în zilele noastre, la Rio să spunem, Diavolul este glorificat în dans și apare cu măști grotești.*

Un țap cu trei coarne formînd skinul cu lumînări aprinse între ele, umblînd hipnotic în mijlocul unei procesiuni, poate fi ceva grotesc, dar și neliniștitor. În Jeronimus Bosch o să găsim această aglomerare de oameni parcă demenți, urmînd animalele ce au atîrnate la spate măști pe care în entuziasmul necontrolat de mai tîrziu, adepții lui Belsebuth le sărută cu religiozitate. Uneori țapul încoronat cu lumînări poartă și o bonetă sau o pălărie. Cînd e substituit unui om, acesta are mamele uriașe, e gol, poartă plete și ostentativ arată un sex delirant, împodobit cu solzi sau serpentine de hîrtie. Stă pe un tron aurit, muzicile răsună detunător și absurd, muzica e ea însăși o feerie sălbatică de sunete. La tronul său îngenunche suplicații, cu măști inexorabile, lascive, omagiul se face pe fese, pios. Tamburi, viole, fluiere, clopote nebune bat alergic, armonicele sînt rupte în două, timpanele tobelor sînt zgîriate de unghii metalice. În Pindar găsim relatarea că în cultul către Apollon se jertfeau măgari în rut, deși se știe că grecii n-au sacrificat niciodată astfel de animale. E vorba, evident, de practici secrete sau de invenții scriitoricești. În Herodot se amintește tot o formă paroxistică a naturii omenești cînd se descrie jertfirea vrăjitorilor la Sciți. Aceștia erau legați și așezați într-un car plin de vreascuri, cărora li se dădea foc. În unele cazuri ardeau magnific și boii care duceau spre moarte această încărcătură de suplicați.

Dar să ne întoarcem la Sabaturile inițiale. Aici au loc operații contradictorii. Inițiații și cei ce protestează împotriva persecuțiilor lui Cristos merg de-a-ndaratelea, pledează incoherent, se rostesc imprecațiile cele mai abjecte. Magnetizatorul alcătuește un lanț format din demoni, animale, femei, copii care fac o adevărată gimnastică suprarealistă ; extazul ia forme demențiale, se umblă pe spate, cu picioarele în sus, în mîini adică și în loc de binecuvîntări se rostesc blesteme cumplite. Are loc și un simulacru de banchet. Masa e sobră, tăcută, se beau alcooluri formate din lichide dense, amestecate cu sînge. Cărnurile sînt fade și te scoli flămînd. Sînt simulate furtuni și bate un vînt răzbunător, noul vrăjitor, inițiatul e îngropat și dezgropat, se cîntă în cor, se lovește cu cazmalele și se arată măruntaie de cadavre. Totul e morbid, înfricoșetor, ține de o farsă neagră. În ținutul basc, planta Balaronna parfumează și dă gust unor mîncăruri imposibile. Ceea ce se numește o comuniune a sufletelor, adică a sufletelor celor vii și celor morți, e însoțit de invocații și vorbe ciudate. Să pui ruină pe ruină ! zice acela care se îmbracă în hainele lui Satan.

Messele Sabatului, scria Jules Bois în Le satanisme et la magie *sînt terne, decolorate, crepusculare, obscure, retrase, triste și extrase realității. Oamenii se confesau cu acest prilej de toate relele pe care NU le făcuseră. Se primeau amenzi și aveau loc biciuiri. Sîntem, prin anticipație în plin Freud, în prezența faimoaselor* defulări *comune, realizate în zilele noastre pe alte continente, cu răbufniri în literatura cea mai de ultimă clipă. Interesantă mi se pare nevoia cronică a oamenilor de a nega, de a se despărți de ceea ce au iubit sau de ceea ce au crezut că este fundamental în viața lor. Fecioara Maria dacă e să pomenim de renegarea creștinismului, e numită cu dispreț* Roșcata *sau* Necata, *pentru că un simulacru al ființei sale este scufundat și aruncat la fundurile apelor. Icoanele sînt călcate în picioare, imaginile sfinților pîngărite. Se jură credință Prințului Tenebrelor, pe scriiturile negre, neofitului i se face un semn pe frunte cu un cui ruginit. Acesta declară solemn că niciodată nu se va mai întoarce la vechea și prima lui credință. Diavolul cere ca gaj o zdreanță. Forma poate fi parodistică, dar cere teribile tăceri și jurăminte. Ucenicul imploră : Șterge-mă, o, tu, Satan din Cartea Vieții și scrie-mă în Cartea Morții ! Îți promit sacrificii ! Din 15 zile în 15 zile voi suge sîngele unui copil !*

Pe umeri, pe pleoape, pe buze și sub braț, sosia Diavolului marchează cu ghiara lui un semn, o pecete. La femei sigiliul se aplică pe sîni și pe sex, adică în locurile cele mai nedezvăluite. O labă de iepure, de broască, de pisică, antena unui păianjen țin loc de pumnal. Neofitul declară solemn : Voi păstra tăcerea eternă asupra legăturilor cu tine, Diavole !

Textele unor invocații negre conțin o poezie ce nu poate fi neglijată și din acest punct de vedere le revendicăm, dezghiocîndu-le de ceea ce au ele ridicol, malefic și ceremonios.

Eugen Barbu

P.S. In articolul trecut se va citi : Gilles de Rais, nu Gilles de Fais.

RAPIDUL ARE ÎNTÎRZIERE

Fetele de la linia a treia

E seară. Frigul a născut între liniile Gării de Nord o ceață lăptoasă, care alunecă furișat către peron. Împreună cu un prieten aștept de cîteva minute rapidul „Traian". Ne plimbăm de colo, colo cu gulerele paltoanelor ridicate, sfredelind cu privirile ceața spre Gara Basarab: nu mai vine? În sfîrșit, pe o bancă, lîngă bufetul asaltat de călători, prietenul meu observă o... salvare. Așteptarea va fi mai ușoară; oricum, rapidul tot are și așa zece minute întîrziere... Apropiindu-ne, amicul mă pune în temă: pe una dintre fete a văzut-o la complexul „Grozăvești". Firește, cealaltă o fi tot studentă...

— Sîntem „ocupate", ne anunță una dintre ele, în loc de răspuns la „Bună seara, fetelor".

— Și... noi. Așteptăm trenul.

— Foarte curios, ce coincidență!, zice cealaltă, apoi mi se adresează mie, privindu-mi cu înțeles mîna stîngă: dumneata ești însurat?

— Nu văd ce-i neobișnuit în asta, îi răspunde prietenul meu Și, în fond, omul e cu mine, nu eu cu el; n-a scos nici un cuvînt...

Fetele pufnesc în rîs. Prietenul jubilează și rapidul nu mai vine...

— Nu știu de ce, spune iarăși una dintre fete, dar am impresia că trenul ăsta a oprit prea mult la Tokio.

Noi doi nu rîdem. Nu rîde nici prietena ei și fata dă din umeri, de parcă ar vrea să alunge o muscă. E năltuță, deloc urîtă, cu buclele negre adunate sub o căciuliță de lînă roz. De sub minijupa poate puțin prea... intimă se vede portjartierul, strîngînd în dinți marginea ciorapilor-plasă.

— Nu vă e frig cu ei?, încerc eu, banal, o aluzie.

Fata tace, dar nu se supără; zîmbește numai, dulce, cu superioritate. Între timp rapidul gonește, probabil, ca vîntul, departe, nu știm cam pe unde... Trebuia să sosească la 18,52.

În ciuda frigului, fetele se dezgheață. Ni se confirmă că-s studente („Unde?" „Să mori de rîs, tu, auzi ce interogatoriu! La Institutul de făcut gargară, băiețică!"...) și că locuiesc la Grozăvești. Cea brunetă cu căciuliță roz e Marilena, cea brunetă fără căciuliță e Nuți.

— Dar n-are rost, băieți, zău că sîntem „ocupate", ne lămurește Nuți, camaraderește. Uite, Mari își așteaptă simpaticul. Vine de la Craiova, i-a dat și telegramă.

— Apropo, voi pe cine așteptați?, intervine Marilena.

— Pe bunică-mea, zice prietenul și, observînd „șifonarea" fetelor ține să precizeze: pe cuvînt de onoare. Vine de la Caransebeș, o internez în spital. Are „un fel" de limfogranulomatoză...

În alte două-trei minute ne dăm seama că fetele sînt pe deplin serioase. Prietenul îmi face, discret, semn: „hai să mergem". Ne ridicăm, le salutăm politicos, ascultăm resemnați anunțul de la difuzor conform căruia rapidul ce trebuia să sosească la linia a treia are treizeci de minute întîrziere și, în sfîrșit, frigul ne împinge la o cafea fierbinte, în restaurant.

— Așa fete, da!, zice laudativ amicul. Ai văzut ce sincer și frumos ne-au spus că au prieten? Altele în locul lor...

— Și-așa, și-așa, eu tot te-aș fi lăsat singur, pînă la urmă, îl anunț eu, cu gîndul la verigheta mea cea nouă.

— Tare mai ești prost!, mă felicită sincer prietenul, după care ne așezăm la o masă din colțul sălii, ocupată de un tinerel cu mustăcioara mai rară, oricum, decît o mustață adevărată. Tinerelul bea vin și ne privește foarte vesel: „Dacă e liber? Poftim, poftim".

La un metru de noi, doi ofițeri de infanterie beau în tăcere bere „Cazino" și sparg alune americane între degete. Tinerelul nostru e pus pe fapte mari: mai întîi ne întreabă dacă nu vrem și noi vin, apoi face semn chelnerului și cere țigări: „Dar străine să fie, dacă știi ce e alea!" Deodată, amicul mă face atent: în ușa restaurantului au apărut, mîndre, fetele „noastre", căutînd cu privirea ori pe cineva, ori două locuri libere.

— Or fi înghețat și ele! — spune foarte serios și înțelegător prietenul meu.

„Ofițerii este chipeși"

Fetele trec printre mese, pe lîngă noi. Le invităm să ia loc; vorba ceea, sîntem cunoștințe „vechi". Tinerelul cu „mustăcioară" ne face cu ochiul și se întinde către una din mesele vecine, să mai alăture un scaun.

— Mersi, nu vă mai deranjați, îi spune Marilena, făcînd-o atentă pe Nuți că și ofițerii le-au oferit locuri. Dincoace sînt tocmai două scaune...

— Nu face nimic, le zîmbește tinerelul, resemnat.

— Mai avem douăzeci de minute pînă sosește trenul, ne anunță Nuți; apoi se apleacă spre Marilena: două cafele, nu?

Ofițerii au terminat alunele. Se caută în buzunare, după țigări. Fumează și fetele. Într-o clipită se încinge conversația. În altă clipită văd, pe masa lor, patru păhărele de coniac.

— Ofițerii este chipeși, constată tinerelul nostru, invidios. Și are bani...

Ne facem că n-am auzit. A vorbit prea tare. Oricum, fetele ne „cunosc". Vrem să plătim. Chelnerul, ca toți chelnerii, a dispărut cînd e omul mai grăbit. Printre mese umblă două țigăncușe cu buchete mari de crizanteme, scăpate de sub ochii cerberului de la ușă, care strînge valizele și nu lasă florăresele înăuntru. S-au oprit la masa ofițerilor.

— Nu vreau crizanteme, face mofturi Marilena. Astea sînt flori de mort.

— Am și garoafe, coniță...

Tragem cu coada ochiului. Ofițerii cumpără niște garoafe albe, pipernicite, arse de brumă; două și două.

— Niciodată nu se dau cu soț, îndrăznește Nuți. Ori una, ori trei...

Nu auzim ce-i răspunde locotenentul major, din cauza hohotelor care-i acoperă cuvintele.

— Fetele e taxatoare, ne anunță, cu limba împleticindu-i-se, tinerelul care le-a privit tot timpul fără jenă, drept în față, cu ochii strălucitori de vin.

— Ba studente, răspunde amicul meu, neînțelegînd.

— E studente, studente, dar e taxatoare, îi dă înainte tinerelul, și-și mai aprinde o țigară. Ofițerii știe ei ce știe...

În sfîrșit, se anunță că vine rapidul. Marilena se ridică. Nuți rămîne. Își spun ceva, grăbite, la ureche. Chelnerul nostru este invizibil.

— Eu mă duc, îmi zice amicul, exasperat. Rămîi tu și plătește. Ne vedem mîine și ne-nțelegem noi...

Unde „duce" tramvaiul 20?

Mai comand o cafea, așa, ca să am ceva în față. Lîngă mine, ofițerii și Nuți evoluează. Fata, poate sub influența coniacului, povestește ceva despre nu știu ce profesor de la facultate. Locotenentul major se amuză copios, mîngîind pe sub fața de masă, deocamdată cu vîrful degetelor, un genunchi ieșit de sub rochiță. Omul se simte în... drepturi. Doar a plătit: două coniacuri de „căciulă", o cafea și două garoafe degerate. Îmi schimb părerea despre Nuți. Oare cum o fi chemînd-o? „N-ar fi rău să-i facem un foileton în revistă", îmi zic eu, gîndindu-mă că Marilena o fi, acum, în vreun tramvai sau autobuz, cu prietenul ei

— Mari, Mari!, strigă, la un moment dat, Nuți și parcă nu-mi vine să cred: Marilena, radioasă, se apropie descheindu-și din mers paltonul

— N-a venit? — o întreabă Nuți, după ce se așează.

— Ba da!, rîde Marilena. L-am condus pînă aici, la hotel. Ne întîlnim mîine dimineață. Acum are niște comisioane. Ce, nu ți-am promis că mă-ntorc?

Locotenentul major s-a mutat, spiritual, în cel de-al nouălea cer. Drept dovadă, mai comandă ceva.

Trece jumătate de oră, poate chiar mai mult. Ofițerii se pregătesc să plece. Cel mai tînăr, locotenentul major, rămîne în București.

— Dacă nu ești de acord, nu-i bai, îi spune el Marilenei, cu voce plină, îmbrăcîndu-și mantaua. Uite, te aștept aici (și-i dă nu știu ce bilețel), pînă la ora zece. Iei tramvaiul 20.

Marilena nu răspunde. Își mîngîie fața cu cele două garoafe veștede, de la bărbie la ochi și de la ochi la bărbie. Apoi ies „cu toții" pe peron. Fetelor le pleacă cineva foarte apropiat, cunoscut de foarte multă vreme: chiar de peste o oră...

Dragomir HOROMNEA

Refugiul breslei

- reportaj bahic -

Simultan, deci, despre Bachus și-ai lui, într-o zi ca atîtea — joi, poate vineri, poate altfel — cînd întunericul a început să apese orașul, să-l concentreze în lumini de interior. Cînd străzile sfătuiesc triste pe la răspîntii și toamna-i zgribulită, morocănoasă cu plimbăreții, cîți mai sînt. Cîți mai sînt.

Veselie-n Dealul Spirii

Dacă ești I.E.F.S.-ist („icefist" — suna o comoditate verbală ce nu făcea pe voie unor corectitudini...) și locuiești la cămin, dacă ai „coborît", pentru orice, în oraș, și pentru a te întoarce seara acasă ai de înfruntat mai mult decît cel rămas să „vegeteze" în institut — unul cu săli de sport, de lectură și paturi — sau decît trecătorul neobișnuit locurilor, tentația unei întreruperi de traseu la „Uranus" — restaurantul din colț, devenit „Trei păduchi" prin și pentru clienții sportivi din vechi și mai noi generații. Simplu și inexplicabil, cu pricină de mult uitată: „Trei păduchi"...

În seara asta, ca-n alți noiembrie, mesele sînt ocupate, toate, și spațiile de trecere, cîteva. Îmi fac loc, nu-știu-unde-s-ajung, printre frînturile mai stridente ale conversațiilor... Se mai bea, se sărbătoresc pe conturi proprii („Fericitul!") posibilități de supraalimentație bine rumenită și la fel udată, se rîde ferit și prea tare („ca la cîrciumă"), se fumează cu spor și ochi înroșiți, dar mai ales se discută. Și se observă, din cînd în cînd, că ceea ce nu merită spus trebuie cîntat, și-atunci — „Gaudeamus, ergo bibamus!". **Neobișnuit, eu unul, cu mediul, observ tenişi, papuci și haine de casă, tricouri, treninguri, toate în culori intime și sportive („Ca la mama acasă!", scrie pe undeva, titlu și reclamă. Cu efectul bănuit aici, la „Trei păduchi").**

O mînă prea tîrziu observată mă face să caut în cădere un scaun, lîngă o cunoștință de trei saluturi și-o strîngere de mînă, cu cea de acum — două. La masă își încheie „programul de seară" — seară de toamnă plictisită — trei indivizi simpatici: unul mănîncă și apoi rîde, ceilalți beau bere după coniac, și povestesc. Multe și mai cîte. Despre „femei", mai ales. În nici un caz dezamăgiri! **Alături, patru băieți ciocnesc paharele pentru a... oară pline, cu o fată. Colegă, prietenă, logodnică sau soție. Nu singura, mai sînt două, fiecare cu un alt grup. Una bătută colegial, sau admirativ, poate încurajator, pe umăr:** „Asta bea cot la cot cu noi!" Cu bărbații. „Asta" rîde și... se trece la altceva.

...Și-aș mai vrea să știu (tot nu mai povestește nimeni altceva, nici măcar despre „femei") cam cîți din cei aici adunați sînt „de-ai noștri". Aproape toți, aflu, cam așa-i în fiecare seară. Mai ales în cea care face pereche zilei de bursă. **Cît despre „obișnuiți"... „nea Costică să-i știe".** „Nea Costică" e tip rar de chelner, unul care știe fără surplusuri tabla înmulțirii și dă restul pînă la 5 (cinci) bani. **Și-i tare mulțumit de clientela sa.** „Ziua-i tristă la noi, băieții sînt la școală. Că din cînd în cînd... Ne-am obișnuit cu vecinătatea asta și unii cu alții, nu știu cum ar fi fără ei. Eu unul m-aș duce. Lîngă vreo facultate, vreun cămin studențesc. Doar mai sînt...".

Unde-s... ei, puterea crește...

Un student inteligent, cu bursă și nu numai, integralist, cult și cu picioarele pe pămînt, dar întîlnit la „Băltărețul" — nu-i un paradox. Un politehnist care nu știe unde este, ce este și ce se întîmplă la „Băltărețul" — e sinistru!

Uneori, „economicul" te dă gata. Își ia din gînduri partea leului, uneori și cu strășnicie — și din activitate, din timp. Pentru a merge la „B...", nu de bani ai nevoie ci de timp și prieteni. Căci vine ziua cînd totul poate fi echilibrat: bursa, un mandat de-acasă, plata unei meditații.

...Dintr-un echilibru inițial, tot se pornește. Și-apoi... Prima astfel de seară — o șotie. Următoarele — evenimente. Apoi, simplu, — relaxare! Așa cum numai studenții știu să se relaxeze. Da, și într-o cîrciumă! Cum se simte acolo, imediat, că sînt studenți!...

Unii, ca într-o romantică limitare, nu izbutesc să se ia în serios. Unii! Și-atunci, o seară e pusă între paranteze. O anumită seară e hașurată. Intens, să nu se știe ce-a fost sub hașur.

Voci din eterul... apropiat:

— Mi-ar place ca ceva să-mi dovedească că e de seamă ce fac. Ceva care să-mi ajute să mă cunosc, să cunosc. Și să trăiesc teama inutilității. Fără să pun seara, asta sau o alta, între niște paranteze.

— Generațiile pre
cunoaștere mai pre
trăiau. Dimensiunil
sub cultul eficienței,
Al remodelării. Ve

Pînă aici am
auzit, într-o seara
degă de coloratură
ră spre Regie. Și-am
a grupului e punct
șia — pe care te p
momente, destul
se destramă. Se re
altor două mese al
de-o seară: vorbes
care le-ar place s-o
le vor scrie sau co
s-ar apuca cu chef
teptate care pot de
și-al vinului nou. **Fi**
în visul colectiv, st
citate chiar, pînă la
lei tangențe cu real
blestemat să treze
rog!"... **Cînd rămî**
(doi băieți, doi băie
despre celelalte, po
pre alte posibile pe
totul s-a petrecut în

Și deodată, senz
lui: anii se duc cu
rați și nerepetați, m
nă serile — ăștia și
colțurile orașului, c
de interior... Si
seri pe măsură. Pe
o măsură, sau mai m

au putut ajunge la o
or şi a lumii în care
altele. Azi trăim toţi
raţiei, al complexităţii
asta ?...
reprodus cît am
, la „Băltăreţul“, bo-
ească la drum de sea-
minte : sfînta legătură
rnic de reper, cheză-
— a interesului unor
e. Dar şi legăturile
el, altădată, în jurul
pentru împrejurarea
firşit despre viaţa pe
despre cărţile pe care
espre lucruri de care
Despre filme mult aş-
despre viitorul ştiinţei
articipare e o adîncire
ă încetare, cu compli-
ea ultimei şi sensibi-
i glasul dintotdeauna
şi la noi, plata vă
ură, fiecare pereche
at şi-o fată) vorbeşte
re ea însăşi sau des-
Şi cînd te gîndeşti că
ceea, la...
ială a trecerii timpu-
studenţie, neastîmpă-
nerepetabili. Îşi adu-
i altora — din toate
t de seară în lumini
cu nume vesel şi
cît să nu întreacă

ucian BALCAN

„Cine eşti dumneata, domnule 11.72.68?

Întîlnesc uneori, în tramvai sau în cofetărie, pe cîte cineva citind „Mica publicitate“, lăsînd cu anume obişnuinţă a gestului un semn roşu sau albastru în dreptul unei casete. Omul este interesat să cumpere urgent un FIAT 1 800 sau să vîndă imediat o sobă cu motorină tip „nenea Filip“. În definitiv, ce înseamnă Mica publicitate ?

— Oglindă, maşină de călcat, opere complete Anatole France, vînd. Tel...

— Pierdut pechinez f. simpatic. Răspunde Kafka. Recompensă. Tel...

— Doamnă distinsă închiriez cameră domn distins. Tel...

— Vînd şifonier florentin perfect, tablou Ionescu original perfect, garnitură ace de cusut perfectă. Tel...

— Intelectual serios caut cameră. Intrare separată. Tel...

— Intelectual foarte serios caut cameră. Intrare separată. Tel...

În acest bazar gălăgios şi adesea suficient, comic şi acoperind destule mizerii de familie, dar, la urma urmei de acceptat cu toate ciudăţeniile lui, apar, pe săptămînă, cîteva anunţuri scurte, fără mica perfidie a celui ce oferă la vinzare :

„Student politehnică meditez matematici. Tel...“

Să încercăm situaţia detectivului amator care trebuie să descopere omul în spatele a patru cuvinte. Ce se poate deduce ?

1. Studentul e discret şi cinstit. (Deasupra se găseşte un anunţ formulat aşa : „Profesor licenţiat Dresda meditez admitere reuşită sigură“. De unde pînă unde reuşită sigură ? Şi dacă solicitantul e redus la minte ? Sau se sugerează subtil că licenţiatul posedă utile cunoştinţe printre universitari ? Poate.).

2. Studentul nu face „profesiune“ din meditaţii. Are nevoie doar de patru-cinci lecţii pe săptămînă pentru cele patru-cinci ore adunate din timpul adevăratei profesii, timp aglomerat şi greu. Deci, nu e lacom.

3. Textul din ziar e scurt şi sobru pentru că se simte stăpîn pe materie şi nu mai trebuie să-şi dea sieşi un motiv mai mult de încredere. Şi nu are orgoliu de autor la nimicuri.

4. Textul sună sec şi pentru faptul că studentul are sentimentul că nu e locul lui la mica publicitate dar, fiind singura soluţie, cel puţin pînă ce va intra în fapt Biroul de plasare pentru studenţi, o acceptă.

5. Nu e cabotin. Nu se numeşte „Inginer-Prof. Dr. predau fizică pentru clasele V—VIII“. Prin urmare, studentul nu adună repede bani albi pentru un concediu în Marea Caraibilor sau ca să-şi schimbe Mercedes-ul cu un camion de lux.

Şi, procedînd în continuare cu ambiţia căutătorului de urme şi cauze, cine e, de fapt, acest „Student politehnică meditez matematici“ ?

Cine eşti dumneata domnule 11.72.68?

Am schimbat la telefon aceleaşi fraze cu zece sau doisprezece din eroii posibili ai reportajului. Cu puţină neşansă aş fi fost în situaţia să scriu despre nişte oameni fără să-i fi văzut. Poate că asta n-ar fi fost un lucru prea grav, fiindcă important este ce motive au s-o facă, mai mult decît cine sînt.

Gavrilă Alexandru, Fizică III, aleargă după meditaţii din anul I de facultate. Ce motive are ?

Iată că nici motivele nu mai trebuie amintite. Sînt omeneşti şi în multe cazuri prea delicate pentru a-ţi permite să le urmăreşti în adîncime.

— Ai mai încercat şi altceva ?

— Da. În anul II. Am desenat nişte gazete de perete pentru spitalul Cantacuzino. Şi mai multe mărunţişuri. Cel mai simplu e să dai meditaţii. Simplu e un fel de a spune. Pierzi timp mult cu alergătura de la un capăt la altul al Bucureştiului. Din o sută de telefoane pe care le primesc doar două ar putea fi utile. Restul de 98 sînt de la diferite fete, cele mai multe de liceu. Se plictisesc.

— Înseamnă că trebuie să fii foarte zgîrcit cu timpul.

— Sigur că da, dar nu din pricina celor 98 de telefoane care se plictisesc, ci fiindcă facultatea nu-mi lasă decît foarte puţin timp, nu neapărat pentru meditaţii, dar timp ca să mai pot face şi altceva decît fizică şi matematică.

That is the question !

E dovada unui suflet întreg să-ţi doreşti mai mult decît îţi oferă prezentul, fie vorba chiar şi de bani !

O teorie prea severă despre venituri şi cheltuieli e mai mult expresia inerţiei intelectuale a celui ce o propune decît o dovadă de echilibru real, trăit. De obicei judecători sînt cei ce au.

Şi atunci, colegi, cum facem rost de bani, păstrîndu-ne mîinile curate pe amîndouă părţile ?

Sînt studenţii care dau meditaţii nişte infractori?

Unul dintre cei cu care am cercetat în toate felurile întrebarea de mai sus mi-a povestit cum a reuşit să se angajeze o lună la C.E.C. în vara trecută. La forţele de muncă i s-a cerut o adeverinţă din care să reiasă că... De fapt nu trebuia să reiasă nimic, dar omul avea nevoie de „forme“. Tot pentru că nu exista reglementare şi forme secretariatul facultăţii a refuzat să elibereze o adeverinţă pentru angajare. Motivul a fost : „Pe noi nu ne priveşte ce faci dumneata în afara şcolii şi nici nu putem să răspundem pentru ce-ai să faci acolo“. S-a presupus deci că studenta respectivă putea să comită o nelegiuire. Oricare altul ar fi cerut o adeverinţă i s-ar fi răspuns la fel. Deci tot răufăcători ! Nu-s cam mulţi pentru o facultate ? (Lucrurile s-au petrecut la Universitate, la secretariatul Facultăţii de matematici).

Vine o vîrstă cînd nu mai poţi să ceri bani părinţilor

Am expus pînă aici punctul de vedere al celor care ar avea chef cîteodată să poată invita zece colegi la o cafea fără să se gîndească la preţ.

— Evident, nu despre cafea e vorba, spune Călin Alexandru din anul V, Energetică. În ceea ce mă priveşte caut de lucru şi-mi fac de lucru, în primul rînd ca să-mi dovedesc că pot face întotdeauna mai mult decît fac în prezent şi în al doilea rînd pentru că e o vîrstă cînd încerci o anumită jenă la gîndul de a cere bani părinţilor. Toate celelalte argumente pornesc de aici.

La această concluzie au subscris şi : Daniel Bartoş, Matematică, Ştefan Dima, Matematică, Mircea Nicolaescu, Engleză, Gavril Rozenberg, Matematică, Ştefan Gavril, Matematică.

Subscriu probabil destui alţii, nedescoperiţi (nedescoperiţi de mine).

Rostul acestui articol e unul obişnuit şi oarecum în contratimp, dacă socotim aşezarea lui în aceste pagini ale „Vieţii studenţeşti“ „cu probleme“ mai grave. Fac elogiul cîtorva oameni care au idei şi se zbat să le facă fapt. Sau cum spunea unul dintre ei „din puţin, cu puţin, se face lege“.

Tudor OCTAVIAN

Je m'en fiche!

E înalt, blond şi uscăţiv. Privirea întoarsă undeva spre interior fixează o imagine veşnic aceeaşi. Blugii soioşi şi-au pierdut de mult culoarea. În schimb au căpătat lustru, un lustru „intelectual“ insistent, veşnic acelaşi. Îţi întinde cu emfază o mînă cu un tremur uşor perceptibil, cu un aer uşor jenat de a nu te fi observat la timp. Curios, de fapt nu-i scapă nici-o figură („Ce vrei ? Relaţiile trebuie cultivate !“). Îşi cere mii de scuze... Ştii, e foarte, foarte ocupat, nici să respire n-are timp, nu reuşeşte să găsească un moment liber. Şi nici n-a mîncat. Parcă are cînd ? Da, nici măcar să se radă. Uşor obosit ? ! Uşor !! Glumeşti. Doarme 3 ceasuri pe noapte. Cînd reuşeşte, dar... e foarte tîrziu... Are ceva urgent ! La redacţie, la casă... A ! Vernisajul ! Da, sigur. Curînd. Dar crede c-o să amîne. Mai sînt nişte detalii de ultimă tuşă. Şi e grăbit. Mai ales e foarte grăbit. L-am întîlnit în hol. E prezent la toate orele de vîrf. În hol sau, dacă nu, la Albina sau la Tosca, n-are importanţă, unde se nimereşte. Trebuie să-şi alunge oboseala travaliului cu o ceaşcă de cafea, sau coniac, e foarte reconfortant ! Da, sigur, ai dreptate, în ritmul ăsta o să se astenizeze, dar... Nu, acum nu poate, trebuie să mai rămînă : la ora asta vine lumea bună şi are nişte chestii de rezolvat : Salut ! Salut ! Mersi, mersi. Să ştii că nu te uit ! Ave! N-ai mai aflat nimic ? Ce s-aude cu volumul ? A, mon vieux ami ! Ce mai lucrezi ? Apropo, n-ai o ţigară ? Să trăieşti ! Eşti un lord ! De cîtva timp economiseşte banii. S-ar putea să facă o excursie în străinătate şi ţigările ar fi o cheltuială în plus ! Nu, nu mai cumpără ! Are prieteni ! A, cu repartiţia ? Am un loc sigur în minister ! Da ! Dar nu poţi să contezi, trebuie să alergi, să te zbaţi...

Îi întind bricheta ! Ce faci ? Nu mergi la curs ? De, ştiu eu, ai absenţe cam multe. De altfel te-au şi somat ! Je m'en fiche ! M-arunc la o cafea. Ce faci, nu vii cu mine ? Păcat ! Nu, altfel nu rezist, am atîtea pe cap, ştii, sînt foarte ocupat, sînt supersolicitat, nu reuşesc să găsesc un moment liber ! În ritmul ăsta mă astenizez cu certitudine.

„Noaptea iguanei“

E mai mult blondă decît înaltă, o cheamă Iguana, de fapt, adică de botez, Ana, însă aşa-i place ei s-o cheme ; a auzit de un film cu numele ăsta, are ochii mari, e romantică etc. Şi mai e un ceas cînd toţi bărbaţii sînt tineri şi tandri, cînd chelia e numai un indicativ al inspiraţiei şi cînd o fată frumoasă, singură la o masă într-un restaurant pe Magistrala Nord („departe de cămin şi de colege — alea bîrfesc, tu“) pe la ora 12 şi... e un subiect de conversaţie, de ce nu de garsonieră, cînd buzunarul din interiorul hainei e un rezervor de whisky şi de Murfatlar trei sferturi.

Ne-am cunoscut undeva, poate în altă viaţă ; crezi în metempsihoză, ai citit „Adam şi Eva“ — e o carte drăguţă, Iguana ce nume frumos ca într-o piesă de Balzac, ştii eu sînt un fenomen : simt rotaţia pămîntului, asta e maşina ta, nu te scuza că e 600, acum se poartă mini, aş vrea să stau aici o veşnicie, o veşni...

La ora asta matinală ochii au cearcăne, se descompune fardul, nu sînt deschise decît lăptăriile, se întoarce pe-acelaşi drum de altădată, colegele mai dorm încă, sigur, ele se duc la cursuri, ce oroare, curs de estetică, estetica mea e noaptea, abia aştept să vină iar.

Şi vine seara, pe urmă începe noaptea, noaptea Iguanei, undeva pe Magistrala Nord.

Un singur lucru nu ştie, că Iguana e numele unei reptile care se consumă în noapte, rece şi singură, în noapte...

Pentru că n-a văzut filmul.

OMICRON

Orleansville (Algeria-1954), Agadir (Maroc-1961), Iran-1962, Skoplje (R. S. F. Iugoslavia-1963), Peru-1965, Iran-1968 — sînt cîteva nume de localități sau țări și date din istorie ce nu vor fi uitate ușor de omenire, pentru că în acele zile de groază au avut loc cataclisme ce cu greu pot fi descrise și mii, zeci de mii de oameni au pierit. Au fost distruse sau grav avariate numeroase opere de artă de valoare inestimabilă.

Despre cutremurele de pămînt, calamități ce în prezent nu pot fi prevenite sau stăvilite, vorbesc cronicile și scrierile vechi, ca și lucrări mai recente, presa, radioul etc. La început au fost doar observațiile simple, lapidare, apoi s-a trecut treptat la o cercetare din ce în ce mai minuțioasă a cauzelor, a modului de manifestare și a efectelor cutremurelor și astfel a luat ființă o știință de sine stătătoare — seismologia.

EVRIKA!

Cînd clopotele bat singure

VALURILE PĂMÎNTULUI

Energia internă a pămîntului se manifestă prin variate mișcări ale scoarței terestre, care sînt însă reciproc legate. Aceste mișcări trebuie considerate ca o manifestare deosebită a procesului general de dezvoltare a întregii planete. Mișcările scoarței terestre se pot grupa în **mișcări oscilatorii și mișcări de cutare.**

Esența mișcărilor oscilatorii constă în faptul că vaste porțiuni din litosferă suferă ridicări sau scufundări lente. Regiunile de ridicare și cele de scufundare există întotdeauna concomitent pe pămînt, formînd un ansamblu întrucîtva asemănător cu niște unde mari și line.

Mișcările scoarței terestre în urma cărora se formează cutele, îndoituri ale straturilor de complexitate variabilă, se deosebesc de cele oscilatorii prin faptul că sînt episodice și sînt localizate în zone relativ limitate ale scoarței terestre. Ele sînt totdeauna însoțite de o intensă activitate magmatică.

Cutremurele sînt mișcările rapide ale scoarței terestre care-i provoacă modificări stabile (adică cele care se păstrează și după ce încetează mișcarea). Fiecare cutremur constă aproape întotdeauna din mai multe șocuri care se succed. Zguduirea suprafeței pămîntului este determinată de faptul că ea este lovită la partea inferioară de o undă elastică. În cazul cînd lovitura este directă (adică atunci cînd raza seismică formează cu suprafața pămîntului un unghi drept sau aproape drept) obiectele de pe pămînt sînt aruncate în sus; în cazul cînd lovitura este oblică predomină deplasările orizontale și adesea mișcările ondulatorii; atunci casele și copacii se leagănă ca niște bărci **clopotele încep să sune singure, cum spune poetul.**

Durata fiecărui șoc dintr-un cutremur este doar de cîteva secunde, însă unele cutremure continuă cu întreruperi timp de cîteva zile, luni și chiar ani. Cutremurul de la Alma-Ata, care a început la 28 mai 1887 a durat de fapt 3 ani, în care interval s-au înregistrat cîteva sute de șocuri.

23 DE MILIARDE DE TUNURI

Cu toate că durata șocurilor este neînsemnată, energia lor poate fi foarte mare, cutremurele puternice dau energii de ordinul 2×10^{18} pînă la 5×10^{25} ergi; în acest din urmă caz cutremurul este echivalent cu salva trasă de 23 miliarde de tunuri de 16 țoli, dintre care fiecare aruncă un obuz cu o greutate de 1 tonă pe o distanță de 25—27 km. Rezistența scoarței terestre este însă limitată, valoarea limită fiind se pare 5×10^{26} ergi; la atingerea ei în urma acumulării tensiunii în scoarța terestră se produce descărcarea.

DINCOLO DE GRANIȚA MOHOROVICIC

La începutul secolului nostru, savantul sîrb Mohorovicic a studiat intens fenomenele seismice din zona Balcanilor. El a remarcat că la o adîncime de cîteva zeci de kilometri undele seismice suferă un fenomen de refracție sau că sînt chiar reflectate înapoi, spre suprafață. Observarea acestui fenomen și în alte regiuni l-a dus la concluzia că în zona situată la circa 70—80 km sub suprafața globului materia are proprietăți speciale. Această zonă, cunoscută sub denumirea de „granița Mohorovicic", separă scoarța pămîntului de straturile care învelesc nucleul terestru, straturi care au căpătat numele de **MANTIE.**

Ce se întîmplă însă dincolo de „granița Mohorovicic", în ce zonă se situează cauzele reale ale mișcărilor seismice?

Studiul seismicității globului, efectuat în ultimele decenii cu o aparatură realizată pe baza celor mai noi cuceriri științifice și tehnice, a dus la constatarea că mișcările tectonice și seismele observate la suprafață sînt efectul direct al unor procese ce se desfășoară la adîncimi foarte mari în interiorul globului, a cărui structură internă vom căuta s-o prezentăm succint în cele ce urmează.

I. A. Kosighin, bazat pe mai recenta teorie a lui **O. Schmidt**, susține că diferențierea pămîntului a început printr-o considerabilă ridicare a temperaturii, după ce substanța din constituția sa a căpătat proprietăți plastice. Prin această diferențiere gravitațională, în urma căreia se degajă o cantitate de energie echivalentă cu cea provenită prin dezintegrarea substanțelor radioactive, constituenții mai ușori se ridică iar tensiunile acumulate se descarcă.

Adîncimea focarelor cutremurelor nu trece de obicei de 40—60 km, fiind de cele mai multe ori de numai 15—20 km. Pe marginile Oceanului Pacific, hipocentrele sînt însă mult mai adînci — pînă la 300—700 km.

Aceste fapte creează dificultăți mari în explicarea mecanismului cutremurelor. Cutremurul este legat aproape întotdeauna de o falie, de o fractură. Cum la adîncimi foarte mari materia trebuie să se găsească probabil în stare plastică, un cutremur de mare adîncime nu poate fi provocat de o fractură, de obicei cauzată de o tensiune relativ mică provocată probabil de anumite modificări fizico-chimice. După adîncimea la care se află hipocentrele, cutremurele se împart în: **normale** (sub 60 km), **intermediare** (60—300 km) și **cu hipocentru adînc** (1 300 km). După intensitatea mișcărilor seismice, se pot distinge **macroseisme** — simțite direct de oameni și **microseisme** — înregistrate doar de aparate.

100 DE MII DE CUTREMURE ANUAL

După cum s-a constatat în urma cercetărilor efectuate, ideea care circula înainte despre raritatea relativă a cutremurelor nu este justă. Pe pămînt se produc în fiecare an în medie peste 100 000 cutremure, dintre care însă numai 10 la sută sînt percepute de oameni — la fiecare 5 minute scoarța terestră „tresare" undeva. **Prin urmare mișcarea scoarței terestre este o stare normală și nu o stare excepțională.**

Cutremurele nu sînt răspîndite uniform pe glob. Ele aproape că nu există în partea centrală a Pacificului (în afara Insulelor Hawai) și pe platformele vechi ale continentelor — în Canada, Brazilia, pe Platforma Rusă, în Africa, India, Australia și Antarctida.

CERCUL DE FOC AL PACIFICULUI

O mare parte din epicentre sînt concentrate în regiunile de cutare alpină și în regiunile unde se găsesc geosinclinalele actuale.

În primul rînd trebuie delimitată **provincia circum-pacifică** în care se eliberează 80 la sută din energia seismică a pămîntului. Începînd cu arcul Insulelor Aleutine, foarte active din punct de vedere seismic, o primă zonă a acestei provincii se întinde pe marginea vestică a Americii de Nord, Americii Centrale și a Americii de Sud, apoi prin insulele Georgia de Sud, Sandwich de Sud, Orkney de Sud și Shetland de Sud.

În acest sector cutremure deosebit de puternice și frecvente se produc în Alaska și în Mexic; pe litoralul pacific al Mexicului predomină cutremurele normale iar mai departe de țărm, în interiorul Mexicului și în America Centrală predomină cutremurele intermediare (cu adîncimea pînă la 300 km).

Zona Anzilor se distinge printr-o seismicitate ridicată a cutremurelor intermediare și prin repartiția extrem de caracteristică a hipocentrelor; hipocentrele normale sînt localizate pe litoral și pe fundul oceanului, cele intermediare se află mai departe de țărm, chiar sub culmile munților, iar și mai departe spre est se observă uneori hipocentre de mare adîncime (cel puțin 600 km). Uneori chiar vulcanii stinși își reiau activitatea în timpul unor noi faze de activitate seismică. Astfel, în urma marelui cutremur din 21 mai 1961, patru vulcani stinși de pe teritoriul chilian și-au reluat activitatea. Dar zguduirile nu s-au manifestat numai asupra uscatului; undele au determinat apariția unor valuri ce s-au deplasat cu viteza de 650—800 km. pe oră izbind cu o putere colosală unele localități de pe țărmul vestic al Americii de Sud și insulele. Valurile de înălțimi de 8—10 m. au pătruns pe străzile orașelor provocînd mari distrugeri. În jurul insulelor Hawai nivelul oceanului s-a ridicat cu 2 m., provocînd daune mai ales la Hilo și Honolulu. Pe coastele Insulelor Filipine valurile au atins înălțimea de 6 m. În apropierea Noii Zeelande ele aveau 5 m: în portul Sidney au fost distruse numeroase vase. Valurile au atins și coastele estice ale Siberiei; cutremurul a fost simțit și în Argentina.

Legea zonalității șocurilor seismice din Anzi se păstrează și în celelalte regiuni seismice astfel că e de presupus că în scoarța terestră și în regiunea de sub scoarță există o suprafață înclinată de fractură sau de alunecare de-a lungul căreia continentele înaintează peste fundul oceanului sau substanța de sub scoarță se deplasează de pe fundul oceanului sub continente

O „CICATRICE" DE 25 DE KILOMETRI

Ținînd seamă de mărimea energiei care se eliberează în timpul cutremurelor precum și de întinderea suprafeței afectate (ex. cutremurul din Japonia 1891 și cel de la San Francisco 1906 s-au simțit pe o suprafață de 1 milion km^2) aceste fenomene au consecințe ce nu pot fi trecute cu vederea.

Trebuie enumerate în primul rînd deformațiile scoarței terestre care sînt deosebit de intense în rocile friabile (loess, aluviuni etc.). Ele nu se deosebesc în principiu cu nimic de acelea care se constată în urma proceselor de formare a munților.

În cursul cutremurelor apar uneori crăpături imense ale scoarței. Astfel în Kenya a apărut în 1928 o crăpătură cu o lungime de 25 km.; deplasarea verticală a maselor pe ambele părți ale acestei gigantice cicatrice era de 3 m!

După cutremurul din Japonia de la 1.IX.1923 adîncimile în partea de sud a golfului Sagami au crescut cu 100 m, iar în partea de nord au scăzut cu 200 m!

POT FI PREVĂZUTE CUTREMURELE?

Iată o întrebare la care știința nu a putut da încă un răspuns afirmativ. Tehnica actuală nu permite o sondare foarte precisă a straturilor adînci de dincolo de „granița Mohorovicic". E drept, s-au făcut unele propuneri, menite să depășească dificultățile create de temperaturile și presiunile imense ale adîncurilor.

Astfel, unii oameni de știință au preconizat o „rachetă" termoreactivă, care ar putea topi rocile cu ajutorul unui jet de flăcări și gaze arse. Un alt proiect a fost cel al unui proiectil subteran atomic autonom, capabil să străbată „mantia" de dincolo de „granița Mohorovicic", lăsînd în urmă un fel de puț de mină. „Atomoburul" ar fi fost astfel alcătuit încît să reziste temperaturilor de 6 000° și presiunilor de 3 milioane de atmosfere existente în centrul pămîntului. Alte propuneri imaginează un sistem de forare a scoarței pornind de la fundul oceanelor, aflat la numai 15—20 km. de „granița Mohorovicic".

Studierea minuțioasă a potențialelor tectonice și determinarea regiunilor celor mai active din punct de vedere tectonic ne permit să întrevedem posibilitatea apariției cutremurelor și în regiuni unde pînă atunci n-au avut încă loc cutremure. O asemenea experiență a fost efectuată de I.E. Gubin, care în 1948 a întocmit harta de prognoză a cutremurelor pentru regiunea Harmsk. În 1949 a avut loc cutremurul din Haiti, iar în 1950 cutremurul de la Zavildarinsk, ambele în regiuni unde pînă atunci nu se mai înregistraseră cutremure, însă exact acolo unde fuseseră prevăzute pe hartă. Prognoza s-a adeverit atît în ceea ce privește locul de apariție în suprafața de propagare cît și în ceea ce privește intensitatea cutremurului, nu însă și în ceea ce privește momentul declanșării.

Cercetarea „mantiei" și a zonelor din apropierea ei, atît de apropiate și totuși atît de greu de atins se desfășoară într-un ritm din ce în ce mai intens, cu o aparatură tot mai modernă. E de așteptat ca rezultatele cercetărilor seismologice să ne ofere, alături de posibilitatea prevederii și chiar a prevenirii cataclismelor seismice, o serie de noi și valoroase resurse minerale, posibilitatea de a cunoaște și a folosi energiile imense care agită zonele de sub scoarță provocînd cutremurele și erupțiile vulcanice; atunci doar geofizica va putea afirma că și-a luat revanșa în fața succeselor de pînă acum ale cosmonauticii.

Dan GHEORGHIȚESCU
cercetător la Institutul de geologie-geografie
al Academiei Republicii Socialiste România

Itinerar teoretic în lumea tineretului universitar occidental

DOMINAȚIE, MANIPULAȚIE, CONTESTAȚIE (II)

ESTABLISHMENT

Invocat spre a defini obiectul adversității studenților revoltați, **establishmentul** este o categorie nouă a științei despre societate, o noțiune polivalentă, departe de a fi încă pe deplin elucidată. El este în primul rînd **încarnarea statu quo-ului, a ordinii stabilite, a ierarhiei și a dominației, a autorității represive, a puterii instituite nu numai statal, ci și economic, social, ideologic.** Atît din discuții cu reprezentanți ai organizațiilor studențești vest-germane, cu Karl Dietrich Wolf, pe atunci președintele S.D.S., cu conducători ai S.H.B., cu reprezentanți ai opiniei publice, precum scriitorul Günther Grass, am putut desprinde faptul că, în R.F.G., sensul comun acordat acestei noțiuni (deosebit de însemnate pentru că establishmentul reprezintă ținta de atac a mișcărilor studențești) este totuși mai cuprinzător, nu se reduce doar la puterea instituită.

Rudi Dutschke, liderul studenților vest-germani, împotriva căruia s-a comis atentatul care a stat la originea celei mai mari mobilizări a opiniei studențești și generale vest-germane, în aprilie 1968, afirma : „Capitalismul depășit de decenii trebuie să fie menținut artificial în fiecare zi, printr-un gigantic sistem de manevre tinzînd să împiedice luarea de conștiință a posibilităților istorice de emancipare ale oamenilor. Această manevră structurală pentru toate domeniile vieții sociale — de la producție la sfera de consum — estropiază, mutilează, paralizează, funcționalizează și obligă conștiința umană să regreseze pînă la stadiul recepției mimetice a semnalelor furnizate de represiunea aflată la putere".

MARCUSE DESPRE „TOLERANȚA REPRESIVĂ"

De la Durkheim la Parsons, sociologia a subliniat că integrarea sau coeziunea grupului social se măsoară prin gradul de interiorizare a normelor instituite de către membrii grupului respectiv. Or, în analiza pe această linie a conceptului de establishment, o influență însemnată au avut-o, mai ales în mișcarea studențească vest-germană, lucrările lui Herbert Marcuse.

Filiația de idei a revoltei studențești nu se poate desigur reduce la tezele acestuia. În primul rînd, mulți dintre reprezentanții mișcărilor studențești se revendică direct de la marxism, ei studiază si încearcă să aplice la condițiile de azi teze esențiale din operele lui Marx și Lenin. Apoi, între influențele cele mai însemnate se poate descoperi prezența (diferită de la o țară la alta) a ideilor unor gînditori marxiști ca Liebknecht, Roza Luxemburg, Gramsci și alții, sau a unor teze ce reflectă divergențele ideologice prezente în mișcarea comunistă și muncitorească internațională.

Se interferează, de asemenea, curente — atît de diferite ca origine și sens — cum sînt gîndirea libertară și anarhistă (Bakunin, Kropotkin) sau „școala de la Frankfurt" a lui Theodor Adorno, Max Horkheimer, Erich Fromm — cu „dialectica negativului", neofreudismul etc, de care se leagă de altfel și Herbert Marcuse.

Unul din fruntașii mișcării studenților francezi din mai, Alain Geismar, preciza că probabil doar unul la o mie dintre participanții la mișcare a citit operele lui Marcuse, prezentat ca marele precursor al luptelor care se desfășoară în mediul universitar din lumea întreagă : „Ceea ce — continuă el — nu exclude însă influența sa, căci, după cîte se pare, el a analizat un anumit număr de fenomene sociale pe care le-a tradus, probabil primul, în texte ; în ceea ce ne privește, noi le-am tradus în acțiuni".

Fără a pretinde să dăm aci o apreciere globală asupra operei lui Marcuse (o privire de ansamblu datorată lectorului dr. Gh. Achiței a apărut chiar în această pagină nu de mult), ne vom opri doar la sensul pe care acesta îl dă noțiunii de „establishment" ca dominație și manipulație, amintind mai ales dezvoltările mai recente ale conceptului de „toleranță represivă", prezente în volumul său mai nou, „La fin de l'utopie", în care sînt cuprinse cuvîntările și dezbaterile din iulie 1967 prilejuite de întîlnirile sale cu studenții vest-germani.

Societatea capitalistă de azi, unind înalta dezvoltare economică cu tehnicile manipulatorii, creează noi forme, invizibile dar eficiente, de „control social". După Marcuse, forma cea mai subtilă dar reală de împiedicare a emancipării omului o constituie — în societatea de consum — inculcarea la membrii acesteia a unor nevoi materiale și intelectuale artificiale care reproduc și „eternizează" existența societății respective. Este așadar o societate represivă în care victimele represiunii, în mod inconștient, „joacă jocul" în cadrul unei „toleranțe represive", aplicată de dominație printr-o democrație formală.

Nu vom relua aci complicatele dezvoltări ale analizei marcusiene cu privire la modul de manipulare de la nivelul vieții cotidiene pînă la cel al teoriei, complexele dezvoltări, nu lipsite de contradicții și limite, despre democrația societății postindustriale ca „toleranță represivă", despre structurile de stat, sociale sau culturale, fiecare contribuind la efectuarea aceluiași proces de educare a sclavilor în spiritul dorinței de a fi sclavi. Ne vom mulțumi să mai amintim doar observația lui Erich Fromm că omul modern ar trăi doar cu iluzia de a ști ce vrea, în timp ce de fapt el vrea ceea ce se așteaptă de la el să vrea.

dialectica ideilor

INTEGRAREA ȘI REVOLTA

Establishmentul — împletire în societatea de consum a **represiunii dominației** cu **diversiunea manipulației** — realizează forțat și artificial un anumit grad de integrare socială, de interiorizare a normelor, de adaptare a instituantului la instituit.

Nu se poate accepta desigur concluzia trasă de Herbert Marcuse din aceste premise și anume că proletariatul s-ar dovedi în prezent „integrat" societății de consum, astfel încît singurele forțe revoluționare ar putea fi azi numai „outsiderii", cei excluși din circuitul social — intelectualii, studenții, șomerii, minoritățile rasiale, popoarele „lumii a treia" ș.a.

Și nici concluziile trase cu privire la lipsa de conflict a societății capitaliste avansate sau la „înlocuirea" luptei de clasă prin „lupta dintre generații".

Este un fapt numai în aparență paradoxal acela că înseși mișcările al căror mentor a fost considerat — fără justificare — a fi Marcuse au spulberat mitul „societății integrate", au scos la iveală existența în capitalismul de azi a unor acute contradicții și conflicte de clasă. Deși cu deosebiri în diferitele țări, mișcările sociale ale muncitorimii dovedesc falsitatea ideilor despre imposibilitatea conceperii proletariatului ca forță revoluționară. Este de remarcat de altfel că Marcuse însuși, în interviul acordat revistei „L'Express" în septembrie a.c., sublinia că „nu-și poate închipui o revoluție fără clasă muncitoare". „Am încercat să arăt — afirma el — că societatea contemporană este o societate represivă sub toate aspectele ei, că chiar și confortul, prosperitatea, pretinsa libertate politică și morală sînt folosite în scopuri de asuprire. Am încercat să arăt că o schimbare ar presupune o respingere totală sau, ca să folosesc limbajul studenților, o contestare permanentă a acestei societăți. Și nu se pune doar problema de a schimba instituțiile, ci, mai degrabă și mai important, de a schimba cu totul oamenii în atitudinile lor, în instinctele lor, în obiectivele și valorile lor. Cred că prin aceasta se realizează întîlnirea dintre cărțile mele și mișcarea studenților".

Simptomatic pentru această convergență este faptul că, în confruntarea lor cu establishmentul societății vest-germane, studenții din R.F.G. au stabilit ca obiectiv central al campaniei lor protestatare concernul de presă Springer — forță de bază a „manipulației" din această țară.

O dată cu aceasta trecem însă la analiza celuilalt termen caracteristic pentru orientarea revoltei studențești — CONTESTAȚIA.

MIȘCARILE STUDENȚEȘTI

Unele particularități ale formelor acțiunii studențești în diferite țări ne obligă să le considerăm aparte.

În Republica Federală a Germaniei dezvoltarea mișcării a trecut de la problemele revendicative strict universitare la acțiunea antiautoritară, apoi la contestația permanentă sub forma „universității critice", ajungînd în cele din urmă la afirmarea necesității unei „opoziții extraparlamentare" constituită ca mișcare contra sistemului în întregul lui — incluzînd coaliția guvernamentală majoritară, dar și opoziția parlamentară ca slujind deopotrivă establishment-ului.

După cum remarcă un amplu studiu publicat în revista „Les temps modernes", originalitatea mișcării studenților vest-germani constă în dialectica permanentă între acțiunea universitară și acțiunea politică. Luptele întreprinse în sprijinul poporului vietnamez, în semn de solidaritate cu lupta popoarelor din lumea a treia sau contra legilor de urgență, au repercusiuni în critica universitară și, invers, reflexia critică colectivă asupra pseudo-neutralității științei întărește acțiunile politice și contestația practică a sistemului de informații manipulatorii ale societății.

Opunerea față de deformările universității burgheze care preformează intelectualul pentru rolul ce-i este rezervat de societate s-a conturat, în experiența mișcării studențești vest-germane, sub forma **„universității critice"**, alternativă a unei școli superioare noi, bazată pe autogestiunea studenților, deschisă și altor pături ale populației, contraputere a studenților menită să se opună „modelării industriale a spiritelor" și reprezentînd nucleul unei universități socialiste viitoare în sînul societății capitaliste. Idee contestată de altfel și ea de către acei exponenți ai mișcării care consideră că în sînul societății capitaliste nu este posibilă construirea unei universități de alt tip, respectiv socialiste.

Necesitatea de a transforma contestatia universitară într-o contestație socială a impus depășirea acestei faze prin lărgirea mișcării organizate și neorganizate a studenților avînd ca obiectiv constituirea **„opoziției extraparlamentare"**. Crearea comitetelor de acțiune studențești, campaniile și manifestațiile politice în interiorul și în afara universității (de pildă, campania anti-Springer), multiplicarea contactelor cu tinerii muncitori și cu alte pături ale populației, organizarea rezistenței împotriva represiunii — au fost treptele acestei acțiuni care a mobilizat, pentru prima oară, în universitățile vest-germane mase mari de studenți în acțiuni contestatoare cu o orientare anticapitalistă.

Fred MAHLER

(Continuarea în nr. viitor)

PREGĂTIREA ŞI CONTINUA PERFECŢIONARE A ACTORULUI

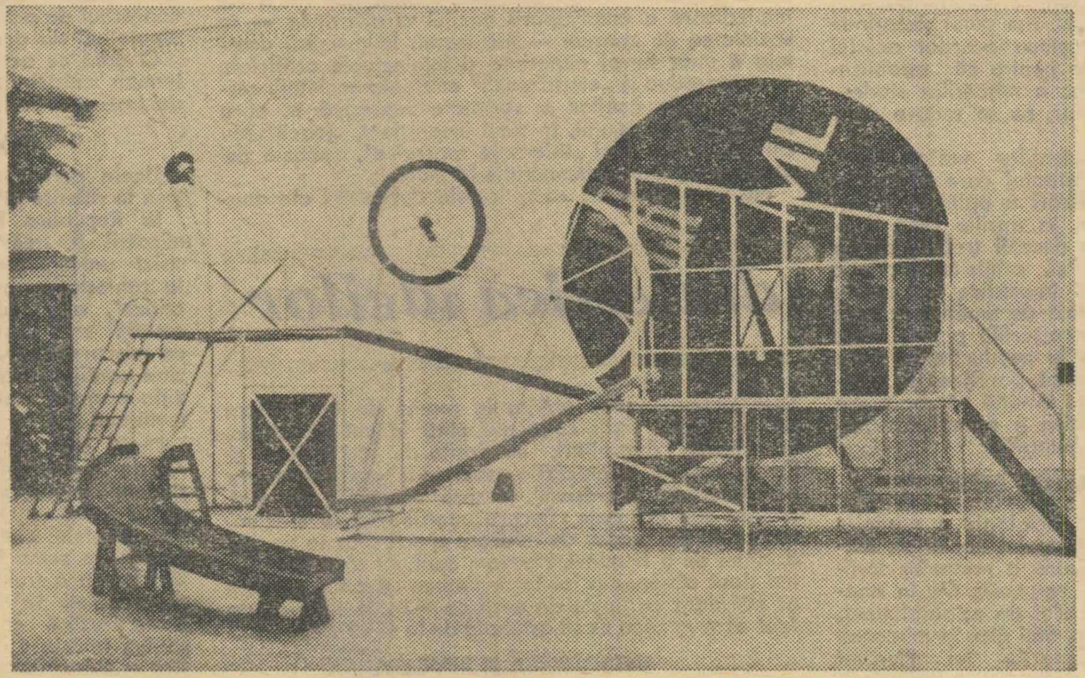
— Convorbire cu profesorul TRAVIS BOGARD din San Francisco —

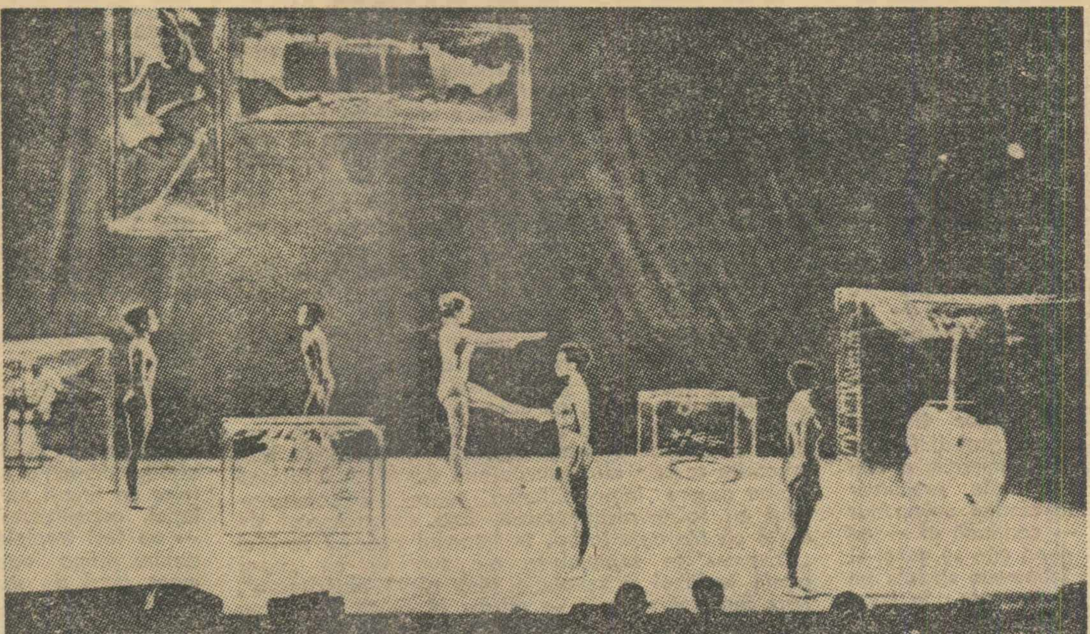
Ce reprezintă pentru teatrul american **tineretul ?** Acestei întrebări aproape toţi oamenii de teatru cu care am stat de vorbă în timpul călătoriei în S.U.A. mi-au spus : **viitorul.** E deopotrivă părerea directorilor de scenă, a teoreticienilor sau a interpreţilor, a tuturor acelora care privesc cu luciditate dinamica relaţiei teatru-public (relaţie fundamentală, fără de care arta Thaliei nu şi-ar justifica existenţa).

„Teatrul universitar va da un nou impuls teatrului american“, spune teoreticianul şi criticul Harold Clurman. Aici se cuvine să facem cîteva precizări : asocierea unor teatre cu universităţile are un punct de pornire în însăşi condiţia teatrului american ca instituţie propriu-zisă. Nesubvenţionate de stat, companiile teatrale au de ales două căi : fie abordarea unui repertoriu comercial, de divertisment, care le poate aduce public, fie asocierea cu anume instituţii, care să le asigure un minimum material pentru a putea juca piese de o adevărată valoare. Companiile care vor să devină teatre de repertoriu, să iasă din orbita nesiguranţei şi a criteriilor extraartistice se obligă să justifice subvenţiile primite din partea universităţilor printr-un număr de spectacole prezentate în faţa studenţilor, actorii şi directorii de scenă ocupîndu-se şi de îndrumarea mişcării artistice de amatori. Această simbioză le oferă, măcar pentru o anume perioadă, stabilitatea materială şi posibilitatea abordării unor piese de anvergură intelectuală, a unor lucrări ce aparţin fondului esenţial al dramaturgiei. Dar, aşa cum ne-au mărturisit mulţi regizori şi interpreţi, prezenţa continuă a ansamblurilor de teatru în universităţi asigură şi un contact mai direct cu publicul de viitor al teatrului. Ideea aceasta, a creării unei **obişnuinţe teatrale**, nu este specifică numai activităţii în centrele universitare. Cele mai multe companii americane dedică o bună parte din activitatea lor spectacolelor pentru tineret, fie contractate cu diferite asociaţii, fie mai ales pentru şcoli. Am asistat la unul din aceste spectacole pe scena teatrului din Saint Paul, o mică aşezare din apropierea oraşului Minneapolis. Compania teatrală Minnesota, fondată de teoreticianul Tyrone Guthrie, şi-a propus să se dezvolte ca o companie care să prezinte în special marele repertoriu (Shakespeare : „Hamlet“, „Richard III“, „Cum vă place“; Molière : „Mizantropul“ ; Shaw : „Sfînta Ioana“ ; Ben Jonson, Pirandello, Cehov, Miller : „Vrăjitoarele din Salem“ ; O'Neill, Tennessee Williams, Anouilh etc.). În fiecare săptămînă aceste piese sînt reprezentate în faţa elevilor, iar la sfîrşitul spectacolului tinerii spectatori pun actorilor întrebări ce merg de la sensul piesei pînă la arta machiajului. Se creează astfel, încă din primii ani ai şcolii, acea apropiere intimă între spectator şi arta dramatică, devenind ceva obişnuit, firesc, intrînd în însuşi fluxul formaţiei spirituale a elevului.

Fără îndoială, numai companiile de repertoriu îşi pot permite asemenea acţiuni culturale, celelalte fiind la discreţia intereselor comerciale de moment. Aş vrea să mă opresc însă mai pe larg la un alt aspect cunoscut în viaţa artistică americană : acela legat de existenţa şcolilor de teatru pe lîngă marile universităţi, în care se pregătesc viitori actori, regizori, critici, dramaturgi. Una din cele mai renumite prin rigoarea criteriilor de învăţămînt, prin principiile ferme, este cea din cadrul Universităţii Berkeley din San Francisco, aflată sub conducerea profesorului Travis Bogard, autor al unei antologii a gîndirii teatrale americane şi al unei ediţii din ultimele piese ale lui O'Neill. Discuţia purtată pe îndelete, ore în şir, cu acest teoretician şi îndrumător al teatrului, însoţită de o vizită amănunţită prin toate secţiile de teatru ale universităţii, ne-a permis să înţelegem exigenţele la care trebuie să facă faţă astăzi viitorii artişti şi directori de scenă. „În majoritatea universităţilor americane, ne spune prof. Travis Bogard, funcţionează secţii de teatru, constituite în anii imediat următori primului război mondial. La început se studiau mai ales problemele dicţiunii, ca o materie printre altele. Apoi au fost chemaţi să ţină cursuri actori, directori de scenă, scenografi de vază, care au creat o legătură mai strînsă între teatrul profesionist şi cel de amatori“.

Universitatea Berkeley, a cărei secţie de teatru datează din 1940, a încercat să aibă o contribuţie mai vie în mişcarea artistică atunci cînd profesorii de aici şi-au dat seama că teatrul „începea să devină analfabet“, cînd, din cauza unei pregătiri unilaterale, şi chiar superficiale, actorii ajungeau să nu mai poată depăşi un anumit stadiu de dezvoltare, mai precis se plafonau. De aceea s-a propus formarea de actori tineri care nu numai să aibă „teatrul în sînge“, dar să fie şi perfecţi cunoscători ai literaturii dramatice. Adică oameni de cultură. În timpul anilor de studii, ei învaţă limbi străine, literatură europeană şi primesc îndrumări la nivelul unui adevărat critic de teatru. Programul acesta de patru ani şi al acelor doi pentru obţinerea licenţei formează „un adevărat curriculum cultural pentru cei care nu numai că sînt talentaţi, ci şi-au aflat un stimulent artistic şi ştiinţific în viaţa spirituală“ cum spune programul universităţii. Dacă acestea sînt exigenţele profesionale ce stau în faţa unui actor, cu atît mai mari sînt cerinţele Universităţii Berkeley în ce priveşte formarea unui director de scenă, care, aşa cum afirmă profesorul Travis Bogard, „trebuie să-şi poată forma o viziune complexă şi completă asupra operei de artă“. Programele acestei universităţi pornesc de la principiul că un director de scenă „nu este născut, ci făcut“. El trebuie să aibă talent şi să se formeze de obicei din rîndurile actorilor, decoratorilor, dramaturgilor, animatorilor de teatru sau chiar al criticilor, în virtutea faptului că percepţia şi intuiţia sa teatrală se îndreaptă către un control critic cît mai complet al domeniului dramatic.

Or, un bun director de scenă nu se poate forma „fără o ucenicie în ce priveşte tradiţiile istorice şi metodele esenţiale de cercetare de care are nevoie pentru a-şi asuma această răspundere“. Se urmăreşte deci „pregătirea sistematică a directorului de scenă ca om de ştiinţă, ca unul ce uneşte într-o singură disciplină teatrul şi ştiinţa“. De aceea, pe lîngă cei şase ani, viitorul director de scenă mai studiază încă doi ani pentru obţinerea doctoratului. La sfîrşitul acestui stagiu, absolventul trece un examen deosebit de complex şi exigent, pe care în general numai cincizeci la sută din cei înscrişi îl promovează — ne atrage atenţia profesorul Travis Bogard. Structura anilor de studii izvorăşte din concepţia şcolii de teatru de la Berkeley, care consideră că, astăzi, directorul de scenă nu mai poate fi un simplu meşteşugar, ci un om de cultură, multilateral pregătit, cu vaste cunoştinţe teoretice, apt să înţeleagă piesa de teatru în toate conexiunile ei, în complexul de factori istorici şi spirituali care i-au dat naştere. De aceea, în mişcarea artistică americană, Universitatea Berkeley s-a impus ca o şcoală de actori şi directori de scenă ce unesc talentul cu o temeinică pregătire umanistă.

Prima etapă a acestui examen constă din proba în două limbi străine. Pentru cea de-a treia limbă străină se cer noţiuni elementare. Toate acestea trebuie să fie limbi cu o literatură dramatică dezvoltată, deoarece se consideră că, pentru punerea în scenă a unei piese, regizorul are nevoie să investigheze o amplă bibliografie critică şi chiar să-şi dea seama de subtilităţile şi particularităţile lingvistice ale originalului. Urmează cea de-a doua etapă, numită examen de calificare, care constă dintr-o lucrare scrisă (candidatul are la dispoziţie douăsprezece ore), o examinare din literatura dramatică, etică şi de istoria teatului, precum şi dintr-o probă practică de teatru şi, în fine, dintr-un examen oral de nouăzeci de minute din două sau mai multe arii de cultură legate de specialitatea principală. Urmează dizertaţia care se dă în scris şi constituie o exegeză de natură critică sau istorică, iar după aceea producţia, care are drept scop să ilustreze un aspect al dizertaţiei.

Dar după ce a absolvit conservatorul, după ce a intrat în ritmul vieţii teatrale, tînărul actor îşi încheie pregătirea ? Fără îndoială că nu — şi cunoaşterea vieţii teatrale americane mi-a dat posibilitatea să întîlnesc cea mai vestită şcoală pe acest tărîm : Actor's Studio, al cărei director artistic este celebrul director de scenă şi teoretician Lee Strasberg. Am asistat, într-o clădire modestă, deloc spectaculoasă sau somptuoasă, dimpotrivă, chiar sărăcăcioasă, la cîteva lecţii ale profesorului Strasberg. Ciudat pentru noi, statul american nu întreţine o asemenea şcoală de faimă internaţională, unde predă de două decenii unul din cei mai renumiţi directori de scenă contemporani. Şcoala este întreţinută de foştii săi elevi, printre care Paul Newmann, Marlon Brando, care în afara contribuţiei materiale organizează subscripţii. Timp de cincizeci de minute tînărul actor prezintă fie o scenă dinainte pregătită, din piese clasice şi contemporane de o valoare recunoscută („Sfînta Ioana“, de pildă), fie o improvizaţie. Urmează discuţii, deoarece la aceste lecţii asistă actori, critici, regizori, după care profesorul Strasberg trage concluziile. Premisele de la care pleacă sînt cele ale sistemului lui Stanislavski, depăşindu-l şi integrîndu-i cuceririle teoretice moderne. Aşa cum ne-a spus Strasberg în convorbirea ce a urmat, „experienţa e derivată, dar nu limitată la Stanislavski. Doctrina marelui regizor nu constituie o limită în calea pregătirii actorului, ci un punct de pornire care trebuie mereu îmbogăţit. Şi aceasta deoarece Stanislavski a avut o singură experienţă, cea realistă, fără a o completa cu ceea ce teatrul modern a cucerit : expresionismul, de pildă. Dar Stanislavski şi-a dat seama de valoarea actorului deoarece, afirmă Strasberg, Stanislavski nu a născocit un sistem, ci a recunoscut o realitate. Aşa cum spunea într-una din lecţiile la care am asistat, este de acord cu principiul stanislavskian că actorul trebuie să lucreze toată viaţa asupra sa. Strasberg ne precizează că la Actor's Studio — unic în lume — vin să studieze nu numai tineri actori, dar şi profesionişti afirmaţi. Dacă astăzi este unanim recunoscut că tînărul actor are nevoie de şcoală, puţini ştiu că şi actorii formaţi au continuu nevoie de antrenament. În teatru şi în film sînt mulţi actori care cred că, o dată ajunşi la un anumit nivel de profesionalizare, pregătirea lor s-a încheiat. Or, continuă marele om de teatru, concepţia aceasta s-a dovedit a fi falsă, iar faptul că Actor's Studio fiinţează de două decenii, bucurîndu-se de interesul actorilor americani, este cît se poate de concludent. Faptul se explică şi prin aceea că, aşa cum observa Strasberg, în rîndurile noii generaţii de actori americani se dezvoltă din ce în ce mai mult un curent preocupat de intensitate şi adîncime şi mai puţin de elementul spectacular al jocului. De aceea problemele pe care actorul şi le pune pe tot parcursul evoluţiei sale nu pot fi rezolvate decît printr-o necontenită confruntare cu oamenii de specialitate, cu cei care deţin o mai mare experienţă pe acest tărîm. Dar „antrenamentul“ acesta nu trebuie înţeles într-un mod pur tehnicist. Indicaţiile pe care Lee Strasberg le dădea unuia din elevii săi porneau de la premisa că „realitatea este mai amplă decît cea exprimată pe scenă, şi astfel actorul trebuie să ţină seama şi să-şi pună toate întrebările pe care personajul şi le pune în viaţa obişnuită“. Actorul, subliniază Strasberg, trebuie să aibă reacţiile naturale, nu să le imite. De aceea, actorul trebuie să fie viu în caracterul pe care îl reprezintă. Demn de interes este faptul că toţi actorii americani cu care am stat de vorbă aveau un mare respect pentru principiile profesorului Strasberg, considerîndu-le necontenit valabile pentru desăvîrşirea măiestriei actoriceşti, pentru eliminarea extravaganţei, a superficialităţii şi a rutinei. Am urmărit în aceste rînduri să dau o imagine a modului în care viitorul actor de teatru şi cinema îşi desăvîrşeşte măiestria şi îşi perfecţionează necontenit pregătirea — condiţia progresului în artă.

Valeriu RÂPEANU

SLĂBEŞTE ÎNCORDAREA ÎN MEXIC?

DISOCIERI

Cu toate că disputa dintre universitari şi oficialităţi este departe de a se fi terminat, o oarecare destindere este de aşteptat. Ştirile survenite din Ciudad de Mexico par a confirma acest lucru.

Începînd de duminică 10 noiembrie, armata a reluat evacuarea clădirilor Universităţii Autonome, din cartierul sudic al capitalei. Cu toate că 1 300 soldaţi mai ocupă încă Universitatea, de sîmbătă 9 noiembrie funcţionarii au fost admişi în incinta clădirilor pentru a face curăţenie şi a-şi ridica salariile.

În asemenea condiţii se pune întrebarea dacă studenţii mexicani vor continua şi pe mai departe boicotarea cursurilor. Se ştie că iniţial comitetul de grevă hotărîse boicotarea cursurilor pînă la satisfacerea completă a revendicărilor. Totuşi, anumite „voci", susţinute de presa citadină, informează opinia publică asupra intenţiei conducătorilor studenţimii de a organiza o „consultaţie de bază" pentru a cunoaşte părerea fiecărei facultăţi în parte în legătură cu reluarea cursurilor. În acelaşi timp, un purtător de cuvînt al Consiliului naţional al studenţilor grevişti arată că liniştea din ultimele zile demonstrează că „se exercită un control efectiv" (bineînţeles din partea Consiliului asupra [illegible]ării). Acelaşi purtător de cuvînt neagă opinia unor cercuri mexicane care susţin că studenţimea caută cu orice preţ „violenţa pentru a-i răspunde tot cu violenţă". El susţine că dacă represiunile vor înceta, nu vor mai fi dezordini. Aceasta nu înseamnă, fireşte, că studenţii au abandonat revendicările pe care le susţin de 11 săptămîni. (După cum se ştie, ei cereau iniţial destituirea şefilor poliţiei, eliberarea prizonierilor politici, abolirea delictului de „disoluţie socială" şi îndemnizarea victimelor represiunii). Din contră, şi-au sporit revendicările, cerînd încetarea ocupării militare, eliberarea colegilor lor aflaţi încă în închisoare după incidentele care au precedat Jocurile Olimpice şi oprirea represiunilor politice. Studenţii cer, de asemenea, o reformă a actualului sistem de învăţămînt.

Din Ciudad de Mexico ziarul „La voz de Mexico" relatează că un numeros grup format din mamele studenţilor arestaţi a defilat luni 11 noiembrie pe traseul — Monumentul mamei (situat lîngă Paseo de la Reforma) — Camera Deputaţilor. Acelaşi ziar aduce la cunoştinţă ştirea că o delegaţie a mamelor ar fi fost primită la Parlament, unde a cerut eliberarea tuturor tinerilor arestaţi. În această situaţie, cercuri informate preconizează o nouă întrerupere a negocierilor dintre reprezentanţii comitetului de grevă şi oficialităţi.

Vom asista oare la un nou val de teroare? Răspunsul la această întrebare îl vor da noile evenimente. Pînă una alta, se pare că agitaţia a trecut în provincie, unde s-au făcut masive arestări în rîndurile studenţilor şi profesorilor la Orizaba (statul Mexico) şi Jalopa (statul Vera Cruz). Un ziar din Vera Cruz îşi informează cititorii că în aceste două centre s-ar fi organizat manifestaţii în sprijinul studenţilor din capitală. Acelaşi ziar arată că „armata a intervenit la timp, efectuînd arestări în rîndurile studenţilor, profesorilor ca şi ale unora dintre trecătorii curioşi".

Universitatea din Jalopa este supravegheată de poliţie şi se anunţă că „la primele tulburări, trupele guvernamentale vor interveni".

În legătură cu învinuirile care se aduc comitetului de grevă, că ar sprijini actele teroriste, cel mai competent răspuns îl dau evenimentele dintr-o perioadă nu prea îndepărtată, cînd se aştepta boicotarea Jocurilor Olimpice şi un val de tulburări menite să compromită guvernul şi pe organizatori. Or, după cum se ştie, toate acestea nu au avut loc.

De altfel, un alt purtător de cuvînt al studenţimii declara că „Consiliul naţional n-a sprijinit niciodată actele teroriste care au fost opera unor elemente anarhiste, străine de mişcare".

Iată de ce mişcarea studenţimii mexicane trebuie foarte realist privită, în contextul general al mişcărilor care au cuprins întreaga America Latină.

În legătură cu învinuirea care li se aduce, că mişcarea lor ar avea menirea de a împărtăşi doar unele „idei exotice", neînrădăcinate în lupta general-democratică a poporului mexican, cităm mărturia unui lider al studenţimii, redată de ziarul „La Voz de Mexico" din 3 octombrie 1968: „cea mai arzătoare dorinţă a noastră este de a contribui la îmbunătăţirea condiţiilor de viaţă ale poporului mexican, atît de greu încercat de-a lungul istoriei sale".

★

Agenţia Reuter transmite o ştire de ultim moment prin care se arată că de curînd au avut loc puternice manifestaţii ale studenţilor politehnişti din Mexico, care au hotărît „continuarea luptei pînă la realizarea unor reforme radicale în sistemul de învăţămînt".

După toate acestea, apare legitima întrebare: vor fi oare urniţi stîlpii anchilozării, ai rutinei în care (cam de mult) se zbate învăţămîntul mexican?

Opinia publică aşteaptă comprehensiunea guvernanţilor în realizarea dezideratelor acestui tineret progresist şi un răspuns la întrebare.

Mircea STROIA

Înainte de a răspunde la întrebările pe care i le-am adresat, dl. JULIAN CAMPOS, reprezentant al Federaţiei Centrelor Universitare din Venezuela la U.I.S., a ţinut să mulţumească pentru posibilitatea oferită, în cursul vizitei sale în ţara noastră, de a transmite prin intermediul revistei noastre salutul colegial al studenţilor venezuelani către studenţii români.

În Venezuela, a arătat dl. Campos, există şase universităţi de stat, la Caracas, Maracaibo, Oriente, Merida, Lara şi Caraojo, precum şi două institute particulare, Universitatea Santa Maria şi Universitatea catolică Andres Bello din Caracas. Numărul studenţilor nu depăşeşte însă 80 000, cifra putînd fi considerată alarmantă prin raport cu numărul elevilor din învăţămîntul mediu: 800 000. Explicaţia acestei situaţii rezidă în politica financiară a guvernului care alocă învăţămîntului fonduri din ce în ce mai mici, în contradicţie cu creşterea numărului studenţilor, creştere legată şi de faptul că 70% din populaţia Venezuelei este în vîrstă de sub 40 de ani. Pe de altă parte, sporirea interesului pentru studiile superioare, subliniază dl. Campos, este îngrădită şi de existenţa unui număr redus de locuri în universităţi, abolirea politicii de „numerus clausus" fiind una din principalele doleanţe exprimate în demonstraţiile, mitingurile, forumurile şi conferinţele studenţeşti. La ora actuală studenţii de la Universidad Central din Caracas se află din nou în grevă, deoarece autorităţile academice au stabilit un număr limitat de locuri, ele nesatisfăcînd decît o mică parte din cereri (la medicină, de exemplu, numai o pătrime).

Soluţionarea problemei, pentru studenţii venezuelani, nu se referă numai la suportul financiar. În cadrul reformei integrale a educaţiei pe care o propun, deosebită importanţă au doleanţele referitoare la repartizarea studenţilor pe profesor (existînd situaţii în care un profesor lucrează cu 200 de studenţi odată!) şi la necesitatea selecţiei cadrelor didactice. Această ultimă cerere are o dublă motivaţie. Mai întîi, dorinţa de a avea la catedră pe cei mai capabili profesori, apoi tendinţa de a împiedica pătrunderea în corpul profesoral a unor politicieni. Acum, explică dl. Campos, dacă decanul unei facultăţi aparţine unei anume orientări politice el caută să se înconjoare cu simpatizanţii săi, ceea ce limitează pe plan profesional munca academică, universitatea trebuind să asigure universalitatea gîndirii.

Universitatea trebuie, în acelaşi timp, să servească mai mult interesele poporului, afirmă studenţii venezuelani, să ducă orientarea studiului spre domeniile necesare dezvoltării ţării. În prezent tinerii se pregătesc pentru cariere tradiţionale — avocaţi, medici, ingineri de construcţii civile, dar se impune necesitatea înfiinţării mai multor institute tehnice, de electricitate, mecanică electronică, prin care s-ar permite şi o dezvoltare a calificării mîinii de lucru.

Aspectul social al învăţămîntului prezintă de asemenea probleme. Studentul trebuie să plătească anual o taxă de 200 bolivari (1 dolar=4 bolivari) iar pentru întreţinere el nu beneficiază de nici un fel de bursă. De aceea fiii claselor înstărite sau medii sînt singurii capabili să-şi urmeze studiile. Deşi chiar din studenţii proveniţi din clasele medii (funcţionari, liber profesionişti, muncitori cu înaltă calificare) două treimi abandonează facultatea pe parcurs, pentru că veniturile părinţilor lor sînt supuse fluctuaţiilor de-a lungul anilor. O problemă de semnalat este şi cea a căminelor. Pînă acum doi ani existau cămine, dar numai pentru o zecime din numărul studenţilor. În urma demonstraţiilor studenţeşti şi ciocnirilor cu poliţia, căminele au fost închise, fiind etichetate de autorităţi drept „centre de terorism", această măsură creînd noi dificultăţi vieţii cotidiene studenţeşti.

În cererile pentru reforme universitare studenţii sînt sprijiniţi de activitatea organizaţiei lor, Federaţia Centrelor Universitare din Venezuela, în ciuda numeroaselor greutăţi pe care de 10 ani F.C.U. le întîmpină din partea guvernului.

În contextul acţiunilor studenţilor latino-americani, al luptei lor pentru democratizarea învăţămîntului şi autonomie universitară, aspiraţiile tineretului studios din Venezuela în spiritul unei reforme integrale, pentru un învăţămînt larg accesibil, direct legat de necesităţile individului şi ale economiei ţării, capătă o pondere din ce în ce mai importantă.

DESPRE REFORMA INTEGRALĂ

De vorbă cu JULIAN CAMPOS, reprezentant al Federaţiei Centrelor Universitare din Venezuela

Eugen PATRICHE

STIMAŢI CITITORI,

În dorinţa de a răspunde interesului crescînd al studenţilor faţă de problematica vieţii politice internaţionale, de aspectele mişcării studenţeşti şi activităţii universitare de pe toate meridianele lumii, vă rugăm să ne comunicaţi în scris întrebările, propunerile şi sugestiile dumneavoastră, referitoare la informaţiile şi comentariile pe care aţi vrea să le citiţi în paginile externe ale revistei noastre în legătură cu aceste probleme.

MAPAMOND STUDENŢESC

● După cum informează agenţia cehoslovacă de presă, în ziua de 25 noiembrie, V. Kadlek, ministrul culturii al R.S.C., a primit un grup de lectori şi alţi cîţiva lucrători cu funcţii de răspundere din institutele de învăţămînt superior în legătură cu ultimele evenimente care au avut loc în aceste institute. Ministrul Kadlek s-a consultat cu aceştia în legătură cu referatul pregătit pentru a fi înaintat guvernului.

În aceeaşi zi, ministrul culturii a primit pe reprezentanţii Asociaţiei Consiliului Studenţesc din Cehia şi Moravia şi ai Comitetului de acţiune al studenţilor din Praga. La întîlnire, la care au participat lucrători cu funcţii de răspundere din minister şi din Secţia pentru problemele culturii şi ştiinţei de pe lîngă C.C. al P.C. din Cehoslovacia şi, de asemenea, ai Comitetului pentru problemele studenţeşti al P.C. din Cehoslovacia, au fost discutate problemele legate de recentele greve ale studenţilor.

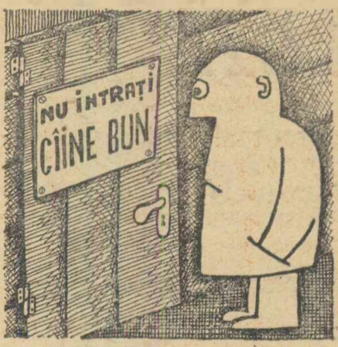
Participanţii la întîlnire au făcut un schimb de păreri şi au căzut de acord asupra acţiunilor continue în scopul rezolvării unor probleme. Aceste convorbiri au demonstrat necesitatea căutării formelor eficiente de includere a studenţilor, ca pătură socială, în sistemul politic al ţării.

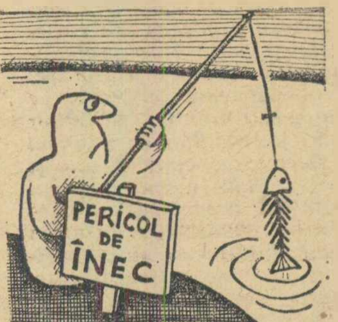
● La 27 noiembrie, E. Erban, preşedintele C.C. al Frontului Naţional, a primit o delegaţie a Asociaţiei studenţilor, condusă de preşedintele acesteia, M. Dymacek.

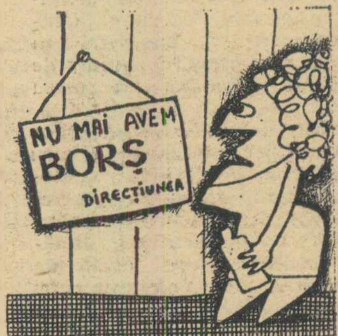
În cursul convorbirii prieteneşti au fost discutate posibilităţile îmbunătăţirii relaţiilor organizaţiei de studenţi cu Frontul Naţional, pentru ca în felul acesta să fie asigurată o mai bună informare a studenţilor despre problemele politice şi în acelaşi timp să se ţină cont de poziţiile lor faţă de diferite probleme ale politicii actuale.

Preşedintele C.C. al Frontului Naţional i-a asigurat pe activiştii mişcării studenţeşti că vor fi luate în considerare interesele lor fundamentale în cursul alegerilor suplimentare în Consiliul Naţional Ceh. E. Erban a subliniat că în condiţiile actuale ale dezvoltării este deosebit de important ca tineretul să cîntărească întotdeauna în mod detaliat utilitatea manifestărilor cerute de activitatea politică.

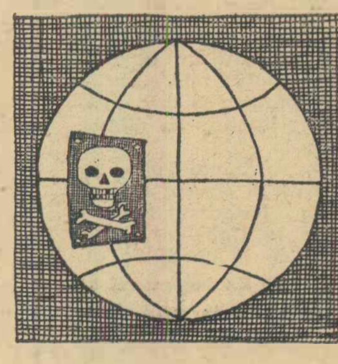
Cinci caricaturi de I. Dogar-Marinescu

Goethe sportiv

Marele poet şi filozof a practicat scrima, vînătoarea, călăria, patinajul, înotul, excelînd în fiecare. Cînd s-a întîlnit cu poetul Klopstock la Frankfurt, n-a vorbit cu acesta nici despre „Faust", nici despre „Mesias", ci despre patine. La Weimar el convinge atît pe duce, cît şi pe ducesă să patineze şi atunci întreaga curte le urmează exemplul. Era şi un bun înotător, care nu se scălda numai în lunile călduroase de vară, ci chiar în martie şi noiembrie ; punea să se spargă gheaţa şi, spre groaza şi uimirea weimarienilor, vesel, rîzînd, intra în apă. Ca alpinist era de neîntrecut. Căţărîndu-se ca o pisică, fără a se folosi de frînghii, el escalada munţii şi iarna. Oricît de mult au încercat să-l oprească localnicii munteni, arătîndu-i primejdiile, el a urcat iarna pe Mont Blanc şi pe muntele St. Gothard.

Cîteva anecdote despre Goethe

Cînd s-au deschis băile feruginoase din Ruhla, printre primii vizitatori a fost şi Goethe, care venise nu pentru a se îngriji, ci pentru a studia mineralele din munţi. Într-o zi, în excursie fu însoţit de cavalerul de Stein. Nici nu ajunseseră la mijlocul drumului cînd începu o ploaie torenţială. Stein îl zori să se înapoieze acasă, dar Goethe, preocupat de studiile sale mineralogice, nu-l ascultă. Stein, udat pînă la piele, îşi pierdu răbdarea şi exclamă iritat :

— Înţeleg că te interesează pietrele atît de mult, dar eu nu sînt o piatră !

— Ba da, domnule Stein ! (Stein — în germană înseamnă piatră). Eşti însă o piatră calcaroasă, care te înmoi îndată la ploaie, degajînd gaze iritante.

★

Goethe avea plăcerea să se scalde noaptea în rîul Ilm, la lumina lunei. Într-o noapte, observă că un hoţ vrea să intre într-o vilă din apropiere. Goethe începu atunci să cînte, să scoată sunete stranii, afundîndu-se în apă. Corpul său alb, luminat de lună, pletele negre făcură impresie asupra hoţului, care crezu că-i o stafie şi fugi îngrozit.

★

Într-o zi ploioasă de toamnă, Goethe sta la fereastra locuinţei sale cînd deodată zări pe stradă pe Schiller, slab, clătinîndu-se. Schiller era în ultimele sale luni de viaţă. Foarte emoţionat, Goethe exclamă :

— Bietul Schiller, se clatină ca o frunză în bătaia vîntului, dar e una din frunzele cele mai preţioase din cununa de glorie a omenirii.

★

Goethe primea în toţi anii, cu ocazia zilei sale de naştere, nenumărate felicitări de la cunoscuţi şi necunoscuţi. Toţi îi aduceau laude şi îl înălţau în slava cerului. Una însă le întrecu pe toate. Goethe era comparat cu dumnezeu prin puterea sa de creaţie. Goethe, citind-o, zise, zîmbind :

— Ceilalţi mă bombardează cu cofeturi, acesta însă îmi azvîrle în cap o întreagă căpăţînă de zahăr.

Limba ereditară a maimuţelor

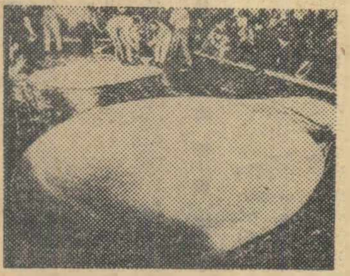
Un grup de cercetători de la Institutul „Max Planck" din München a efectuat timp de doi ani complicate studii asupra sistemelor de comunicare a maimuţelor antropoide.

Ei au stabilit că aşa-zisul „limbaj" al maimuţelor este compus din 26 de tipuri de sunete diferite. Printre semnalele cele mai folosite sînt sunetele de alarmă, sunetele care indică neliniştea sau enervarea, sunetele „de intimidare" şi sunetele „ciripite", menite să stabilească legătura între animalele împrăştiate şi grupul din care fac parte.

Dr. P. Winter, conducătorul cercetărilor, a arătat că deosebirea esenţială dintre limbajul uman şi „graiul" maimuţelor constă în aceea că, pe cînd primul este un rezultat al educaţiei, cel din urmă are un caracter ereditar, fiind folosit şi înţeles de pui de maimuţă la numai 24 de ore după naştere.

La vedere, ori dimpotrivă ?

Mai întîi, s-a uns bine cu smoală suprafaţa duşumelei respective. Apoi, dintr-un cazan alăturat, s-au luat găleţi cu poliuretan clocotit, care a fost aruncat pe jos, sub formă de... băltoacă. Spectatorii băteau din palme. Fotoreporterii îşi făceau de lucru şi ei, în timp ce sculptorul Cesare Bal-

daccini aştepta să se răcească „opera". Aceasta, după ce s-a întărit, a fost tăiată în bucăţi şi împărţită admiratorilor. „Circul", pentru că altfel nu-i putem spune, a avut loc anul acesta la Galeria Academiei de arte moderne din Roma, în prezenţa a numeroşi iubitori ai artelor, toţi în ţinută de

gală. Într-una din fotografiile noastre, directoarea Galeriei, Palma Bucarelli, e înfăţişată ducîndu-şi acasă „porţia" ei din sculptură. Nu ştim dacă în numeroasele interviuri oferite la sfîrşitul reprezentaţiei Baldaccini a sugerat şi unde ar putea fi plasate, în casa omului, asemenea... sculpturi, cît mai la vedere, ori dimpotrivă ?

Greva lui Baby-Mala

BABY-MALA, un „mic" pui de elefant indian care constituie senzaţia circului Krone din Hamburg, s-a supărat pe unul din poliţiştii care escortau coloana de animale spre locul spectacolului şi a declarat grevă în plină stradă.

Greva se anunţa destul de costisitoare pentru patroni, căci Baby-Mala se oprise chiar pe un loc de parcare pentru maşini, unde fiecare minut trebuie plătit, ceea ce a făcut, de altfel, fetiţa dirijorului introducînd din timp în timp monede în ceasul automat de parcaj.

Noroc că puiului de elefant i s-a făcut foame, ceea ce l-a determinat să renunţe la convingerile „democratice" şi să-l scutească pe dirijor de cîteva mărci, alergînd după laptele mamei.

Revanşa lui Blaiberg

Celebrul chirurg Christian Barnard s-a îmbolnăvit (vedeţi că şi doctorii se îmbolnăvesc !) şi s-a internat în nu mai puţin celebra clinică „Groote Schur" din Capetown.

Printre primii vizitatori s-a

numărat medicul stomatolog Philip Blaiberg, cel mai vîrstnic supravieţuitor al unei grefe cardiace.

În fotografie se vede cum Blaiberg, fostul pacient al lui Barnard, îşi ia revanşa acordîndu-i o consultaţie ; desigur că e vorba de o revanşă mai mult publicitară.

Chichester nu e un original !

Chichester, Bombard şi alţi „solitari" ai oceanelor contemporani cu noi nu sînt cituşi de puţin originali.

Mai mult, performanţele lor nu ne-ar mai părea atît de dificile dacă am şti că ei au numeroşi precedesori, dintre care cei mai mulţi au avut condiţii infinit mai neprielnice decît cele care le-au stat la dispoziţie temerarilor navigatori moderni. Astfel căpitanul Joshua Slocum din Noua Scoţie e primul care ocoleşte pămîntul de unul singur într-o călătorie care a durat trei ani şi s-a desfăşurat pe distanţa de cca. 80.000 de kilometri !

Slocum, în vîrstă de peste 50 de ani, a folosit în această „plimbare" o barcă de 10 metri lungime. Călătoria lui a început în 1895, la 20 de ani după ce un alt navigator solitar, pescarul american Alf Johnson, traversase Atlanticul în 46 de zile pe o „coajă de nucă" de numai 5 metri lungime. Francezii Alain Gerbault şi Marcel Bardiaux se înscriu şi ei în 1925, respectiv în 1950, pe lista foarte scurtă a „globe... sailor"-ilor. Condiţii şi mai dificile a înfruntat căpitanul Williams Willis care a traversat Pacificul pe o plută plecînd din Callao (Peru) şi atingînd coastele de est ale Australiei după 3 luni de luptă cu valurile. El avea respectabila vîrstă de 70 de ani !

Logikus — jucăria viitorului

Un mini-computer pe nume „Logikus" va fi, se pare, prietenul de joacă al copiilor moderni, ai căror părinţi au tot interesul să-şi familiarizeze „odraslele" cu ultimele cuceriri ale tehnicii contemporane.

„Logikus" trebuie mai întîi asamblat, apoi programat în funcţie de dorinţele „stăpînului".

Posibilităţile „intelectuale" ale „păpuşii electronice" sînt nelimitate. Ea poate pune diagnoze medicale, poate simula un examen de algebră, poate executa complicate traduceri tehnice sau literare şi, mai mult, e capabilă să joace fotbal „strategic" prin intermediul unui sistem de lămpi colorate. Ce-aţi zice de ideea achiziţionării a cîteva astfel de computere pentru cei ce se ocupă de pregătirea naţionalei noastre de fotbal?

Avocata Marie France

Tînăra franţuzoaică Marie France, în vîrstă de 23 de ani, aspiră, conform propriilor declaraţii, la depăşirea popularităţii de care se bucură Brigitte Bardot. Nu de mult, ea s-a afirmat ca vedetă a stilului „noului roman" transplantat în cinematografie, interpretînd unul din rolurile cheie în filmul „Expresul Trans-European". Acesta e replica cinematografică a romanului cu acelaşi nume de Alain Robbe-Grillet, promotor al „noului roman" şi, în acelaşi timp, regizor al filmului. Pentru orice eventualitate, cu alte cuvinte dacă n-o depăşeşte pe B.B., Marie France are

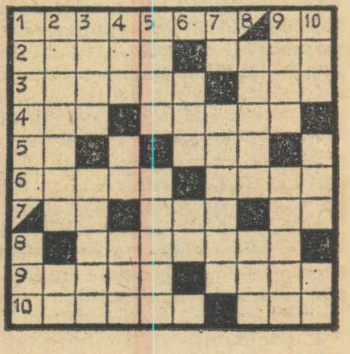
o profesiune de rezervă : aceea de avocată, fiind, de puţină vreme, licenţiată în drept.

Volens-nolens !

ORIZONTAL: 1) ACEST — ! 2) H₂O — SERE! 3) NOTA DIAPAZONULUI — UNU! 4) Mamă (reg.) — NUME FEMININ. 5) Luna! — UNA! 6) ACELA — Harpă. 7) În trecut! — UNS! — Într-o rînă! 8) PORŢIE. 9) Nervi (fig.) — 12 LUNI. 10) Flori pe ie — SCRIERE

VERTICAL: 1) SFERA — CERC! 2) IBOVNIC — Bir! 3) NOTĂ MUZICALĂ — DIN URNĂ! 4) Lichid — Vas mic — În acest loc. 5) POFTIM — Maşină de tîmplărie. 6) UNA! — Abis! 7) Tras la margini! — ACEASTA. 8) CĂRUŢĂ — Indicativ (abr.) 9) ! ! — PREFIX ÎN... PREFIX. 10) Duşmănie — SCRIN! — Măsură agrară.

D. BUJDOIU

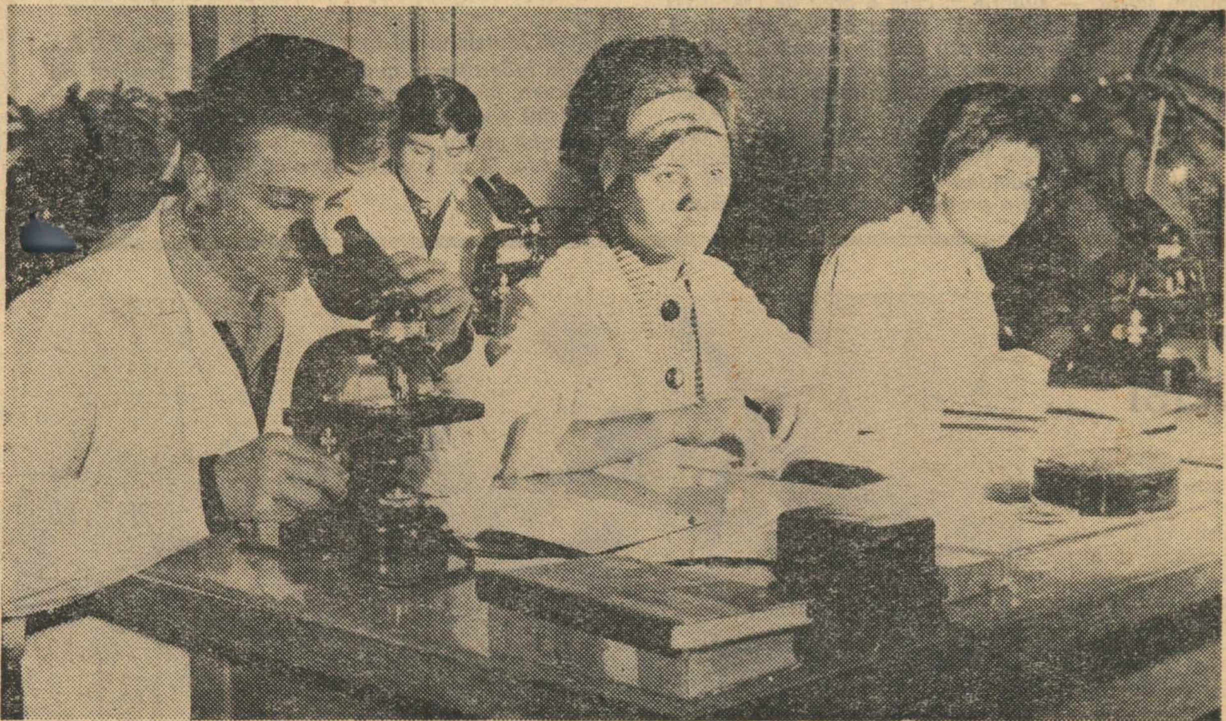
FACULTATEA DE SILVICULTURĂ DIN BRAȘOV

Prezintă prof. dr. C. Constantin — decanul facultății

Tradițiile de peste 100 de ani ale silviculturii românești au căpătat o concretizare superioară prin înființarea, în 1948, a Facultății de silvicultură la Brașov.

Facultatea noastră pregătește ingineri pentru activitatea de creare, îngrijire, refacere și protecție a pădurilor. Absolvenții noștri pot lucra, de asemenea, în domeniul corectării torenților, în problemele administrării și organizării patrimoniului silvic, ale ameliorării terenurilor degradate.

Pregătim ingineri pentru exploatarea pădurilor, proiectarea și construirea instalațiilor de transporturi forestiere, drumuri, funiculare, căi ferate și poduri forestiere, pentru îngrijirea și exploatarea fondului de vînătoare.

Cei mai dotați dintre absolvenții noștri pot activa în institutele de cercetări forestiere.

Pregătirea studenților e asigurată de un corp didactic experimentat, în frunte cu **prof. dr. ing. N. Rucăreanu** (amenajarea pădurilor), **prof. dr. docent Emil Negulescu** (silvicultură), **prof. dr. docent Iuliu Moraru, prof. Stelian Munteanu.**

Pentru acomodarea cu problemele practice ale producției, facultatea dispune de 17 laboratoare excelent înzestrate, de două fonduri de vînătoare cu o suprafață totală de peste 20 000 ha, de o grădină dendrologică foarte bogată, de o bază didactică experimentală la Cristian, precum și de alte două suprafețe didactice experimentale la Azuga și în Bucovina, la Coșna.

Practica de vară din anii II, III și IV se efectuează pe șantiere de amenajare a pădurilor, la întreprinderi forestiere, în sectoare de exploatare, pe șantierele de construcții de drumuri și căi ferate forestiere.

O parte integrantă a pregătirii studenților o constituie numeroasele deplasări pe teren incluse în programul didactic. De asemenea, pentru documentarea în vederea alcătuirii proiectului de diplomă, studenților din ultimul an le sînt asigurate condiții de practică în întreprinderile de specialitate.

Absolvenții care doresc să-și adîncească specializarea prin doctorat au această posibilitate la cinci specialități : silvicultură, amenajarea pădurilor, corectarea torenților, exploatări forestiere și economie forestieră.

Examenul de admitere în facultatea noastră solicită candidaților o bună pregătire, în primul rînd pentru probele scrise, care se susțin la două materii : Botanică și Matematici (algebră, geometrie plană și în spațiu, trigonometrie). Candidații care depășesc dificultățile examenului scris mai au de susținut și o probă orală la Matematici.

Pe elevii care doresc să se specializeze în domeniul silviculturii îi invităm cu toată dragostea să se pregătească și să candideze pentru admiterea în facultatea noastră. Le dorim din toată inima succes !

Fișă pentru un viitor recensămînt al matematicienilor

Poate că după ce se va fi potolit fierberea admiterii din vara viitoare, amatorii de statistici vor avea curiozitatea să cunoască cîți elevi bucureșteni înclinau spre studiul matematicii la 24 noiembrie 1968. Le-am putea oferi o cifră — aproximativ 400 — a cărei semnificație o pot traduce ei înșiși în contextul solicitărilor sociale față de profesiunea de matematician. Oricum, deocamdată ea reprezintă doar numărul elevilor care răspunzînd invitației revistei noastre și a Facultății de matematică-mecanică a Universității din București au participat la o întîlnire cu cadre didactice și studenți ai acestei facultăți. Am adăuga însă că despre imperativele profesiunii un distins profesor, care a fost și este martorul și părtașul amplificării nuanțate a misiunii științifice a matematicianului, acad. prof. Nicolae Teodorescu, decanul facultății, le-a vorbit subliniind că în condițiile revoluției tehnico-științifice mondiale știința a devenit un factor social, un factor de producție, iar printre științele naturii matematica și-a cucerit cu îndreptățire locul de port-drapel. În continuare, domnia sa a arătat că generația vîrstnică poate să confirme cum pînă acum două decenii singura carieră, foarte onorabilă de altfel pentru un matematician, era aceea de profesor. Acum însă pe primul plan a trecut cariera de cercetător. „Toate domeniile tehnice fac apel la matematică; regretabil, însă, nu toți inginerii știu cum să utilizeze matematica și cum să se folosească de matematicieni. Viața însă îi obligă s-o facă, iar ei reușesc tot mai mult. Dar pentru a descoperi calitățile ei practice, lumea matematicii trebuie să fie cunoscută teoretic".

Amatorii de statistici ar mai putea afla că la această întîlnire au luat cuvîntul doi studenți și alți doi absolvenți și că și-au exprimat nedumeriri și unii din elevii prezenți, că la întrebările lor au răspuns tot atîtea cadre didactice. Dar cu toate progresele matematicii, statisticienii, chiar dacă ar fi interesați, nu ar putea traduce prin cifre intensitatea afectivă a comunicării existente între cei prezenți în sală. Și această comunicare a însemnat împărtășirea unei experiențe, îndemn lucid la o activitate aspră dar plină de satisfacții ; mai concret și mai practic a însemnat și o invitație la activitatea cercului de matematică, pregătitor al celei de a XI-a ediții a Olimpiadei internaționale ; a însemnat afirmația că pregătirea pentru matematică poate și trebuie să fie începută înainte de a ajunge în clasa a X-a, a mai însemnat că reprezentanții facultății nu și-au făcut reclamă, că acad. prof. Grigore Moisil a încurajat asistența asigurînd că „avem nevoie de matematicieni mediocri, buni, și mai ales foarte buni", dar, prevenitor, că „matematica se face 24 de ore pe zi" ; a însemnat că, așa cum arăta unul dintre vorbitorii gazdă, interogația lui Beniuc, plină de așteptare totuși, adresată iubitei — „mai vii ?" se suprapune și intenției reale a organizatorilor consfătuirii.

POȘTA ADMITERII

POPESCU CONSTANȚA — București : **Puteți urma cursurile fără frecvență ale facultăților de științe naturale din cadrul institutelor pedagogice de trei ani dacă îndepliniți condițiile cerute de lege, mai precis acele condiții solicitate încă la examenul de admitere (diplomă de maturitate, certificat de sănătate, adeverință de la locul de muncă). Singura secție a acestor facultăți pentru cursurile fără frecvență este „Științe naturale și agricole". Durata cursurilor fără frecvență este de 4 ani. Nu există limite de vîrstă. Materiile solicitate la examenul de admitere sînt : Botanică sau Zoologie (la alegere) — scris și oral ; Anatomia și fiziologia omului — scris.**

PRIOARĂ MARIA — Dumitrești-Vrancea : **Absolvenții facultăților și secțiilor de f lozofie pot fi repartizați ca profesori în învățămîntul de cultură generală ; ei pot activa, de asemenea, în munca de cercetare științifică în domeniile corespunzătoare principalelor secții existente în aceste facultăți — filozofie, psihologie, sociologie. Psihologii pot fi încadrați în laboratoarele de psihologia muncii care efectuează cercetări pe lîngă marile întreprinderi. Absolvenții oricărei secții pot activa, în limita posibilităților de încadrare și în funcție de talentul și calitățile profesionale, în presa centrală sau locală.**

POPESCU DECEBAL — Arad : **Examenul de admitere în facultățile de medicină generală cuprinde probe scrise la Anatomia și fiziologia omului, Chimie organică și Fizică, precum și probă orală la Anatomia și fiziologia omului. Răspunsul la a doua întrebare îl găsiți în nr. 38 din 6 XI al revistei noastre. În ce privește înființarea proiectatei facultăți de stomatologie la Craiova, sînt mai competente să vă dea un răspuns Ministerul Sănătății și Ministerul Învățămîntului.**

I. RADISAV, D. MARTIAN — Orșova : **Nu se cunoaște încă în mod exact data examenului de admitere la cursurile de zi. Această dată este comună pentru toate facultățile. În caz că la o facultate nu au fost completate locurile prevăzute în planul de școlarizare urmează să fie susținut un al doilea examen de admitere.**

Date mai amănunțite cu privire la Facultatea de construcții vom oferi într-un număr viitor al revistei.

SENINA DIACONESCU — Bălcești : **Examenul de admitere în Facultatea de chimie se compune din probe scrise la Chimie (anorganică și organică), Matematici (algebră, calcul diferențial) și Fizică (optică, fizică moleculară și căldură) și probă orală la Chimie (organică și anorganică).**

NICU TOMOVICI — Deva : **Nu există o facultate de arheologie ci doar o secție în cadrul Facultății de istorie a Universității.**

Examenul de admitere în această facultate constă din probe scrise la Istoria României și Istoria universală modernă și contemporană precum și dintr-un examen oral la Istoria României.

CRONICA MICROBISTULUI

2. 3. 12

Orice-am zice şi orice-am face tot la fotbal ne duce gîndul. Iată, m-am ocupat cîtva timp de baschet, am suferit cumplit pentru fetele noastre campioane, dar — vai! — acestea m-au dezamăgit crunt într-o partidă şi m-au făcut să declar c-am devenit misogin. Şi m-am întors iar la fotbal! E drept, politehnicienele baschetbaliste s-au întrecut pe ele însele la Belgrad şi s-au calificat în manşa următoare a Cupei campionilor tocmai într-un moment cînd nimeni nu le mai acorda nici o şansă dintr-o mie. Frumos, lăudabil, bravo lor, dar gîndul meu e tot la fotbal. În cinstea lor nu mai pot publica acum decît sincere urări de alte succese şi o erată: în Cronica microbistului din numărul trecut în loc de „Cum am devenit misogin" se va citi „Cum era să devin misogin". Atît! Şi trec la fotbal. Nu mă ocup nici de un oarecare puştan de prin Parcul copilului — cel mai tînăr arbitru de rugbi de pe continent — pe care francezii îl cunosc şi-i trimit în fiecare an cîte un rînd de echipament, iar la noi în ţară nici nu s-a auzit încă de el. Te rog, tinere prieten, să mai aştepţi o săptămînă. Să încheiem acum cu regele sporturilor şi pe urmă...

2.3.12! Aţi ghicit, probabil, că aceste cifre reprezintă locurile ocupate în clasamentul primei divizii de cele trei reprezentante universitare cu care compătimim de ani şi ani de zile.

De data aceasta, dînd Cezarului ce-i al Cezarului, vom începe în ordine valorică, deci cu oltenii mei de-acasă. I-am cam vitregit campionatul acesta, i-am lăudat mai mult prin alte gazete decît la această rubrică iubită de ei, i-am şi uitat de cîteva ori — tot umblînd după clujeni, în care-mi pusesem mari speranţe — dar ei, favoriţii mei din Bănie, şi-au văzut serios de fotbal şi acum, toamna, culeg... locul al II-lea.

Chiar dacă alaltăieri ne-o făcură, pierzînd cu 5—0 la Bucureşti, nu ne supărăm prea tare pe ei. Acesta-i fotbalul nostru: englezii scriu că „băieţii noştri au spulberat pe dinamoviştii amatori din Bucureşti", noi scriem că dinamoviştii au spulberat pe fotbaliştii din Craiova. Ca să vedeţi ce nivel valoric are campionatul nostru! Ei bine, la acest nivel oltenii sînt totuşi pe locul secund. Nici Steaua, nici Rapid, nici Dinamo nu au reuşit aşa ceva în această toamnă, ci au reuşit ei — elevii sîrguincioşi ai lui Coidum şi ai lui Frînculescu. Este o realitate! După cum, tot realitate este, din păcate, şi faptul că Strîmbeanu şi Oblemenco au lipsit nemotivat din formaţie la meciul de luni (eu i-aş suspenda pentru minimum un an), şi tot realitate este şi vitregia cu care clubul „Universitatea" îşi tratează antrenorii şi jucătorii de fotbal. Pînă la primăvară, vom face cu siguranţă o analiză zdravănă a situaţiei paradoxale de la Craiova.

Moldovenii au toate şansele să se odihnească o iarnă întreagă în confortabilul fotoliu de rangul III. Zic aceasta, sperînd că restanţa de mîine de la Piteşti nu va fi o joacă în familie, ci o înfruntare între nişte bărbaţi serioşi — situaţie în care e greu de crezut că dinamoviştii lui Marian ar putea obţine cele două puncte cu care să pericliteze poziţia ieşenilor. Despre narcişii de pe Copou am scris însă mai pe larg cu o săptămînă în urmă şi nu cred că le-aş face un bun serviciu tot lăudîndu-i.

12 este cifra care-i va obseda — sper! — pe clujeni în fiecare din cele 100 nopţi de vacanţă fotbalistică. Nutresc însă nădejdea că sub spectrul acestei cifre se vor desfăşura pregătiri serioase şi optimiste, chiar dacă Teaşcă va lipsi 30—40 de zile pentru a merge în Anglia să înveţe încă ceva de la mondiali. Şepcile roşii sînt, într-un fel, nedreptăţite de clasament, deoarece fotbalul lor a fost, în majoritatea partidelor, oricum mai apropiat de geometria artistică a paselor lui Petescu şi Lereter decît de jocul submediocru al Vagonului. Cred că dacă s-ar organiza printre iubitorii fotbalului o anchetă pentru desemnarea primelor 5 echipe ale acestui tur de campionat (în ordinea dictată de valoarea şi spectaculozitatea fotbalului practicat), „U" s-ar număra cu certitudine printre ele. Poate chiar revista noastră va iniţia o astfel de anchetă, dar chiar de va fi confirmată ordinea „văzută" de noi acum (U.T.A., „U." Craiova, Politehnica Iaşi, „U" Cluj, Dinamo Bucureşti), Anca şi ai săi nu trebuie să uite că s-au jucat cu punctele în meciurile cu Progresul, cu Iaşul, cu Dinamo Bucureşti.

În rest, fotbalul — despre care vom mai încerca, totuşi, să ne reamintim şi la gura sobei — nu ne oferă prea multe lucruri interesante:

La stadionul „23 August" pe masa presei au apărut — numai pentru ziariştii străini! — telefoanele (deşi 4 cabine de convorbiri, special amenajate, servesc drept... magazie bufetierilor), dar tot am reuşit să ne facem de rîs cînd omul de la P.T.T. l-a anunţat pe un confrate elveţian că el întrerupe legătura cu Zürichul la sfîrşitul meciului pentru că... n-a luat încă masa de prînz (vreo cîţiva dintre cei care ştim cum sîntem trataţi în străinătate, şi ce instalaţii ni se pun la dispoziţie, am intrat sub masă de ruşine)...

Uţu şi Mateianu au fost invitaţi să joace în S.U.A...

Pe la federaţie se aude că se schimbă „echipa" de conducere, însă numele care se vîntură pe buzele tuturor sînt complet neconvingătoare...

Fotbalul nostru, aşadar, trebuie să se aştepte la vremuri grele. Şi nu numai pentru că vine iarna...

G. MITROI

CIVILIZAŢIA SPORTULUI

ACEST ZEU NUMIT RUGBI

Rugbi-ul s-a născut într-o universitate de pe malurile Avonului din Strafford, acolo unde copilărise „Marele Will" şi unde învăţase de mic să descifreze „dulcele glas al lebedei" de mai tîrziu.

S-a născut în mijlocul tinerilor intelectuali englezi ai anului 1824 — dintr-o pornire firească de protest împotriva asprimilor puritane şi a orînduielilor prestabilite — cărora arbitrul de fotbal le întruchipa figura imobilă şi aspră a judecătorilor cu plete pudrate şi cu gravitate de faraoni. S-a născut din „spleen" şi din nevoia de a sparge şi înnoi regulile ruginite şi absurde ale unui joc „numai cu picioarele". S-a născut în acelaşi an în care, mînat de acelaşi dor de revoltă şi urît, veşnic nefericitul şi frămîntatul lord Byron se exila de bună voie şi se ducea să moară în apele înspumate ale rîului Misolonghi pentru libertatea Greciei şi a propriului său popor, pe pămîntul plin de suferinţă şi de cultură milenară al eternei Elade...

Şi tînărul care pentru prima oară a refuzat să se supună hotărîrilor arbitrului de fotbal şi, luînd balonul în braţe, a fugit apărîndu-l de adversarii ce vroiau să i-l smulgă, nu ştia că atunci, pe pajiştile înrourate ce înconjoară şi azi colegiul din Rugby, face primul gest al unei întregi falange de urmaşi şi clădeşte acolo temelia unei lumi aparte.

Părintele lui spiritual şi inventatorul său, viitorul pastor William Webb Ellis, l-a purtat apoi în peregrinările sale în toată lumea, alături de Biblie, simboluri îngemănate ale creştinismului şi civilizaţiei engleze, iar corăbierii plecaţi pe mări, ori foştii colegieni deveniţi agenţi comerciali, ofiţeri, diplomaţi sau funcţionari administrativi în Colonii, mînaţi de aleanul călătoriilor fără sfîrşit, sau de nevoile economice ale ţării lor, l-au risipit an de an în toate arhipelagurile australe şi pînă la Capul Verde al extremei Africi. În Europa, francezii l-au adus tot cu ajutorul studenţilor, la Paris şi în sudul Franţei, unde au fondat în jurul marilor centre de cultură tot atîtea nuclee rugbistice ale viitoarei „lumi a sudului". De la ei, prin 1913, alţi studenţi români aflaţi la studii în Franţa au adus în valizele lor, alături de diplomele universitare şi de costumele cu croială şic, şi acea ciudăţenie nemaivăzută, dîndu-i drumul să sară ca un animal necunoscut şi hazliu pe maidanele din inima Bucureştiului de atunci, spre hazul şi mirarea mahalagiilor şi retrograzilor care cu mîna dusă prosteşte la gură au rostit desigur speriaţi: „unde-i minte multă..."

Cred că dacă cineva i-ar fi ajutat lui Hemingway — în anii lui parizieni — să descifreze secretele acestui minunat joc bărbătesc, el care iubea atît de mult boxul şi corrida („singurul loc unde omul trăieşte cu adevărat"), în galeria eroilor săi ar fi apărut, lîngă toreadori, vînători şi boxeuri, şi un rugbist. Ceea ce nu l-a impiedicat pe compozitorul Arthur Honneger să scrie minunata sa simfonie „Rugby", iar pe sculptori şi pictori de renume să imortalizeze această nemaipomenită încleştare de forţă, inteligenţă şi curaj...

Rugbi-ul ne apropie de civilizaţie mai mult decît oricare alt sport şi rugbistul care se îndepărtează de el se scufundă în ceata primitivismului animalic. Un englez spiritual spunea în glumă: „în timp ce fotbalul este un joc de gentlemani jucat de brute, rugbiul este un joc de brute jucat însă de gentlemani". Şi dacă am vrea să mergem încă mai departe cu comparaţiile de gen britanic putem spune că, faţă de fotbal, rugbi-ul este ca „bridge-ul" faţă de „pocker", şi că, în alt ordin de comparaţie, simfonia polifonică a orchestraţiei celor 15 rugbişti nu-i tot una cu „şlagărul" unei orchestre fotbalistice...

Şi tot rugbi-ul este cel care fraternizează cel mai mult cu cerebralitatea indivizilor ce-i devin adepţi. Rectorul institutului de arhitectură din Bucureşti, Ascanio Damian, a fost un mare rugbist. Radu Demian, considerat unul dintre cei mai străluciţi rugbişti din Europa, este inginer, V. Moraru „domnul rugbi" — cum i-au spus francezii — la fel, marele actor George Vraca şi cîntăreţul Şerban Tassian, de asemenea Tudor George, „poetul delicat şi furtunos al „Baladelor" a jucat alături de aceştia toţi, iar marea pleiadă a pionierilor acestui sport în ţara noastră şi-au luat licenţele şi doctoratele în Franţa şi Anglia.

Jean Giraudoux, el însuşi mare treisferturi aripă în echipa Franţei, declara cînd ajunsese la o vîrstă respectabilă: „Cine a cunoscut acest joc minunat din tinereţe se simte intrat pentru totdeauna într-o lume aparte". Iar replica octogenarului Pierre Mc. Orlan a venit prompt: „Şi astăzi încă, atunci cînd pătrund pe un teren de rugbi, o ciudată emoţie mă prinde de gît"...

Duminică, la Bucureşti, am văzut încă o dată acest zeu cu milioane de adoratori care se numeşte RUGBI oficiind pentru credincioşii lui din ţara noastră una din saturnalele sale.

Iar noi le-am onorat cu prezenţa.

D. MANOILEANU

România—Franţa: 15—14 (12—8)!

Concurs de însemne pentru sportul studenţesc

Ministerul Învăţămîntului şi Comitetul Executiv al U.A.S.R. organizează un concurs cu premii pentru stabilirea diferitelor însemne ale sportului universitar. Concursul cuprinde 3 tipuri de însemne:

A. Pentru sportul studenţesc.

1) **Steag**
2) **Fanion**
3) **Insigne**
4) **Diplome**

B. Pentru campionatele universitare

1) **Afişe**
2) **Insigne**
3) **Medalii**

C. ÎNSEMNE SPECIALE

1) **Insigne pentru: Atletism, Tir, Schi, Scrimă, Canotaj, Jocuri sportive.**

Se vor acorda următoarele premii pentru fiecare însemn:

Un premiu I de 500 lei, un premiu II de 300 lei, un premiu III de 200 lei.

De asemenea, Comitetul Executiv al U.A.S.R. acordă gratuit realizatorilor celor mai bune machete cîte o excursie de 8 zile în Delta Dunării.

Machetele trebuie expediate pe adresa Comitetului Executiv al U.A.S.R. din Bucureşti, str. Oneşti nr. 1, pînă la data de 15 ianuarie 1969.

Sînt invitaţi să participe la acest concurs toţi studenţii din institutele de învăţămînt superior precum şi alte persoane. Sperăm însă că dintre participanţi nu vor lipsi talentaţii studenţi de la institutele de Arte plastice sau de la Arhitectură.

Atragem atenţia că machetele trebuie executate pe şasiuri caşerate — mărimea 30/20 cm., în culori tempera şi acoperite cu celofan caşerat. Culorile dominante trebuie să fie alb şi albastru.

P. S. Ţinînd seama că însemnele mondiale studenţeşti sînt, prin tradiţie, culorile alb-negru, noi am fi sugerat ca acestea să predomine. Dar dacă organizatorii concursului preferă albul şi albastrul, noi (care nu oferim premii!) nu mai spunem nimic.

Redacţia: Str. Brezoianu 13, tel. 14.02.15. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „CASA SCÎNTEII" 40-466